

M E G H Í V Ó

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének **rendes, munkaterv szerinti** ülését a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 45. § alapján

2025. szeptember 23-án (kedden) 16 órai kezdettel összehívom.

Az ülés helye: Önkormányzat nagyterme (4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73.)

Javasolt napirendi pontok:

- 1. Polgármesteri jelentés**
- 2. Előterjesztés** az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025.(II.19.) önkormányzati rendelet módosításáról
Előadó: Herbák József polgármester
- 3. Előterjesztés** az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2014.(X.22..) önkormányzati rendelet módosításáról
Előadó: Herbák József polgármester
- 4. Előterjesztés** az önkormányzati vagyonról és az arról való rendelkezési jog gyakorlásáról szóló 8/2013. (IV.30.) önkormányzati rendelet módosításáról
Előadó: Herbák József polgármester
- 5. Előterjesztés** a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015.(II.23.) önkormányzati rendelet módosításáról
Előadó: Herbák József polgármester
- 6. Előterjesztés** a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2024/2025. nevelési évben végzett szakmai munkájáról szóló beszámolóról
Előadó: Herbák József polgármester
Budainé Pázmándi Judit óvodaigazgató
- 7. Előterjesztés** a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2025-2026. nevelési évi munkatervének véleményezéséről
Előadó: Herbák József polgármester
Budainé Pázmándi Judit óvodaigazgató
- 8. Előterjesztés** Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2025. évi Pedagógiai Programjáról
Előadó: Herbák József polgármester
Budainé Pázmándi Judit óvodaigazgató
- 9. Előterjesztés** a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda maximális csoportlétszámtól való eltérés engedélyezése iránti kérelméről
Előadó: Herbák József polgármester
Budainé Pázmándi Judit óvodaigazgató
- 10. Előterjesztés** a Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület munkájáról készített tájékoztató tárgyában
Előadó: Herbák József polgármester
Szűcs Gábor a Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület Elnöke

11. Előterjesztés Újtikos-Tiszagyulaháza községek víziközmű-rendszerének 2026-2035. évi
Gördülő Fejlesztési Tervéről
Előadó: Herbák József polgármester
Asztalos Tamás beruházási és fejlesztési osztályvezető Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

12. Előterjesztés az általános iskolai felvételi körzethatárok meghatározásával kapcsolatos
vélemény kialakításáról
Előadó: Herbák József polgármester
Tóth Lajos Árpád tankerületi igazgató Hajdúböszörményi Tankerületi Központ

13. Különfélék

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Előterjesztés

a Képviselő-testület 2025. szeptember 23-án tartandó ülésére

Tárgy: Polgármesteri jelentés a lejárt határidejű képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról

Előterjesztő: Herbák József polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

A lejárt határidejű képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról az alábbiakat jelentem.

48/2025. (VI. 24.) számú határozat

A Képviselő-testület határozatában igazgatási szünetet rendelt el 2025. augusztus 11-től 2025. augusztus 22-ig. A zavartalan ügymenet és feladatellátás érdekében a lakosság tájékoztatása megtörtént.

49/2025. (VI. 24.) számú határozat

A Képviselő-testület megismerte és elfogadta a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 2024. évi önkormányzati éves beszámolóját. A határozat megküldésre került az érintettek részére.

51/2025. (VI. 24.) számú határozat

A Képviselő-testület megismerte a polgármester tiszteletdíja és költségtérítése módosítását. A módosítások megtörténtek.

53/2025. (VI. 24.) számú határozat

A Képviselő-testület határozatában döntött az alpolgármester tiszteletdíjának és költségtérítésének meghatározásáról. A módosítások megtörténtek.

54/2025. (VI. 24.) számú határozat

A Képviselő-testület döntött a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda intézményvezetői állására benyújtott pályázat elbírálásáról. Az igazgatói munkakör betöltésre került. Az ezzel kapcsolatos feladatok elvégzése megtörtént.

55/2025. (VIII. 12.) számú határozat

A Képviselő-testület döntött a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft-ben lévő Polgár Város üzletrészenek ismételt értékesítéséről. A határozat az érintettek részére megküldésre került.

56/2025. (VIII. 12.) számú határozat

A Képviselő-testület döntött a Polgár és Térsége Egészségfejlesztő Társulás Társulási megállapodásának módosításáról. A döntésről készült határozat a Társulásnak megküldésre került.

3/2025. (II. 18.) számú határozat

A Képviselő-testület határozatában döntött a polgármester szabadságának ütemezéséről. A 2025-ös ütemterv szerint július 28-tól augusztus 1-ig, valamint augusztus 18-tól augusztus 22-ig szabadságon voltam.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Tisztelettel:

HATÁROZATI JAVASLAT:

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2025. (IX.....) számú határozata

A lejárt határidejű Képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról szóló polgármesteri jelentés
elfogadásáról

Tiszagyulaháza Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a lejárt határidejű Képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról szóló polgármesteri jelentést, melyet elfogadott.

Határidő: ----- Felelős: -----

ELŐTERJESZTÉS

az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025.(II.19.) önkormányzati rendelet módosításáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) Önkormányzati Rendeletet **320.451.881 Ft** bevételi és kiadási főösszeggel fogadta el a képviselő-testület.

Az elmúlt időszak gazdasági hatásai indokoltta tették a rendelet módosítását, így a jelenlegi Rendelet **335.786.375** főösszegre módosította az önkormányzat 2025. évi költségvetését.

Az Önkormányzat költségvetésének módosítását a következők indokolták:

- Jogszábályi előírást követve emelkedett a polgármesteri illetmény, a növekmény betervezésre került a személyi kiadások és a járulékok közé.
- Augusztus hónapban 7 fő diákot foglalkoztattunk 4 órában, ennek a költsége szintén betervezésre került a személyi kiadások és járulékok közé.
- A dologi kiadások előirányzatait növeltük. Szükség lesz egy D tervre az egyik pályázat során.
- A beruházások közé betervezésre került egy ingatlan vásárlás.
- Növeltük az egyéb működési célú kiadásokat a 10. számú melléklet szerint.
- A diákok foglalkoztatására működési támogatást igényeltünk. Ennek az összege 1.017.800 forint betervezésre került a működési célú támogatások közé.
- Növeltük az előirányzatot a működési bevételeinknél. Az eredetileg tervezettnél magasabb összegben valósult meg a bérleti díjak teljesítése.
- A felhalmozási bevételek közé betervezésre került a 88/1 hrsz ingatlan eladási ára.
- A felhalmozási célú átvett pénzeszközök közé betervezésre került az ingatlanvásárlás összege.

Az Óvoda költségvetésének módosítását a következők indokolták:

- Kiadási oldalon átcsoportosítást végeztünk. A dologi kiadásokból 635.000 forintot átcsoportosítottunk a beruházási kiadások közé. Ennek oka, hogy legyen az óvodának mozgástere, amennyiben kisértékű tárgyi eszköz beszerzését tervezné.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT (a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján)

A tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatásai, különösen:

1. **Társadalmi hatása:** nincs.
2. **Gazdasági hatása:** az önkormányzat fizetőképességének megtartása.
3. **Költségvetési hatásai:** meghatározza a költségvetési gazdálkodást.
4. **Környezeti következményei:** nincsenek.

5. **Egészségi következményei:** nincsenek.
6. **Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:** nincsenek.
7. **A jogszabály megalkotásának szükségessége:** az Áht. szerinti kötelező rendeletalkotási tárgy.
8. **A jogalkotás elmaradásának várható következményei:** az Áht.-ban foglalt rendelkezések megsértése.
9. **A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:** a feltételek biztosítottak.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 11.

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II.19.) önkormányzati rendelet módosításáról

[1] Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a költségvetése év közbeni módosításainak átvezetése érdekében alkotja meg a rendeletet.

[2] Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1. §

(1) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 1. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A képviselő-testület az önkormányzat 2025. évi költségvetésének
a) kiadását 335.786.375 Ft
b) bevételét 335.786.375 Ft
főösszeggel állapítja meg az 1. melléklet szerint.

(2) A költségvetési bevételek és kiadások összesen, a költségvetési hiány:
a) Költségvetési bevételek összesen: 251.821.483 Ft, ebből
aa) működési: 159.654.783 Ft
ab) felhalmozási: 92.166.700 Ft
b) Költségvetési kiadások összesen: 332.483.954 Ft, ebből
ba) működési: 177.928.241 Ft
bb) felhalmozási: 154.555.713 Ft
c) Költségvetési hiány: 80.662.471 Ft, ebből
ca) felhalmozási hiány 62.389.013 Ft
cb) működési hiány 18.273.458 Ft

(3) A költségvetési hiány belső finanszírozása a költségvetési hiány belső finanszírozására szolgáló előző évek pénzmaradványának igénybevétele:
a) előző évi költségvetési maradvány működési célra: 18.273.458 Ft
b) előző évi költségvetési maradvány felhalmozási célra: 62.389.013 Ft”

(2) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 1. § (4) bekezdés a)–c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A kiadások főösszegén belül)
„a) a személyi juttatások előirányzatát 94.563.449 Ft
b) a munkaadókat terhelő járulékok előirányzatát 11.152.908 Ft
c) a dologi kiadások előirányzatát 60.121.332 Ft”

(3) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 1. § (4) bekezdés e) és f) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A kiadások főösszegén belül)

„e) az egyéb működési célú kiadások előirányzatát 9.015.045 Ft

f) a beruházási kiadások előirányzatát 154.555.713 Ft”

(4) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 1. §

(4) bekezdés i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A kiadások főösszegén belül)

„i) a finanszírozási kiadások előirányzatát 3.302.421 Ft összeggel állapítja meg.”

2. §

Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 2. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Az Önkormányzat által foglalkoztatottak létszáma: 23 fő. A létszám foglalkoztatási jogviszonyonként: 1 fő polgármester, 1 fő karbantartó Mt. szerinti munkaviszonyban, 1 fő közművelődési szakember közalkalmazotti jogviszonyban, 12 fő közfoglalkoztatási jogviszonyban, a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvodában: 2 fő óvodapedagógus, és a 2 fő dajka köznevelési jogviszonyban, 1 fő élelmezésvezető, 1 fő szakács, és a 2 fő konyhai kisegítő, Mt. szerinti munkaviszonyban.”

3. §

Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A képviselő-testület a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 132. §-a szerinti illetményalapot 2025. évben 70.000 Ft összegben állapítja meg.”

4. §

(1) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

(2) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

(3) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 3. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

(4) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 5. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.

(5) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 8. melléklete helyébe az 5. melléklet lép.

(6) Az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről szóló 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelet 10. melléklete helyébe a 6. melléklet lép.

5. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

1. melléklet az .../... (... ..) önkormányzati rendelethez

„1. melléklet az 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) 1.mell.1.TGYH 2025.évi ksv-i rend. mód.2025.09.23..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

1. melléklet
a 1./.../ Önkormányzat Rendeletéhez

Tiszagyulháza Község Önkormányzata 2025. évi költségvetése bevételeinek és kiadásainak nettó állomány
MÉRLEGE
(Ft)

A		B	C	D		E	F	G	H	
BEVÉTELEK										
Megnevezés		2023. évi tényleg	2024. évi tényleg	2025. évi előirányzat	2025. évi módosítás	2025. évi előirányzat	2025. évi tényleg	2024. évi előirányzat	2025. évi előirányzat	2025. évi tényleg
Előirányzatok csoportjai és kiadások										
1	Működési bevételek					Működési kiadások				
2	B1 Működési célú támogatások államháztartáson belülről	127 904 004	92 800 000	126 411 579	2 924 802	132 336 271	132 336 271	126 411 579	126 411 579	126 411 579
3	B3 Készletértékesítési bevételek	7 712 944	7 000 000	8 200 000	0	8 200 000	8 200 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
4	B4 Működési bevételek	39 551 295	38 000 000	15 951 954	3 555 558	15 116 312	15 116 312	38 000 000	38 000 000	38 000 000
5	B6 Működési célú átvett tárgyi eszközök	1 077 317	0	0	0	0	0	0	0	0
6										
7	Működési bevételek összesen	176 245 550	137 800 000	150 563 533	6 480 360	155 652 583	155 652 583	137 800 000	137 800 000	137 800 000
8	Felhalmozási bevételek					Felhalmozási kiadások				
9	B2 Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	132 555 642	88 800 812	90 300 700	0	90 300 700	90 300 700	88 800 812	88 800 812	88 800 812
10	B5 Felhalmozási bevételek	0	0	0	278 000	278 000	278 000	0	0	0
11	B7 Felhalmozási célú átvett tárgyi eszközök	0	0	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0	0	0
12	Felhalmozási bevételek összesen	132 555 642	88 800 812	90 300 700	2 778 000	2 778 000	2 778 000	88 800 812	88 800 812	88 800 812
13	Költségvetési bevételek összesen	308 801 192	226 600 812	240 864 233	9 258 360	251 631 583	251 631 583	226 600 812	226 600 812	226 600 812
14	Költségvetési hiány	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Működési hiány	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Felhalmozási hiány	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Finanszírozási bevételek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Felhalmozási célú hitelek felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Likvid hitelt rövid lejáratú hitel igénybevétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Hitel felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Hitel felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Hitel felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Hitel felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Hitel felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Hitel felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hitel felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Hitel felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2. melléklet az .../... . (...) önkormányzati rendelethez

„2. melléklet az 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) 2.mell.2.TGYH 2025. évi ksv-i rend.mód.2025.09.23..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

[illegible]

3. melléklet az .../... . (...) önkormányzati rendelethez

„3. melléklet az 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) 3.mell.3.TGYH 2025.évi ksv-i rend.mód.2025.09.23..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									
Kategori		Kategori										Kategori										Kategori									

4. melléklet az .../... . (...) önkormányzati rendelethez

„5. melléklet az 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 4.mell.5.TGYH 2025.évi ksv-i rend.mód. 2025.09.23..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

5. melléklet
a .../... . (...) Önkormányzati Rendelethez

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata 2025. évi beruházási kiadásainak
előirányzata feladatonként
(Ft)

1	A Beruházás megnevezése	B Teljes költség	C Kivitelezés		E Felhasználás 2024.12.31-ig	F 2025. évi előirányzat	G 2025. év utáni szükséglet
			kezdési éve	befejezési éve			
2	Közfoglalkoztatás beruházási kiadásai	1 270 000	2025	2025	0	1 270 000	0
3	TOP_PLUSZ-1.1.3-21-HB1-2022-00009 (törőasztó)	101 813 924	2023	2025	6 984 500	94 829 424	0
4	TOP_PLUSZ-1.1.1-21-HB1-2022-00002 (konyha)	58 226 289	2024	2025	1 905 000	56 321 289	0
5	Ingatlanvásárlás	1 500 000	2025	2025	0	1 500 000	0
6	Összesen	162 810 213			8 889 500	153 920 713	0

5. melléklet az .../... . (...) önkormányzati rendelethez

„8. melléklet az 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 5.mell.8.TGYH 2025.évi ksv-i rend.mód.2025.09.23..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

8. melléklet
a J... (. . .) Önkormányzati Rendelethez

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata 2025. évi
ELŐIRÁNYZAT-FELHASZNÁLÁSI TERVE
(Ft)

A		B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
		Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Aug.	Szept.	Október	Nov.	Dec.	Összesen
1	BEVETELI FORRÁS													
2	Előző időszakról áthúzódó pénzeszköz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	B1 Működési célú támogatások állam-n belülről	7 300 000	7 400 000	30 000 000	7 500 000	12 000 000	10 000 000	7 999 700	9 200 000	10 217 800	11 879 351	10 821 503	8 217 817	132 336 271
4	B3 Köznevelési bevételek	0	0	3 500 000	0	200 000	0	0	0	3 500 000	0	0	1 000 000	8 200 000
5	B4 Működési célú átvett pénzeszközök	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 500 000	5 059 558	1 500 000	1 000 000	3 500 000	1 500 000	1 561 854	1 000 000	20 618 512
6	B6 Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	B2 Felhalmozási célú támogatások állam-n belülről	0	0	10 000 000	30 000 000	0	20 390 700	30 000 000	0	0	0	0	0	90 380 700
8	B5 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0	0	278 000	0	0	0	0	0	0	278 000
9	B7 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Felhalmozási célú hitelek felvétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Likvid hitelek igénybev. (folyószámlahitel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	K9 Finanszírozási bevételek	7 162 262	5 609 159	734 878	4 310 000	13 794 949	6 310 717	5 950 300	18 795 877	7 929 154	2 761 249	1 482 143	9 134 204	83 964 892
13	BEVÉTELEK ÖSSZESEN	15 462 262	14 009 159	45 234 878	42 810 000	27 494 949	42 033 975	45 460 000	28 995 877	25 146 954	15 940 600	13 845 600	19 352 121	335 796 376
14	KIADÁSI JOGCIMEK													
15	K1 Személyi juttatások	7 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000	7 500 000	7 663 400	8 881 200	7 663 400	7 663 400	10 382 049	84 563 449
16	K2 Munkaadókat terhelő jár. és szociális hj. adó	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	1 060 200	922 200	922 200	922 200	1 026 108	11 152 999
17	K3 Dologi kiadások	3 900 000	3 900 000	6 500 000	4 200 000	4 200 000	5 500 000	4 000 000	4 684 277	7 141 091	5 200 000	5 200 000	5 695 864	60 121 332
18	K4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	60 000	239 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	88 000	836 507	255 000	60 000	1 238 000	3 075 507
19	K5 Egyéb működési célú kiadások	0	0	274 878	150 000	1 500 000	1 500 000	3 000 000	500 000	690 167	400 000	0	1 000 000	9 015 045
20	K6 Beruházások	0	1 270 000	30 000 000	30 000 000	13 334 949	26 573 975	30 000 000	15 000 000	6 878 789	1 500 000	0	0	154 555 713
21	K7 Felújítások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	K8 Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	K9 Finanszírozási kiadások	3 102 262	200 159	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 302 421
24	KIADÁSOK ÖSSZESEN	15 462 262	14 009 159	45 234 878	42 810 000	27 494 949	42 033 975	45 460 000	28 995 877	25 146 954	15 940 600	13 845 600	19 352 121	335 796 376
25	Egyenleg az időszak végén	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Likvid hitel állomány az időszak végén	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

„10. melléklet az 1/2025. (II. 19.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 6.mell.10.TGYH 2025.évi ksv-i rend.mód.2025.09.23..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

10. melléklet
a .../... . (...) Önkormányzati Rendelethez

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata által 2025. évben biztosított támogatások előirányzata
(Ft)

1	A	B
1	Kiadás	
1	megnevezése	összege
1	Polgárőrség, Alapítvány, Eszterág, Tiszagyulaházi Sportegyesület	150 000
1	Tiszadobi Családsegítő és Gyermekjóléti Térségi Intézményfenntartó Társulásnak működésre	2 000 000
1	Tiszamente Energia közösség	136 000
1	Pétegisz Zrt	54 167
1		2 340 167

Végső előterjesztői indokolás

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2025. évi költségvetése év közbeni módosításainak átvezetése miatt szükséges a rendelet módosítása.

Tiszgyuláháza Község Önkormányzata 2025. évi költségvetése bevételeinek és kiadásainak nettósított
MÉRLEGE
(Ft)

A			B	C		D	E		F		G		H
BEVÉTELEK			2023 tény	2024 várható	2025. évi előirányzat	2025. évi módosítás		Megnevezés	2023 tény	2024 várható	2025. évi előirányzat	2025. évi módosítás	2025. évi terv
Előirányzat-csoport / kiemelt előirányzat			Előirányzat-csoport / kiemelt előirányzat										
Megnevezés			Megnevezés										
Kiadások			Kiadások										
1	Működési bevételek							Működési kiadások					
2	B1 Működési célú támogatások államháztartáson belülről		127 904 004	92 800 000	129 411 579	2 924 692	132 336 271	K1 Személyi juttatások	71 288 509	86 000 000	92 728 649	1 834 800	94 563 449
3	B3 Közhatalmi bevételek		7 710 944	7 000 000	8 200 000	0	8 200 000	K2 Munkaadókat terhelő járulékok és szociális h. adó	6 460 061	7 700 000	10 903 908	249 000	11 152 908
4	B4 Működési bevételek		39 051 295	38 000 000	15 561 954	3 556 558	19 118 512	K3 Dologi kiadások	82 881 799	92 000 000	52 295 964	7 825 368	60 121 332
5	B6 Működési célú átvett pénzeszközök		1 677 317	0	0	0	0	K4 Ellátottak pénzbeli juttatásai	802 497	650 000	3 075 507	0	3 075 507
6								K5 Egyéb működési célú kiadások	3 403 536	3 100 000	5 924 878	3 090 167	9 015 045
7	Működési bevételek összesen:		176 343 560	137 800 000	153 173 533		159 354 783	Működési kiadások összesen:	164 836 402	189 450 000	164 926 906	12 989 335	177 928 241
8	Felhalmozási bevételek							Felhalmozási kiadások					
9	B2 Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről		132 555 642	88 890 612	90 390 700	0	90 390 700	K6 Beruházások	1 737 320	5 500 000	152 420 713	2 135 000	154 555 713
10	B5 Felhalmozási bevételek		0	0	0	276 000	276 000	K7 Felújítások	71 931 887	70 000 000	0	0	0
11	B7 Felhalmozási célú átvett pénzeszközök		0	0	0	1 500 000	1 500 000	K8 Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	0	0	0	0
12	Felhalmozási bevételek összesen:		132 555 642	88 890 612	90 390 700	1 776 000	92 166 700	Felhalmozási kiadások összesen:	73 669 207	75 500 000	152 420 713	2 135 000	154 555 713
13	Költségvetési bevételek összesen:		308 899 202	226 690 612	243 564 233	8 267 250	251 521 483	Költségvetési kiadások összesen:	238 505 609	264 950 000	317 349 619	15 134 335	332 483 954
14	Költségvetési hiány		0	0	0	0	80 862 471	Költségvetési többlet	70 393 593	-38 259 398	0	0	0
15	Működési hiány:		0	0	0	0	18 273 458	Működési többlet:	11 507 158	-51 850 000	0	0	0
16	Felhalmozási hiány:		0	0	0	0	62 388 013	Felhalmozási többlet:	0	13 380 612	0	0	0
17	B8 Finanszírozási bevételek							K9 Finanszírozási kiadások					
18	Felhalmozási célú hitelek felvétele		0	0	0	0	0	Felhalmozási célú hitelek törlesztése	0	0	0	0	0
19	Likvid hitel, rövid lejáratú hitel igénybevétele		0	0	0	0	0	Rövid lejáratú hitelek törlesztése	0	0	0	0	0
21	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele felhalmozási célra		0	0	63 030 013	-64 1 000	62 389 013	Központi irányításra fordított támogatások	0	0	0	0	0
22	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele finansz.		0	0	3 102 262	0	3 102 262	Ah-n belüli megelőlegezések visszatérítése	3 125 323	3 305 000	3 102 262	200 159	3 302 421
23	Előző év költségvetési maradványának igénybevétele működ.		87 492 457	157 861 081	11 785 373	6 518 085	18 273 458						
24	Államháztartáson belüli megelőlegezés		3 247 367	505 507	0	200 159	200 159						
25	Finanszírozási bevételek összesen:		90 739 824	157 861 081	76 887 646	7 077 244	83 964 892						
26	Finanszírozási bevételek és kiadások egyenlege		87 487 488	154 556 081	73 785 386	6 877 085	80 862 471	Finanszírozási kiadások összesen:	3 272 336	3 305 000	3 102 262	200 159	3 302 421
27	Bevételek összesen		399 839 026	384 551 693	320 451 881	15 334 494	335 786 375	Kiadások összesen:	241 777 945	268 255 000	320 451 881	15 334 494	335 786 375

A	B	C	C	C	D	E	F	G	H	I	J	K
	Megnevezés	2025. évi eredeti előirányzat	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás	2025. évi módosítás
1.	Működési bevételek											
2	B1 Működési célú támogatások államháztartáson belülről	129 411 579	2 924 922	132 336 501	132 336 501							
3	ebből - központosított támogatások	105 588 178	707 162	106 295 340	106 295 340							
4	ebből - központosított támogatások	0	0	0	0							
5	B3 Kormányzati bevételek	8 200 000	0	8 200 000	8 200 000							
6	ebből - államháztartáson belülről	0	0	0	0							
7	B4 Működési bevételek	2 000 000	0	2 000 000	2 000 000							
8	ebből - államháztartáson belülről	0	0	0	0							
9	B5 Működési bevételek	8 000 000	0	8 000 000	8 000 000							
10	ebből - államháztartáson belülről	0	0	0	0							
11	B6 Működési bevételek	4 259 422	3 555 558	7 814 980	7 814 980							
12	ebből - államháztartáson belülről	0	0	0	0							
13	Működési bevételek összesen	141 871 021	6 481 250	148 352 271	148 352 271							
14	B7 Felhalmozási bevételek	90 380 700	0	90 380 700	90 380 700							
15	B8 Felhalmozási bevételek	0	278 000	278 000	278 000							
16	B9 Felhalmozási bevételek	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000							
17	B10 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
18	Felhalmozási bevételek összesen	90 380 700	1 778 000	92 158 700	92 158 700							
19	B11 Felhalmozási bevételek	232 261 721	8 257 250	240 518 971	240 518 971							
20	B12 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
21	B13 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
22	B14 Felhalmozási bevételek	0	200 180	200 180	200 180							
23	B15 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
24	B16 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
25	B17 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
26	B18 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
27	B19 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
28	B20 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
29	B21 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
30	B22 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
31	B23 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
32	B24 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
33	B25 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
34	B26 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
35	B27 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
36	B28 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
37	B29 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
38	B30 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
39	B31 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
40	B32 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
41	B33 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
42	B34 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
43	B35 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
44	B36 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
45	B37 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
46	B38 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
47	B39 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
48	B40 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
49	B41 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
50	B42 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
51	B43 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
52	B44 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
53	B45 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
54	B46 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
55	B47 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
56	B48 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
57	B49 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
58	B50 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
59	B51 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
60	B52 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
61	B53 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
62	B54 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
63	B55 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
64	B56 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
65	B57 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
66	B58 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
67	B59 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
68	B60 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
69	B61 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
70	B62 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
71	B63 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
72	B64 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
73	B65 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
74	B66 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
75	B67 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
76	B68 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
77	B69 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
78	B70 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
79	B71 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
80	B72 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
81	B73 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
82	B74 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
83	B75 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
84	B76 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
85	B77 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
86	B78 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
87	B79 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
88	B80 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
89	B81 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
90	B82 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
91	B83 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
92	B84 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
93	B85 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
94	B86 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
95	B87 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
96	B88 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
97	B89 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
98	B90 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
99	B91 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
100	B92 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
101	B93 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
102	B94 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
103	B95 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
104	B96 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
105	B97 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
106	B98 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
107	B99 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
108	B100 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
109	B101 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
110	B102 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
111	B103 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
112	B104 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
113	B105 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
114	B106 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
115	B107 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
116	B108 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
117	B109 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
118	B110 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
119	B111 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
120	B112 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
121	B113 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
122	B114 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
123	B115 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
124	B116 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
125	B117 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
126	B118 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
127	B119 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
128	B120 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
129	B121 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
130	B122 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
131	B123 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
132	B124 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
133	B125 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
134	B126 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
135	B127 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
136	B128 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
137	B129 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
138	B130 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
139	B131 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
140	B132 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
141	B133 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
142	B134 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
143	B135 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
144	B136 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
145	B137 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
146	B138 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
147	B139 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							
148	B140 Felhalmozási bevételek	0	0	0	0							

Tiszagyuláháza Község Önkormányzata 2025. évi beruházási kiadásainak
előirányzata feladatanként
(Ft)

A		B	C		D	E	F	G
1	Beruházás megnevezése	Teljes költség	Kivitelezés		2025. évi előirányzat	Felhasználás 2024.12.31-ig	2025. évi	2025. év utáni
			kezdési éve	befejezési éve				
2	Közfoglalkoztatás beruházási kiadásai	1 270 000	2025	2025	0	1 270 000	0	0
3	TOP_PLUSZ-1.1.3-21-HB1-2022-00009 (horgásztó)	101 813 924	2023	2025	6 984 500	94 829 424	0	0
4	TOP_PLUSZ-1.1.1-21-HB1-2022-00002 (konyha)	58 226 289	2024	2025	1 905 000	56 321 289	0	0
5	Ingatlanvásárlás	1 500 000	2025	2025	0	1 500 000	0	0
6	Összesen	162 810 213			8 889 500	153 920 713	0	0

**Tiszgyulaháza Község Önkormányzata 2025. évi
ELŐIRÁNYZAT-FELHASZNÁLÁSI TERVE
(Ft)**

[illegible]

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata által 2025. évben biztosított támogatások előirányzata
(Ft)

1	A	B
1	Kiadás	
1	megnevezése	összege
1	Polgárórség, Alapítvány, Eszterág, Tiszagyulaházi Sportegyesület	150 000
1	Tiszadobi Családsegítő és Gyermekjóléti Térségi Intézményfenntartó Társulásnak működésre	2 000 000
1	Tiszamente Energia közösség	136 000
1	Pétegisz Zrt	54 167
1		2 340 167

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u.73.sz.; Telefon: 52/391-990; E-mail: onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2014. (X.22..) önkormányzati rendelet módosításáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) megvizsgálta a Vármegyében működő önkormányzatok Szervezeti és Működési Szabályzatairól szóló önkormányzati rendeleteket. Folyás Község Önkormányzata Képviselő-testületének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2014. (X.22..) önkormányzati rendeletének áttekintésére is sor került.

A Kormányhivatal szakmai segítségnyújtás keretében jelezte a rendelet módosítandó és hatályon kívül helyezendő részeit. A szakmai segítségnyújtás alapján a rendelet módosításának tervezetét elkészítettük, a Kormányhivatal levelét csatoljuk az előterjesztéshez.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, a rendelet-tervezetről döntést hozni szíveskedjenek.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Herbák József
Herbák József
polgármester

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2014.(X.22..) önkormányzati rendelet módosításáról

[1] Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a jogharmonizáció erősítése céljából megalkotja a rendeletet.

[2] Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 53.§ (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Képviselő-testület egyes hatásköreinek gyakorlását rendeletben a polgármesterre, a bizottságára, a jegyzőre, a társulásra ruházhatja.”

2. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 14. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A választópolgárok - a zárt ülés kivételével - betekinhetnek a képviselő-testület előterjesztésébe és ülésének jegyzőkönyvébe. A közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét zárt ülés tartása esetén is biztosítani kell. A zárt ülésen hozott képviselő-testületi döntés is nyilvános.”

3. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 25. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a nyílt szavazás során a javaslat megkapja a jelenlévő képviselők - elfogadáshoz szükséges többségi igen szavazatát, akkor a testület elfogadta a javaslatot. Amennyiben a javaslat nem kapja meg az elfogadásához szükséges szavazatszámot, akkor a képviselő-testület elutasító határozatot hozott.”

4. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 28. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Amennyiben az interpellációt a (2) bekezdésben előírt határidőn túl, vagy a testületi ülésen nyújtják be, úgy az érintettnek csak abban az esetben kell az ülésen választ adnia, ha a válaszadás előzetes vizsgálatot nem igényel. Ebben az esetben a felvilágosítást kérő képviselőnek az ülést követő harminc napon belül kell írásban érdemi választ adni.”

5. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 34. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (3) bekezdés szerint felszerelt jegyzőkönyv 1 példányban készül, amelyet a jegyző kezel és elektronikusa továbbítja a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatalhoz, az ülést követő 15 naptári napon belül.”

6. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 38. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bizottságot 15 napon belül össze kell hívni a polgármester és a bizottsági tagok 1/4-ének, napirendi javaslatot tartalmazó indítványára.”

7. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 44. § (2)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A képviselő főbb jogait az Mötv. 32.§-a határozza meg, amelyből kiemelten fontosnak tartjuk:

- a) részt vehet a képviselő-testület döntéseinek előkészítésében, végrehajtásuk megszervezésében és ellenőrzésében,
- b) döntéshozatalt kezdeményezhet a rendelet 15. § (2), 18. § (1)-(3) bekezdéseiben meghatározott rend szerint.

(3) A képviselő főbb kötelességeit az Mötv. 32.§-a határozza meg, amelyből kiemelten fontosnak tartjuk:

- a) köteles olyan magatartás tanúsítására, amely méltóvá teszi a közéleti tevékenységre, a választó bizalmára,
- b) felkérés alapján részt vesz a képviselő-testületi ülések előkészítésében, valamint a különböző vizsgálatokban,
- c) a testületi és bizottsági ülésen köteles tartózkodni az olyan kijelentésektől, megnyilvánulásoktól, mellyel másokat, különösen képviselő-társait, vagy az ülésen jelenlévő más személyt személyiségi jogaiban sértene,
- d) a testületi és bizottsági üléseken csak akkor szólalhat fel, ha a levezető elnöktől szót kért és megkapta, más hozzászóló felszólalását félbe nem szakíthatja,
- e) kapcsolatot tart a község lakosságával, és önszerveződő közösségeivel,
- f) köteles bejelenteni személyes érintettségét,
- g) összeférhetlenség megszüntetésére irányuló lemondó nyilatkozatát benyújtja az Ügyrendi Bizottsághoz.

(4) Amennyiben a képviselő a Mötv-ben és az SZMSZ-ben meghatározott kötelezettségeit megszegi, a képviselő-testület az Ügyrendi Bizottság előterjesztése alapján dönt a képviselő egy havi tiszteletdíja 50%-ának megvonásáról.”

8. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 46. §-a a következő (3)–(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A lakossággal való együttműködés, kapcsolattartás formái:

- a)* közmeghallgatás,
- b)* lakossági fórum,
- c)* polgármesteri fogadóóra.

(4) Lakossági fórum:

- a)* A polgármester előre meghatározott közérdekű tárgykörben az állampolgárok és önszerveződő közösségek közvetlen tájékoztatása, a vélemények megismerése és a fontosabb döntések előkészítése céljából lakossági fórumot hívhat össze.
- b)* A lakossági fórumot a polgármester vagy az általa megbízott személy vezeti.
- c)* A lakossági fórum időpontjáról, helyéről és tárgyról a lakosságot a rendezvény előtt legalább 8 naptári nappal a község honlapján és a Kirendeltség épületének bejáratánál tájékoztatni kell.
- d)* A lakossági fórumról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyről a jegyző gondoskodik.

(5) Polgármesteri fogadóóra: A polgármester a lakossággal való közvetlen kapcsolattartás érdekében e Rendelet 40.§ (4) bekezdésében megjelölt időpontokban fogadóórát tart.”

9. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete 2. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

10. §

Hatályát veszti az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014 (X.22..) önkormányzati rendelete

- a)* 4. § (2) és (3) bekezdése,
- b)* 25. § (3) bekezdése,
- c)* 31. § (3) bekezdése,
- d)* 41. § (4) bekezdés i)–k) pontja,

11. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

„2. melléklet
(A melléklet szövegét a(z) 2.mell.SZMSZ TGYH 2025.09.23..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

¶		
2. melléklet a 16/2014. (X. 22.) Önkormányzati rendelethez		
¶		
A KÉPVISELŐ-TESTÜLET NÉVSORA		
Herbák József	→	→ polgármester
Dobos Lászlóné	→	→ alpolgármester
Megyesi Ákos	→	→ képviselő
Mecseiné Dobos Nóra	→	→ képviselő
Katona Emese	→	→ képviselő
¶		

Végső előterjesztői indokolás

A rendelet módosítására a jogharmonizáció erősítése érdekében van szükség.

Digitálisan aláírta: Dr. Ötvös Gábor
Dátum: 2025.08.26 13:32:44 +02'00'

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: HB/11-TÖRV/00737-1/2024.
Ügyintéző: Dr. Papp Zsuzsanna
Telefon: +36-52-504-147

Tárgy: szakmai segítségnyújtás
Határidő: 2025. szeptember 30.

**Maginé dr. Csirke Erzsébet asszonynak
jegyző**

Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal

Hajdúnánás
Köztársaság tér 1.
4080

Tisztelt Jegyző Asszony!

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (2) és (3) bekezdésében biztosított törvényességi felügyelet körében eljárva, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium 2025. évi ellenőrzési tervében foglalt szempontrendszernek megfelelően megvizsgálta Tiszagyulaháza Község Önkormányzatának az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló 16/2014. (X. 22.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: SZMSZ) és a következőkről tájékoztatja Tisztelt Jegyző Asszonyt:

1.
Az SZMSZ nem tartalmazza az Mötv. 53. § (3) bekezdésében szabályozott lakossági fórumok megjelölését, kiegészítése szükséges.

2.
- Az SZMSZ 4.§ (1) bekezdésének kiegészítése szükséges, mivel az Mötv. 41.§ (4) bekezdése szerint a képviselő-testület – e törvényben meghatározott kivételekkel – hatásköreit a polgármesterre, a bizottságra, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására ruházhatja át.
- Rendeletalkotási felhatalmazás hiányában a hatáskör átruházásáról szóló, SZMSZ 4. § (2)-(3) bekezdésének felülvizsgálata szükséges.

3.
Az SZMSZ 2. mellékletében szereplő képviselői címek az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján nem minősülnek közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatnak, hatályon kívül helyezése szükséges.
- Az SZMSZ 31. § (3) bekezdésében szereplő, önkormányzati határozatok megjelölésére és megküldésére vonatkozó rendelkezés nem felel meg a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 11. § (2) bekezdésében, 15. §-ában foglaltaknak. Mivel az ismertetett rendelkezés magasabb szintű jogszabályban teljes körűen szabályozott, ezért hatályon kívül helyezése szükséges.

4.
Az SZMSZ 14. § (4) bekezdésében foglalt, zárt ülés jegyzőkönyvébe való betekintés szabályozásának felülvizsgálata szükséges, mivel nincs összhangban az Mötv. 52. § (3) bekezdésében foglaltakkal.

5.
Az SZMSZ 25. § (2)-(3) bekezdésében szabályozott „szavazategyenlőségre” vonatkozó rendelkezések felülvizsgálata szükséges, mivel nincs összhangban az Mötv. 47. § (2) bekezdésében foglaltakkal, amely alapján, ha az igen szavazatok száma nem éri el a javaslat elfogadásához szükséges mértéket (egyszerű vagy minősített többség), akkor a képviselő-testület döntést hoz, amely elutasító tartalmú.

6.
Az SZMSZ 28. § (3) bekezdésének felülvizsgálata szükséges, mivel a rendelkezés nincs összhangban az Mötv. 32. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt azon rendelkezéssel, amely szerint a képviselő ülésen történő felvilágosítás kérésére az ülésen vagy legkésőbb harminc napon belül írásban kell érdemi választ adni.

7.
Az SZMSZ 38. § (2) bekezdésében foglaltak módosítása szükséges, mivel az Mötv. 60. §-a alapján a bizottság ülésének összehívására a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
Az Mötv. 44.§-a értelmében az ülést tizenöt napon belüli időpontra össze kell hívni a települési képviselők egynegyedének, a képviselő-testület bizottságának, valamint a kormányhivatal vezetőjének a testületi ülés összehívásának indokát tartalmazó indítványára.

8.
Az SZMSZ 44. § (2) bekezdésének b) pontjában szereplő, az SZMSZ 31. § (1) bekezdésére való hivatkozás felülvizsgálata szükséges.

9.
Az SZMSZ 44. § (3) bekezdésének kiegészítése szükséges, mivel hiányosan tartalmazza az Mötv. 32. § (2) bekezdésében foglalt képviselői jogokat és kötelezettségeket.

10.
Az SZMSZ 44.§ (4) bekezdésének felülvizsgálata szükséges, mivel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság követelményével ellentétesen nem derül ki egyértelműen a képviselői kötelezettségszegés esetén alkalmazott szankció pontos mértéke.

11.
Az SZMSZ 34. § (4) bekezdésében szereplő „megyei” kormányhivatal „vármegyei” kormányhivatalra történő módosítása, valamint a 41. § (4) bekezdés j) és k) pontjainak felülvizsgálata szükséges, mivel az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2024. október 1. napjától hatályon kívül helyezésre került, és a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény alapján a reklám és reklámhordozók elhelyezése már nem tartozik bejelentési eljárás alá.

A kormányhivatal kéri Tisztelt Jegyző Asszonyt, hogy a szakmai segítségnyújtás alapján az SZMSZ kifogásolt rendelkezései módosításáról gondoskodjon és a megtett intézkedésekről a kormányhivatalt a megadott határidőn belül a Nemzeti Jogszabálytár Törvényességi Felügyeleti Írásbeli Kapcsolattartás modulján keresztül tájékoztatni szíveskedjen. Igény esetén a kormányhivatal a területi referens útján (Dr. Papp Zsuzsanna, 52/504-147, papp.zsuzsanna@hajdu.gov.hu) szakmai konzultációt biztosít.

Segítő együttműködését előre is köszönöm!

Debrecen, időbélyegző szerint

Üdvözlettel:

Dr. Hábel Lili Zsuzsa
osztályvezető helyett

Dr. Ötvös Gábor
kormánytisztviselő

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u.73.sz.; Telefon: 52/391-990; E-mail: onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

az önkormányzati vagyonról és az arról való rendelkezési jog gyakorlásáról szóló 8/2013.
(IV. 30.) Önkormányzati Rendelet módosításáról

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 35/2025.(IV.29.) számú határozatával értékesítette a 88/1 hrsz-ú önkormányzati ingatlant, amelynek kivezetése szükséges a vagyonrendeletből.

Az önkormányzati vagyonról és az arról való rendelkezési jog gyakorlásáról szóló 8/2013. (IV. 30.) Önkormányzati Rendelet mellékletei tartalmazzák az önkormányzat vagyonelemeit törzsvagyon (forgalomképtelen, korlátozottan forgalomképes) és üzleti vagyon bontásban.

A fenti vagyonelem forgalomképes vagyontárgy, ezért a rendelet 3. mellékletének módosítása, az ingatlan törlése szükséges.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT (a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján)

A tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatásai, különösen:

1. **Társadalmi hatásai:** a település lakosságára nézve nincsenek.
2. **Gazdasági hatásai:** nincsenek.
3. **Költségvetési hatásai:** nincsenek.
4. **Környezeti következményei:** nincsenek
5. **Egészségi következményei:** nincsenek.
6. **Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:** nincsenek.
7. **A jogszabály megalkotásának szükségessége:** A megváltozott önkormányzati vagyon struktúra miatt szükséges a rendelet mellékletének aktualizálása.
8. **A jogalkotás elmaradásának várható következményei:** A jogalkotás elmaradása a Kormányhivatal törvényességi felhívását vonhatja maga után.
9. **A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:** a feltételek biztosítottak.

Kérem a Testületet, hogy döntsön a vagyonrendelet módosításáról.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

az önkormányzati vagyonról és az arról való rendelkezési jog gyakorlásáról szóló 8/2013. (IV.30.) önkormányzati rendelet módosításáról

[1] Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete által versenytárgyalás tartásával értékesített ingatlan törlése szükséges az önkormányzat üzleti vagyonából, a vagyonrendelet mellékletének aktualizálása érdekében alkotja meg a rendeletét.

[2] Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű feladat - és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138.§ (1) bekezdés j) pontjában kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1. §

Az önkormányzati vagyonról és az arról való rendelkezési jog gyakorlásáról szóló Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2013 (IV. 30.) Önkormányzati Rendelete 3. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

1. melléklet az .../... . (...) önkormányzati rendelethez

„3. melléklet
(A melléklet szövegét a(z) 3.melléklet j. üzleti vagyon TGYH 2025.09.23..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

Üzleti vagyon 3. melléklet

	Hrsz.	Ter.(m2)	Megnevezés	Megjegyzés
1	020\1	7691	Legelő,vízállás	
2	020\8	42112	kivett házszántó,kivett töltés	
3	020\4	66469	Legelő	
4	018\3	10442	gyep	
5	018\4	47088	Legelő	
6	018\1	13148	Legelő	
7	011\22	7137	Mocsár	
8	011\6	3761	Külterületi szántó	
9	07\9	2424	Szántó	
10	474	2750	Beépítetlen terület	
11	253	7540	Beépítetlen terület	
12	406	1932	Beépítetlen terület	
13	407	1907	Beépítetlen terület	
14	408	1882	Beépítetlen terület	
15	416	1944	Beépítetlen terület	
16	414	1900	Beépítetlen terület	
17	430	174	Beépítetlen terület	
18	257	17511	Érdő	
19				
20	13	20	Gárdás és udvar	
21	099\15	177	Iparterlep	
22	363\3	595	Kösterület	Játszóter
23	47	1633	Kivett lakóház udvar	Petőfi utca 24.
24	46	1500	Kivett lakóház és udvar	Petőfi utca 26.
25	333	1952	kivett lakóház udvar	Hunyadi utca 47.
26	044/7	558	kivett udvar	

Végső előterjesztői indokolás

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete értékesítette a 88/1 helyrajzi számú ingatlanát, az ingatlant törölni szükséges a vagyonrendelet 3. számú mellékletéből.

	Hrsz.	Ter.(m2)	Megnevezés	Megjegyzés
1	020\1	7691	legelő,vízállás	
2	020\8	42112	kivett horgászto,kivett töltés	
3	020\4	66469	legelő	
4	018\3	10442	gyep	
5	018\4	47088	Legelő	
6	018\1	13148	legelő	
7	011\22	7137	Mocsár	
8	011\6	3761	Külterületi szántó	
9	07\8	2424	Szántó	
10	474	2750	Beépítetlen terület	
11	253	7540	Beépítetlen terület	
12	406	1932	Beépítetlen terület	
13	407	1907	Beépítetlen terület	
14	408	1882	Beépítetlen terület	
15	416	1944	Beépítetlen terület	
16	414	1900	Beépítetlen terület	
17	430	174	Beépítetlen terület	
18	257	17511	Erdő	
19				
20	13	20	Garázs és udvar	
21	099\15	177	Ipartelep	
22	363\3	595	Közterület	Játszótér
23	47	1633	Kivett lakóház udvar	Petőfi utca 24.
24	46	1500	Kivett lakóház és udvar	Petőfi utca 26.
25	333	1952	kivett lakóház udvar	Hunyadi utca 47.
26	044/7	558	kivett udvar	

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u.73.sz.; Telefon: 52/391-990; E-mail: onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015. (II.23.) önkormányzati rendelet módosításáról

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015. (II.23.) önkormányzati rendeletében állapította meg a települési támogatás biztosításának feltételeit. Javaslom a települési támogatás bővítését egy új támogatási formával, az iskolakezdési támogatás lehetőségének bevezetésével. Az iskolakezdési támogatással az önkormányzat az iskolás gyermekeket nevelő családok iskoláztatási kiadásait szeretné enyhíteni.

Az iskolakezdési támogatást a Tiszagyulaházán lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező, általános iskolába, vagy középiskolába beíratott, 18 év alatti tanulók törvényes képviselője részére lehetne megállapítani, évente egy alkalommal. A kérelemhez csatolni kell a jövedelem-igazolásokat és a tanulói jogviszony igazolását.

Javaslom a lakhatási támogatás havi összegének emelését 5000.-Ft/fő összegre, a családok mindennapi kiadásainak nagyobb mértékű önkormányzati támogatására.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT (a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján)

A tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatásai, különösen:

- 1. Társadalmi hatásai:** a település lakosságára nézve kedvező hatása lenne, a mindennapi megélhetési kiadások és a gyermekek iskoláztatási kiadásai önkormányzati támogatásának.
- 2. Gazdasági hatásai:** nincsenek.
- 3. Költségvetési hatásai:** A fedezet rendelkezésre áll az önkormányzat 2025. évi költségvetésében.
- 4. Környezeti következményei:** nincsenek
- 5. Egészségi következményei:** nincsenek.
- 6. Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:** nincsenek.
- 7. A jogszabály megalkotásának szükségessége:** a helyi lakosok támogatásának bővítése, anyagi terheik csökkentése érdekében van szükség a rendelet módosítására.
- 8. A jogalkotás elmaradásának várható következményei:** A jogalkotás elmaradása nem jelent jogszabálysértést.
- 9. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:** a feltételek biztosítottak.

Kérem a Testületet, hogy döntsön a rendelet módosításáról.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Herbák József
polgármester

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015.(II.23.) önkormányzati rendelet módosításáról

[1] Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi lakosok lakhatásának támogatása és az iskolakezdési kiadásokhoz való önkormányzati támogatás biztosítása céljából alkotja meg a rendeletet.

[2] Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 1.§ (2) bekezdésében, a 10.§ (1) bekezdésében, a 25.§ (3) bekezdés b) pontjában, a 26.§-ában, a 32.§ (3) bekezdésében, a 45.§ (1) bekezdésében, a 48.§ (4) bekezdésében, a 132.§ (4) bekezdés g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk. (1) bekezdés a) pontjában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésében és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2.§-ában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1. §

(1) A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015 (II.23.) önkormányzati rendelet 1. § (1) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazása során létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet:)

„h) büntetés-végrehajtási intézetből történő elbocsátáskor rendelkezésre álló börtön-keresmény a szociális vetítési alap összegét nem haladja meg,”

(2) A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015 (II.23.) önkormányzati rendelet 1. § (1) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazása során létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet:)

„i) iskolakezdési támogatás.”

2. §

(1) A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015 (II.23.) önkormányzati rendelet 7. § 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Tiszagyulaháza Községi Önkormányzat az alábbi települési támogatásokat nyújtja:)

„2. rendkívüli élethelyzetben nyújtott támogatás,”

(2) A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015 (II.23.) önkormányzati rendelet 7. §-a a következő 3. ponttal egészül ki:

(Tiszagyulaháza Községi Önkormányzat az alábbi települési támogatásokat nyújtja:)

„3. iskolakezdési támogatás.”

3. §

A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015 (II.23.) önkormányzati rendelet 9. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A lakhatási támogatás havi összege 5.000 Ft/hó.”

4. §

A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015 (II.23.) önkormányzati rendelet 6. alcíme a következő 15/A. §-sal egészül ki:

„15/A. §

(1) Kérelemre a polgármester maximum 30.000.-Ft összegű iskolakezdési támogatást nyújthat a Tiszagyulaházán lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező, általános iskolába, vagy középiskolába beíratott, 18 év alatti tanuló törvényes képviselője részére, ahol az egy főre számított havi családi jövedelem a szociális vetítési alap tízszeresét nem haladja meg.

(2) Az iskolakezdési támogatás iránti kérelem az iskolai beíratást követő október 31. napjáig nyújtható be.

(3) Ugyanazon tanulóra vonatkozóan egy alkalommal nyújtható iskolakezdési támogatás évente.

(4) A kérelemhez csatolni kell a jövedelem-igazolásokat és a tanulói jogviszony igazolását.”

5. §

A települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások részletes szabályairól szóló 5/2015 (II.23.) önkormányzati rendelet az 1. melléklet szerinti 6. melléklettel egészül ki.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

1. melléklet az .../... , (...) önkormányzati rendelethez

„6. melléklet az 5/2015 (II.23.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) Iskolakezdési támogatás kérelem nyomtatvány TGYH 2025.09.23.telep.tám.rend.mód..pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

HAJDÚNÁNASI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
TISZAGYULAHÁZI KIRENDELTSÉGE
4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73., Tel.: 52/391-990

KÉRELEM
iskolakezdési támogatás megállapítására

1.

A kérelmező személyre vonatkozó adatok:
- 1.1.

Neve:
- 1.2.

Születési neve:
- 1.3.

Anyja neve:
- 1.4.

Születési helye, ideje (év, hó, nap):
- 1.5.

Lakóhely:
- 1.6.

Tartózkodási hely:
- 1.7.

Társadalombiztosítási Azonosító Jele:
- 1.8.

Állampolgársága:
- 1.9.

Telefonszám (nem kötelező megadni):
2.

A kérelmező saját háztartásában nevelt 18 év alatti tanuló(k) adatai:
- . Neve:
- 2.2.

Születési neve:
- 2.3.

Anyja neve:
- 2.4.

Születési helye, ideje (év, hó, nap):
- 2.5.

Lakóhely:
- 2.6.

Tartózkodási hely:
- 2.7.

Társadalombiztosítási Azonosító Jele:
- 2.8.

Állampolgársága
- . Neve:
- 3.2.

Születési neve:
- 3.3.

Anyja neve:
- 3.4.

Születési helye, ideje (év, hó, nap):
- 3.5.

Lakóhely:
- 3.6.

Tartózkodási hely:
- 3.7.

Társadalombiztosítási Azonosító Jele:
- 3.8.

Állampolgársága
- . Neve:
- 4.2.

Születési neve:
- 4.3.

Anyja neve:
- 4.4.

Születési helye, ideje (év, hó, nap):
- 4.5.

Lakóhely:

- 4.6. Tartózkodási hely:
- 4.7. Társadalombiztosítási Azonosító Jele:
- 4.8. Állampolgársága

3. A kérelmező közeli hozzátartozóinak személyére és jövedelmükre vonatkozó adatok

3.1. A kérelmező családjában élő közeli hozzátartozók száma: fő.

3.2. A kérelmező családjában élő közeli hozzátartozók adatai:

	A	B	C	D
	Név (ha eltérő, születési neve is)	Születési helye, ideje (év, hó, nap), Társadalombiztosítási Azonosító Jele	Anyja neve	Családi kapcsolat megnevezése
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

2

3.3. Jövedelemi adatok

A kérelmező, valamint a családban élő közeli hozzátartozóinak a havi jövedelme forintban:

	A	B	C					
	A jövedelem típusa	Kérelmező	A családban élő közeli hozzátartozók					
1.	Munkaviszonyból és más foglalkoztatási jogviszonyból származó ebből: közfoglalkoztatásból származó							I
2.	Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó							
3.	Táppénz, gyermekgondozási támogatások							
4.	Nyugellátás és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások							
5.	Önkormányzat, járási hivatal és munkaügyi szervek által folyósított ellátások							
6.	Egyéb jövedelem							
7.	Összes jövedelem							

Ügyintéző tölti ki!

Családtagok száma:

A család összjövedelme:.....

A család egy főre jutó havi nettó jövedelme:

4. Tiszagylaházán lakó-, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, általános iskolába, vagy középiskolába beíratott tanuló(k) mely iskolában rendelkeznek tanulói jogviszonnyal tárgyévben:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A tanulói jogviszony fennállását az intézmény által kiadott jogviszony-igazolás csatolásával szükséges igazolni.

5. Nyilatkozatok

5.1. Felelősségem tudatában kijelentem, hogy
5.1.2.* életvitelszerűen a lakóhelyemen / a tartózkodási helyemen élek (a megfelelő rész aláhúzendó), és
5.1.3. a kérelemben közölt adatok a valóságnak megfelelnek.
Tudomásul veszem, hogy a kérelmemben szereplő rendkívüli élethelyzet fennállását igazoló dokumentumokat a kérelemhez csatolni szükséges.
Tudomásul veszem, hogy a kérelemben közölt jövedelmi adatok valódiságát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (7) bekezdése alapján a szociális hatáskört gyakorló szerv - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörrel és illetékességgel rendelkező adóigazgatósága útján - ellenőrizheti.
Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

* Ezt a nyilatkozatot csak abban az esetben kell megtenni, ha bejelentett lakó- és tartózkodási hellyel is rendelkezik.

Kelt:

.....

kérelmező
törvényes képviselő

6. TÁJÉKOZTATÓ A KÉRELEM KITÖLTÉSÉHEZ

- 6.2. A jövedelmi adatok kitöltéséhez
- 6.2.1. A jogosultság megállapításához szükséges a kérelmező, valamint a családban élő közeli hozzátartozóinak jövedelmének vizsgálata.
- 6.2.2. Egyedülélő: az a személy, aki egyszemélyes háztartásban lakik.
- 6.2.3. Család: egy lakásban vagy személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális, gyermekvédelmi intézményben együtt élő, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közeli hozzátartozók közössége.
- 6.2.4. Közeli hozzátartozónak számít:
- 6.2.4.1. a házastárs, az élettárs;
- 6.2.4.2. a 18. életévét be nem töltött gyermek vonatkozásában a vér szerinti és az örökbe fogadó szülő, illetve a szülő házastársa vagy élettársa;
- 6.2.4.3. az a vér szerinti gyermek, örökbe fogadott gyermek, mostohagyermek vagy nevelt gyermek – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerinti gyermekvédelmi nevelőszülő által e jogviszonya keretében nevelt gyermek kivételével –, aki
- 6.2.4.3.1. húszévesnél fiatalabb és önálló keresettel nem rendelkezik,
- 6.2.4.3.2. huszonhárom évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkezik és nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat,
- 6.2.4.3.3. huszonöt évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkezik és felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytat,
- 6.2.4.3.4. tartósan beteg, autista, illetve testi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, korhatára való tekintet nélkül, amennyiben ez az állapot a gyermek 25. életévének betöltését megelőzően is fennállt.
- 6.2.5. Jövedelem: a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, továbbá az a bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.
- 6.2.5.1. A jövedelmi adatok alatt havi nettó jövedelmet kell érteni. A nettó jövedelem kiszámításánál a bevételt az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett összegben kell feltüntetni.

6.2.5.2. Elismert költségnek minősül a személyi jövedelemadóról szóló törvényben elismert költség, valamint a fizetett tartásdíj.

6.2.5.3. Befizetési kötelezettségnek minősül a személyi jövedelemadó, az egyszerűsített vállalkozási adó, a magánszemélyt terhelő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, egészségbiztosítási hozzájárulás és járulék, egészségügyi szolgáltatási járulék, nyugdíjjárulék, nyugdíjbiztosítási járulék, magán-nyugdíjpénztári tagdíj és munkavállalói járulék.

6.2.5.4. Ha a magánszemély az egyszerűsített vállalkozói adó vagy egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapjául szolgáló bevételt szerez, a bevétel csökkenthető a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint elismert költségnek minősülő igazolt kiadásokkal, ennek hiányában a bevétel 40%-ával.

6.2.5.5. A mezőgazdasági őstermelő adóévi őstermelésből származó bevétele csökkenthető az igazolt költségekkel, továbbá a bevétel 40%-ának megfelelő összeggel vagy a bevétel 85%-ának, illetve állattenyésztés esetén 94%-ának megfelelő összeggel abban az esetben, ha az őstermelő bevétele nem több mint a kistermelés értékhátára. Ha az őstermelő részére támogatást folyósítottak, a bevétel akkor csökkenthető, ha az nem több mint a kistermelés értékhátárának a folyósított támogatással növelt összege.

6.2.5.6. Nem minősül jövedelemnek, így a jövedelembe sem kell beszámítani a rendkívüli élethelyzetben nyújtható települési támogatást, a lakhatási támogatást, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében nyújtott támogatást, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás melletti pótlékot, a nevelőszülők számára fizetett nevelési díjat és külön ellátmányt, az anyasági támogatást, a tizenharmadik havi nyugdíjat, a szépkorúak jubileumi juttatását, a súlyos mozgáskorlátozott személyek pénzbeli közlekedési kedvezményeit, a vakok személyi járadékát és a fogyatékosági támogatást, a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatást, az alkalmi munkavállalói könyvvvel történő munkavégzés, az egyszerűsített foglalkoztatás, valamint az adórendszeren kívüli keresettel járó háztartási munka havi ellenértékét, a házi segítségnyújtás keretében társadalmi gondozásért kapott tiszteletdíjat, az energiafelhasználáshoz nyújtott támogatást.

6.2.5.7. A jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni a közfoglalkoztatásból származó havi jövedelemnek a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegét meghaladó részét.

6.2.5.8. A családtagok jövedelmét külön-külön kell feltüntetni. A családi pótlékot, az árvaellátást és a tartásdíj címén kapott összeget annak a személynek a jövedelmeként kell figyelembe venni, akire tekintettel azt folyósítják.

6.2.5.9. A havi jövedelem kiszámításakor

a) rendszeres jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap alatt,

b) nem rendszeres jövedelem, illetve vállalkozásból, őstermelésből származó jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónap alatt kapott összeg egyhavi átlagát kell együttesen figyelembe venni.

6.2.6. **Jövedelem típusai**

6.2.6.1. Munkaviszonyból és más foglalkoztatási viszonyból származó jövedelem: különösen a munkaviszonyban, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban, bírósági, ügyészségi, igazságügyi szolgálati jogviszonyban, honvédség, rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos és szerződéses szolgálati jogviszonyában folytatott munkavégzésre irányuló tevékenységből, továbbá szervezet tagjaként folytatott – személyes közreműködést igénylő – tevékenységből származó jövedelem.

6.2.6.2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem: itt kell feltüntetni a jogdíjat, továbbá a bérbeadó, a választott könyvvizsgáló tevékenységéből származó jövedelmet, a gazdasági társaság magánszemély tagja által külön szerződés szerint teljesített mellékszolgáltatást.

6.2.6.3. Táppénz, gyermekgondozási támogatások: táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, családi pótlék, gyermektartásdíj.

6.2.6.4. Nyugellátás és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások: öregségi nyugdíj, özvegyi és szülői nyugdíj, árvaellátás és baleseti hozzátartozói nyugellátások; korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás, rokkantsági járadék, rehabilitációs járadék, politikai rehabilitációs ellátások, házastársi pótlék, házastárs után járó jövedelempótlék, közszolgálati járadék.

6.2.6.5. Önkormányzat, járási hivatal és munkaügyi szervek által folyósított ellátások: különösen az időskorúak járadéka, egészségkárosodottak támogatása, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az ápolási díj, az adósságcsökkentési támogatás; munkanélküli járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, képzési támogatásként folyósított keresetpótló juttatás.

6.2.6.6. Egyéb jövedelem: például az ösztöndíj, szakképzéssel összefüggő pénzbeli juttatások, felzárkózást elősegítő megélhetési támogatás, nevelőszülői díj, szociális gondozói díj, végkielégítés és állampapírból származó jövedelem, ingatlan és ingó tárgyak értékesítéséből, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem, életjáradékból, föld és más ingatlan bérbeadásából származó jövedelem, illetve minden olyan jövedelem, amely az előző sorokban nem került feltüntetésre.

6.2.7. A jövedelemről a kérelemhez mellékelni kell a jövedelem típusának megfelelő iratot vagy annak másolatát.

Végső előterjesztői indokolás

A rendelet kiegészül egy új települési támogatás formával, az iskolakezdési támogatással, a megnövekedett családi kiadások csökkentése céljából. A lakhatási támogatás összegének emelésére kerül sor a rendeletben a a családok rezsi jellegű kiadásainak támogatása céljából.

HAJDÚNÁNÁSI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
TISZAGYULAHÁZI KIRENDELTSÉGE
4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73., Tel.: 52/391-990

KÉRELEM
iskolakezdési támogatás megállapítására

1. A kérelmező személyre vonatkozó adatok:

1.1. Neve:

1.2. Születési neve:

1.3. Anyja neve:

1.4. Születési helye, ideje (év, hó, nap):

1.5. Lakóhely:

1.6. Tartózkodási hely:

1.7. Társadalombiztosítási Azonosító Jele:

1.8. Állampolgársága:

1.9. Telefonszám (nem kötelező megadni):

2. A kérelmező saját háztartásában nevelt 18 év alatti tanuló(k) adatai:

. Neve:

2.2. Születési neve:

2.3. Anyja neve:

2.4. Születési helye, ideje (év, hó, nap):

2.5. Lakóhely:

2.6. Tartózkodási hely:

2.7. Társadalombiztosítási Azonosító Jele:

2.8. Állampolgársága

. Neve:

3.2. Születési neve:

3.3. Anyja neve:

3.4. Születési helye, ideje (év, hó, nap):

3.5. Lakóhely:

3.6. Tartózkodási hely:

3.7. Társadalombiztosítási Azonosító Jele:

3.8. Állampolgársága

. Neve:

4.2. Születési neve:

4.3. Anyja neve:

4.4. Születési helye, ideje (év, hó, nap):

4.5. Lakóhely:

- 4.6. Tartózkodási hely:
- 4.7. Társadalombiztosítási Azonosító Jele:
- 4.8. Állampolgársága

3. A kérelmező közeli hozzátartozóinak személyére és jövedelmükre vonatkozó adatok

- 3.1. A kérelmező családjában élő közeli hozzátartozók száma: fő.
- 3.2. A kérelmező családjában élő közeli hozzátartozók adatai:

	A	B	C	D
	Név (ha eltérő, születési neve is)	Születési helye, ideje (év, hó, nap), Társadalombiztosítási Azonosító Jele	Anyja neve	Családi kapcsolat megnevezése
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

2

3.3. Jövedelemi adatok

A kérelmező, valamint a családban élő közeli hozzátartozóinak a havi jövedelme forintban:

	A	B	C					
	A jövedelem típusa	Kérelmező	A családban élő közeli hozzátartozók					
1.	Munkaviszonyból és más foglalkoztatási jogviszonyból származó ebből: közfoglalkoztatásból származó							I
2.	Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó							
3.	Táppénz, gyermekgondozási támogatások							
4.	Nyugellátás és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások							
5.	Önkormányzat, járási hivatal és munkügyi szervek által folyósított ellátások							
6.	Egyéb jövedelem							
7.	Összes jövedelem							

A család összjövedelme:.....
A család egy főre jutó havi nettó jövedelme:

4. Tiszagyulaházán lakó-, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, általános iskolába, vagy középiskolába beíratott tanuló(k) mely iskolában rendelkeznek tanulói jogviszonnyal tárgyévben:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

A tanulói jogviszony fennállását az intézmény által kiadott jogviszony-igazolás csatolásával szükséges igazolni.

5. Nyilatkozatok

5.1. Felelősségem tudatában kijelentem, hogy
5.1.2.* életvitelszerűen a lakóhelyemen / a tartózkodási helyemen élek (a megfelelő rész aláhúzandó), és
5.1.3. a kérelemben közölt adatok a valóságnak megfelelnek.
Tudomásul veszem, hogy a kérelmemben szereplő rendkívüli élethelyzet fennállását igazoló dokumentumokat a kérelemhez csatolni szükséges.
Tudomásul veszem, hogy a kérelemben közölt jövedelmi adatok valódiságát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (7) bekezdése alapján a szociális hatáskört gyakorló szerv - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörrel és illetékességgel rendelkező adóigazgatósága útján - ellenőrizheti.
Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

* Ezt a nyilatkozatot csak abban az esetben kell megtenni, ha bejelentett lakó- és tartózkodási hellyel is rendelkezik.

Kelt:,

.....

kérelmező
törvényes képviselő

6. TÁJÉKOZTATÓ A KÉRELEM KITÖLTÉSÉHEZ

6.2. A jövedelmi adatok kitöltéséhez
6.2.1. A jogosultság megállapításához szükséges a kérelmező, valamint a családban élő közeli hozzátartozóinak jövedelmének vizsgálata.
6.2.2. Egyedülélő: az a személy, aki egyszemélyes háztartásban lakik.
6.2.3. Család: egy lakásban vagy személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális, gyermekvédelmi intézményben együtt élő, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közeli hozzátartozók közössége.
6.2.4. Közeli hozzátartozónak számít:
6.2.4.1. a házastárs, az élettárs;
6.2.4.2. a 18. életévét be nem töltött gyermek vonatkozásában a vér szerinti és az örökbe fogadó szülő, illetve a szülő házastársa vagy élettársa;
6.2.4.3. az a vér szerinti gyermek, örökbe fogadott gyermek, mostohagyermek vagy nevelt gyermek – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerinti gyermekvédelmi nevelőszülő által e jogviszonya keretében nevelt gyermek kivételével –, aki
6.2.4.3.1. húszévesnél fiatalabb és önálló keresettel nem rendelkezik,
6.2.4.3.2. huszonhárom évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkezik és nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat,
6.2.4.3.3. huszonöt évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkezik és felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytat,
6.2.4.3.4. tartósan beteg, autista, illetve testi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, korhatárra való tekintet nélkül, amennyiben ez az állapot a gyermek 25. életévének betöltését megelőzően is fennállt.
6.2.5. Jövedelem: a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, továbbá az a bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.
6.2.5.1. A jövedelmi adatok alatt havi nettó jövedelmet kell érteni. A nettó jövedelem kiszámításánál a bevételt az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett összegben kell feltüntetni.

6.2.5.2. Elismert költségnek minősül a személyi jövedelemadóról szóló törvényben elismert költség, valamint a fizetett tartásdíj.

6.2.5.3. Befizetési kötelezettségnek minősül a személyi jövedelemadó, az egyszerűsített vállalkozási adó, a magánszemélyt terhelő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, egészségbiztosítási hozzájárulás és járulék, egészségügyi szolgáltatási járulék, nyugdíjjárulék, nyugdíjbiztosítási járulék, magán-nyugdíjpénztári tagdíj és munkavállalói járulék.

6.2.5.4. Ha a magánszemély az egyszerűsített vállalkozói adó vagy egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapjául szolgáló bevételt szerez, a bevétel csökkenthető a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint elismert költségnek minősülő igazolt kiadásokkal, ennek hiányában a bevétel 40%-ával.

6.2.5.5. A mezőgazdasági őstermelő adóévi őstermelésből származó bevétele csökkenthető az igazolt költségekkel, továbbá a bevétel 40%-ának megfelelő összeggel vagy a bevétel 85%-ának, illetve állattenyésztés esetén 94%-ának megfelelő összeggel abban az esetben, ha az őstermelő bevétele nem több mint a kistermelés értékhátára. Ha az őstermelő részére támogatást folyósítottak, a bevétel akkor csökkenthető, ha az nem több mint a kistermelés értékhátárának a folyósított támogatással növelt összege.

6.2.5.6. Nem minősül jövedelemnek, így a jövedelemben sem kell beszámítani a rendkívüli élethelyzetben nyújtható települési támogatást, a lakhatási támogatást, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében nyújtott támogatást, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás melletti pótlékot, a nevelőszülők számára fizetett nevelési díjat és külön ellátmányt, az anyasági támogatást, a tizenharmadik havi nyugdíjat, a szépkorúak jubileumi juttatását, a súlyos mozgáskorlátozott személyek pénzbeli közlekedési kedvezményeit, a vakok személyi járadékát és a fogyatékosági támogatást, a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatást, az alkalmi munkavállalói könyvvel történő munkavégzés, az egyszerűsített foglalkoztatás, valamint az adórendszeren kívüli keresettel járó háztartási munka havi ellenértékét, a házi segítségnyújtás keretében társadalmi gondozásért kapott tiszteletdíjat, az energiafelhasználáshoz nyújtott támogatást.

6.2.5.7. A jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni a közfoglalkoztatásból származó havi jövedelemnek a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegét meghaladó részét.

6.2.5.8. A családtagok jövedelmét külön-külön kell feltüntetni. A családi pótlékot, az árvaellátást és a tartásdíj címén kapott összeget annak a személynek a jövedelmeként kell figyelembe venni, akire tekintettel azt folyósítják.

6.2.5.9. A havi jövedelem kiszámításakor

a) rendszeres jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap alatt,

b) nem rendszeres jövedelem, illetve vállalkozásból, őstermelésből származó jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónap alatt kapott összeg egyhavi átlagát kell együttesen figyelembe venni.

6.2.6. Jövedelem típusai

6.2.6.1. Munkaviszonyból és más foglalkoztatási viszonyból származó jövedelem: különösen a munkaviszonyban, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban, bírósági, ügyészségi, igazságügyi szolgálati jogviszonyban, honvédség, rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos és szerződéses szolgálati jogviszonyában folytatott munkavégzésre irányuló tevékenységből, továbbá szövetkezet tagjaként folytatott – személyes közreműködést igénylő – tevékenységből származó jövedelem.

6.2.6.2. Társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem: itt kell feltüntetni a jogdíjat, továbbá a bérbeadó, a választott könyvvizsgáló tevékenységéből származó jövedelmet, a gazdasági társaság magánszemély tagja által külön szerződés szerint teljesített mellékszolgáltatást.

6.2.6.3. Táppénz, gyermekgondozási támogatások: táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, családi pótlék, gyermektartásdíj.

6.2.6.4. Nyugellátás és egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások: öregségi nyugdíj, özvegyi és szülői nyugdíj, árvaellátás és baleseti hozzátartozói nyugellátások; korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás, rokkantsági járadék, rehabilitációs járadék, politikai rehabilitációs ellátások, házastársi pótlék, házastárs után járó jövedelempótlék, közszolgálati járadék.

6.2.6.5. Önkormányzat, járási hivatal és munkügyi szervek által folyósított ellátások: különösen az időskorúak járadéka, egészségkárosodottak támogatása, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az ápolási díj, az adósságcsökkentési támogatás; munkanélküli járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, képzési támogatásként folyósított keresetpótló juttatás.

6.2.6.6. Egyéb jövedelem: például az ösztöndíj, szakképzéssel összefüggő pénzbeli juttatások, felzárkózást elősegítő megélhetési támogatás, nevelőszülői díj, szociális gondozói díj, végkielégítés és állampapírból származó jövedelem, ingatlan és ingó tárgyak értékesítéséből, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem, életjáradékból, föld és más ingatlan bérbeadásából származó jövedelem, illetve minden olyan jövedelem, amely az előző sorokban nem került feltüntetésre.

6.2.7. A jövedelemről a kérelemhez mellékelni kell a jövedelem típusának megfelelő iratot vagy annak másolatát.

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73.sz.; Telefon; 52/391-990; E-mail: onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2024/2025. nevelési évbe végzett szakmai munkájáról szóló beszámolóról

Tisztelt Képviselő-testület!

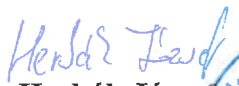
Budainé Pázmándi Judit, a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda igazgatója megküldte a Testület részére az intézmény 2024/25-ös nevelési évben végzett szakmai munkájáról készített Beszámolót.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik.

Az Igazgató Asszony megállapította, hogy a 2024/2025. nevelési év eredményes volt az Óvodában. A kitűzött célokat elérték, az óvoda működése zavartalan volt.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatról dönteni szíveskedjenek.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Herbák József
polgármester

Határozati javaslat:

**TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2025.(IX. ...) SZÁMÚ HATÁROZATA**

**a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2024/2025. nevelési évbe végzett szakmai
munkájáról szóló beszámolóról**

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete:

- a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2024/25-ös nevelési évben végzett szakmai munkájáról készített Beszámolót megismerte és elfogadta.
- megköszöni az intézmény vezetőjének és dolgozóinak a 2024/2025. évben végzett munkájukat.

Felkéri a polgármestert, hogy az intézményvezető tájékoztatásáról gondoskodjon.

Határidő: 2025. október 15.

Felelős: Herbák József polgármester

Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda

4097 Tiszagyulaháza, Jókai u. 7. Tel./Fax.: 06-52/391-993 e-mail: ovitgyhaza@gmail.com

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata
4097 Tiszagyulaháza
Kossuth u.73.
Iktsz:TIS:866-1/2025

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Képviselő-Testület!

Elkészítettem a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2024/25 nevelési évre vonatkozó szakmai tájékoztatóját, melyet ezennel benyújtok.

Elkészítettem továbbá a 2025/26 nevelési év munkatervét, illetve Pedagógiai programunkat is kiegészítettem, melyre azért volt szükség mert a Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94.§ (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás, valamint az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva a 77/2025. (IV.15.) Kormányrendelettel módosította az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) rendeletét.

Az óvodák pedagógiai programjának alappilléreit képező dokumentum módosításának elsődleges célja az óvoda és az iskola közötti átmenet minél zökkenőmentesebb biztosítása. Ennek értelmében a tartalmi szabályozás megfelelő alapot kíván biztosítani az óvodák pedagógiai működését leíró pedagógiai program megerősítéséhez. A módosítás fókuszában tehát az iskolai életre való felkészülést szolgáló tevékenységek és szervezési kérdések állnak garantálva, hogy minden gyermek képességeinek megfelelő támogatást kapjon, miközben az óvodák nevelési folyamatai továbbra is a gyermekek egyéni fejlődési igényeit tartják szem előtt.

Megköszönve az egész nevelési éves együttműködésüket, kérem hogy a benyújtott dokumentumokat véleményezzék és fogadják el.

Tisztelettel:

Budainé Pázmándi Judit
Igazgató

Tiszagyulaháza, 2025 06.05

Tiszagyulaházi Aprajfalva Óvoda

OM:202013
BESZÁMOLÓ
2024/25-ös nevelési évről

Készítette: Budainé Pázmándi Judit
igazgató

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet - Részletezi az óvodák alapidokumentumaira, működésére, névhasználatára és belső szabályozására vonatkozó követelményeket.
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet - A rendelet célja az óvoda és iskola közötti zökkenőmentes átmenet biztosítása, az iskolakezdéshez szükséges képességek célzott fejlesztésével.
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról - 401/2023. (VIII.30.) Korm. Rend. a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról –
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról –
- 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet
- 15/2013. (X.8.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről –
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestületi határozatok
- Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda Pedagógiai Programja
- SZMSZ
- Éves munkaterv
- Házi rend

1. Bevezetés

A 2024/2025. nevelési évben óvodánk a Tiszagyulaháti Aprajafalva Óvoda Pedagógiai Programja, a hatályos Óvodai nevelés országos alapprogramja, valamint a fenntartói elvárások alapján végezte munkáját. A nevelési év megvalósítása során figyelembe vettük a köznevelési rendszer változásait, a jogszabályi előírásokat, az előző évi tapasztalatokat, valamint az intézményi és vezetői tanfelügyeleti ellenőrzés megállapításait. Célunk a gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek biztosítása, a szeretetteljes, biztonságos és fejlődést támogató óvodai környezet fenntartása volt.

A 2024/25-ös nevelési év során az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermekközpontúság, a befogadás és a szakmai megújulás állt. A munkatervben megfogalmazott célokat az óvoda nevelőtestülete elkötelezetten valósította meg, különös figyelmet fordítva a hátránykompenzációra, az inkluzív szemlélet erősítésére, valamint a digitális adminisztráció (oviKRÉTA, TÉR rendszer) hatékony bevezetésére.

2. Személyi és tárgyi feltételek

A nevelési évben az óvodába felvett gyermekek létszáma 29 fő volt, közülük 2 fő sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek. A magas létszám indokolta a törvényi csoportlétszám 20%-os emelését.

Személyi feltételeink:

- 2 fő óvodapedagógus (1 fő szakvizsgázott,)
- 2 fő dajka (márciustól 6 órában köznevelési jogviszonyban foglalkoztatva)

- Konyhai személyzet: 1 fő élelmezésvezető, (nők 40-nel nyugdíjba, négyóránként foglalkoztatva) 1 fő szakács, 2 fő konyhai kisegítő.

Tárgyi feltételeink megfelelőek voltak, az udvari játékok és eszközök rendszeres ellenőrzése, karbantartása és felülvizsgálata biztosította a biztonságos használatot.

3. A nevelési év céljai és teljesülésük

A munkatervben kitűzött célok közül kiemelt figyelmet fordítottunk:

- a nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai légkör fenntartására,
- az egészséges életmódra nevelés és a környezettudatosság fejlesztésére,
- az inkluzív szemlélet erősítésére, az SNI-s gyermekek integrált nevelésére,

- a digitális adminisztráció (oviKRÉTA) rutinszerű alkalmazására,
- a szülőkkel való partneri kapcsolat mélyítésére.

Ezek a célok a nevelési év során teljes mértékben megvalósultak.

Célom az volt, hogy a nevelőtestület tagjai elsajátítsák az Ovikréta rendszer szakszerű, napi szintű használatát. Ezzel kívántam támogatni az óvoda dokumentációs rendszerének korszerűsítését, a törvényi megfelelést és az adminisztrációs munka hatékonyságát.

- A nevelőtestület minden tagja részt vett online Ovikréta-képzéseken.
- Én magam is részt vettem a **Menedzser Praxis** szervezésében megvalósuló speciális Ovikréta-képzésen.
- Belső tudásmegosztás és mentorálás keretében folyamatos segítséget nyújtottunk egymásnak a gyakorlati alkalmazás során.

Mérhető eredmények:

- Az óvoda minden óvodapedagógusa aktívan használja az Ovikréta rendszert.
- A napi jelenléti ívek, eseménynaplók, fejlődési naplók és dokumentumok elektronikusan, a rendszerben vezetve készülnek.
- A digitális adminisztráció egységes gyakorlattá vált az intézményben.
- A nevelőtestület digitális kompetenciája számottevően fejlődött, nyitottabbá váltak a további digitális megoldások irányába is.

A 2024/2025-ös nevelési év során az egyik kiemelt célkitűzés a gyermekek hiányzásainak egységes és digitális nyilvántartása volt az Ovikréta rendszer használatával. Az év elején egyeztettük a feladatmegosztást.

- A nevelési év folyamán a jelenléti adatok rögzítése következetesen, az esetek 98%-ában időben megtörtént. A napi rögzítést a pedagógusok legkésőbb a következő munkanap végéig elvégezték. Az Ovikréta statisztikai kimutatásai alapján év végére a gyermekek hiányzásai teljes körűen naprakészek, az igazolások rögzítése a szülői együttműködésnek is köszönhetően gördülékenyen zajlott.
- Kiemelendő, hogy a rendszeresen hiányzó gyermekek azonosítását követően dokumentált szülői egyeztetések történtek, ezek aránya meghaladta a 90%-ot. A szülők tájékoztatása megtörtént a hiányzások bejelentésének és igazolásának módjáról, ami tovább növelte az adminisztráció pontosságát.

- Az intézményi adminisztráció is jelentősen egyszerűsödött, az év végi statisztikai összesítésekhez szükséges adatok könnyen elérhetők és exportálhatók voltak a rendszerből. A cél tehát teljesült, és fenntartása javasolt a következő nevelési évben is.

A vállalt célok az SNI-s gyermekek ellátásának fejlesztésére vonatkozóan eredményesen teljesültek a nevelési év során. Az alábbi konkrét eredmények valósultak meg:

1. Szakmai humán erőforrás bővítése:
 - A nevelési év során sikerült még egy fő gyógypedagógust megbízással alkalmazni, aki heti rendszerességgel nyújtott egyéni fejlesztést az SNI-s gyermekek számára, és aktívan részt vett a nevelőtestületi konzultációkban is.
2. Fejlesztő eszközök beszerzése:
 - Célzott pályázati forrás és fenntartói támogatás segítségével új fejlesztő játékok, eszközök kerültek beszerzésre (pl. szenzoros játékok, finommotorikát és figyelmet fejlesztő eszközök), amelyek jelentősen hozzájárultak az egyéni és kiscsoportos fejlesztések hatékonyságához.
3. Pedagógusok szakmai fejlődése:
 - Belső továbbképzések, műhelymunkák és esettanulmányok megosztása révén nőtt a nevelőtestület kompetenciája az SNI-s gyermekekkel való bánásmódban. Kiemelt figyelmet kaptak a viselkedéskezelési stratégiák és az inkluzív pedagógiai gyakorlatok.
4. Szakmai együttműködés erősítése:
 - Rendszeres egyeztetések valósultak meg az utazó gyógypedagógussal, a logopédussal, valamint a szülőkkel. A közös célkitűzések alapján egyéni fejlesztési tervek készültek, negyedéves értékeléssel.

A szakmai együttműködés nemcsak tervezési szinten, hanem a gyakorlatban is megvalósult az elmúlt nevelési év során. Ennek keretében:

- Szülői értekezlet meghívott vendége volt a védőnő, aki az egészséges életmódról, a gyermekek higiéniai szokásairól, táplálkozásáról és a megfelelő napi ritmus kialakításáról tartott interaktív előadást. A szülők nagy érdeklődéssel fogadták a gyakorlati tanácsokat, amelyek hozzájárultak a családi szokások és az óvodai nevelés összhangjához.
- Más alkalommal vendégként részt vett az iskolaigazgató is, aki az iskolakezdéssel kapcsolatban adott tájékoztatást a nagycsoportos gyermekek szülei számára. Ismertette az iskolaérettség kritériumait, az első osztályosok mindennapjait, valamint az óvoda-iskola átmenetet segítő közös programokat.

- A gyermekek számára „csibeórák” néven játékos iskolalátogatási alkalmakat szerveztek, melyeken részt vehettek az iskolában, találkozhattak a tanító nénikkel, bekukkanthattak a tantermekbe, és kipróbálhatták az iskolai környezetet. Ezek az alkalmak nagyban segítették a szorongás csökkentését és pozitív élményekhez kötötték az iskolakezdés gondolatát.

4. A gyermekek létszáma és fejlesztése

A gyermekcsoport összetétele heterogén volt, ami lehetőséget adott a differenciált fejlesztésre. A 2024/25-ös nevelési évben létszámunk 29 fő volt. A fejlesztésre javasolt gyermekek ellátását a Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúnánási Tagintézményének szakemberei biztosították: logopédus és fejlesztőpedagógus heti egy alkalommal járt intézményünkbe. A gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követtük, dokumentáltuk, szükség esetén szakszolgálati vizsgálatot kezdeményeztünk.

5. Nevelési és fejlesztési feladatok értékelése

- Egészséges életmódra nevelés: A napi életritmus kialakítása, a rendszeres mozgás és a helyes higiéniai szokások beépítése a mindennapokba eredményesen zajlott.
- Környezettudatos magatartás: Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás és takarékosági szokások bevezetése folyamatos volt. A gyermekek aktívan részt vettek a környezetvédelmi programokban.
- Szülőkkel való kapcsolattartás: A zárt Facebook-csoportban való folyamatos információáramlás mellett a szülők bekapcsolódtak a programok és ünnepek szervezésébe, lebonyolításába.

Óvodánkban a hagyományörzés és a természet szeretetére nevelés a mindennapok része. Vannak nyílt napjaink, különböző programjaink, amiket a szülői közösség bevonásával tervezünk. Húsvéti, adventi készülődések, szüreti multság. Fontos számunkra az együttnevelés fenntartása, a szülői közösséggel a pozitív, bizalmi kapcsolat formálása. Az idei nevelési évben két közös programunk is volt. Először október végén töklámpásokat festettünk befőtt üvegek felhasználásával, színes papírból tököket készítettünk, gipszformákat díszítettünk, és természetesen sütőtököket kóstoltunk és faragtunk. A második alkalomra a Föld napja keretében került sor, melyen virágot ültettünk, fűszerspirált készítettünk az óvoda udvarán.

6. Gyermekvédelmi és hátránykompenzációs feladatok

A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és SNI-s gyermekek ellátása kiemelt feladat volt. A gyermekjóléti szolgálattal, védőnővel, pedagógiai szakszolgálattal és a családsegítő szolgálattal szoros együttműködés alakult ki. A hiányzások minimalizálására törekedtünk, a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás segítette a rendszeres óvodába járást.

7. Kapcsolatok és együttműködések

Kiemelten jó kapcsolatot ápolunk a helyi iskolával, a község intézményeivel, valamint a fenntartóval. A közös programok, óralátogatások és ünnepek hozzájárultak az óvoda és iskola közötti átmenet megkönnyítéséhez.

8. Balesetmegelőzés és biztonság

A gyermekek testi épségének megóvása érdekében az év során rendszeresen ellenőriztük a belső és külső játszótereket, eszközöket. A dolgozók fokozott figyelmet fordítottak a balesetveszélyes helyzetek megelőzésére.

9. Rendezvények és programok

A munkatervben szereplő ünnepek és rendezvények sikeresen megvalósultak: Mobilitás hét, Őszi Kavalkád, Márton-nap, Adventi készülődés, Farsang, Húsvét, Anyák napja, Gyermekhét, Évzáró. A programok színesítették az óvodai életet, és erősítették a közösségi szellemet.

Igyekeztünk a mindennapok forgatagát egy kicsit megfűszerezni, bábszínházzal, előadásokkal. Felléptünk az időseknapján, az Adventi gyertyagyújtáson. A gyerekek nagyon szerteik ezeket a fellépéseket, mindig izgatottan készülődnek, várják hogy színpadra léphessenek. A legnagyobb örömet mégiscsak a Gyermeknap nyújtja számukra, melyet az idén is megtartottunk. Ugrálóvárral és a "Mosoly járattal" kedveskedtünk nekik.

10. Belső ellenőrzés tapasztalatai

Az éves belső ellenőrzési terv szerint rendszeresen vizsgáltuk a csoportnaplók vezetését, a dokumentációk naprakészségét, a munkaidő betartását és a gyermekek fejlődésének nyomon követését. Az

ellenőrzések eredményei pozitívak voltak, javításra szoruló hiányosság nem merült fel.

11. Összegzés és javaslatok

A 2024/2025. nevelési év eredményes volt. A kitűzött célokat elértük, az óvoda működése zavartalan volt. A következő évre javasolt főbb irányok:

- a digitális adminisztráció további finomítása,
 - a szülők aktív bevonásának fenntartása,
 - a környezeti nevelés programjainak bővítése,
 - az SNI-s gyermekek fejlesztési lehetőségeinek további erősítése.
 - TÉR rendszer mélyebb beépítése a pedagógiai gyakorlatba.
 - Szülők rendszeres tájékoztatása jogszabályi változásokról.
 - Hiányzások elemzése, motivációs eszközök alkalmazása a rendszeres óvodába járás érdekében.
12. Beszerzések, elvégzett feladatok:

Az adminisztratív feladatok és az Ovikréta rendszer megfelelő működéséhez szükségünk volt még egy laptopra , ami a nevelési év kezdetén beszerzésre került. Kicserélődtek a beltéri ajtók, megtörténtek a visszajavítások, festések. A folyosón és az előtérben lefestődtek a fűtéscsövek illetve új lamináltlapok lettek lehelyezve. Vásároltunk új bútorokat, íróasztalt, széket. Az őszi folyamán szeretnénk a fűtésrendszerünket rendbe tenni.

A kinti filagória teteje és a kis babaház teteje is felújításra vár.

Tiszagyulaháza, 2025. augusztus 20.

Budainé Pázmándi Judit

igazgató

10. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK:

A Tiszagyulaháti Aprajafalva Óvoda nevelőtestülete: %-os arányban, a 2025. . -án kelt nevelőtestületi határozata alapján, a 2024-2025-ös nevelési év beszámolóját elfogadta,

Kelt: Tiszagyulaháza, 2025. szeptember .

.....

igazgató

A Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda irattárában..... iktatási számú jegyzőkönyv található, mely igazolja, hogy a fenntartó megismerte és elfogadta 2024/2025 nevelési év beszámolóját.

Kelt:, 2025.

.....

fenntartó

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u.73.sz.; Telefon;52/391-990;E-mail:onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2025-2026. nevelési évi munkatervének véleményezéséről

Budainé Pázmándi Judit, a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda igazgatója megküldte a Testület részére az intézmény 2025/2026. nevelési évi munkatervét.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szabályozza a munkaterv készítésének, tartalmának és elfogadásának alapszabályait.

A Rendelet 3. § (1) bekezdése szerint az óvodai munkaterv határozza meg az óvodai nevelési év helyi rendjét. Ennek elkészítéséhez az intézményvezető kikéri a fenntartó véleményét is.

A Rendelet előírja, hogy az óvodai nevelési év helyi rendjében kell meghatározni

- a) az óvodai nevelés nélküli munkanapok időpontját, felhasználását,
- b) az óvodai élethez kapcsolódó ünnepek megünneplésének időpontját,
- c) az előre tervezhető nevelőtestületi értekezletek, szülői értekezletek, fogadóórák időpontját,
- d) az intézmény bemutatkozását szolgáló pedagógiai célú óvodai nyílt nap tervezett időpontját.

További előírás az intézményi munkatervhez, hogy az óvodai nevelés nélküli munkanapok száma egy nevelési évben az öt napot nem haladhatja meg. Az óvodai nevelés nélküli munkanapon – a szülő igénye esetén – az óvoda ellátja a gyermek felügyeletét.

Az óvodában a napirendet úgy kell kialakítani, hogy a szülők – a házirendben meghatározottak szerint – gyermeküket az óvodai tevékenység zavarása nélkül behozhassák és hazavihessék. Az óvoda nyári zárva tartásáról legkésőbb február tizenötödikéig, a nevelés nélküli munkanapokról legalább hét nappal a zárva tartást megelőzően a szülőket tájékoztatni kell.

Az óvodavezető által rendelkezésre bocsátott munkaterv a Rendelet előírásai szerint, az abban megfogalmazott tartalommal készült.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Herbák József
polgármester

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2025.(IX.) SZÁMÚ HATÁROZATA

a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2025/2026. nevelési évi munkatervének
véleményezéséről

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2025/2026. nevelési évi munkatervét megismerte.

A Képviselő-testület megállapította, hogy a munkaterv a jogszabályi előírások szerint, az előírt tartalommal készült. Az intézmény 2025/2026. nevelési évi munkaterve megvalósítása esetén biztosítja a gyermekek testi, szellemi fejlődését, gazdagítja ismereteiket a mikro- és makrokörnyezet hagyományairól, ünnepeiről, rendezvényeiről.

A munkaterv bemutatja az intézmény kapcsolatrendszerét, a személyi és tárgyi feltételeket, a működés alapvető szabályait.

A munkaterv megfelelő fórumot biztosít a szülőknek, a jogszabályi előírások szerint ütemezi az óvodai nevelés nélküli munkanapokat, szüneteket.

Felkéri a polgármestert, hogy az intézményvezetőt a fenntartói véleményről tájékoztassa.

Határidő: 2025. október 15.

Felelős: Herbák József polgármester

Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda

Munkaterv

2025/26 év

OM:202013

Készítette: Budainé Pázmándi Judit

igazgató

Az óvoda a legtöbb kisgyermek életében az első intézmény, ezért kiemelkedő fontosságú, hogy a kicsiket gondozó és nevelő óvodapedagógusok szeretettel és magas színvonalú munkájukkal vegyék körbe. Továbbra is számítunk a kedves szülők és a Szülői Szervezet Közösségének támogató jelenlétére, segítségére és várjuk ebben a nevelési évben is az építő ötleteiket, javaslataikat, észrevételeiket.

Mindannyian arra törekszünk, hogy a ránk bízott gyermekek nap, mint nap egyre tartalmasabb, élményekben gazdag és örömmel teli éveket töltsenek intézményünkben.

Bevezető

Az intézmény éves munkaterve az előző nevelési év eredményei alapján és a hatályos jogszabályi rendelkezések, útmutatók figyelembevételével készült. A munkaterv a 2025/2026- os nevelési év prioritást élvező, kiemelt feladatait tartalmazza, a további feladatok tekintetében az óvoda helyi pedagógiai programja, valamint az óvoda belső szabályzó dokumentumai az irányadók.

A 2025/26-os nevelési év munkaterve az előző évi tapasztalatokra, az elért eredményekre és a fejlesztendő területekre épít. Kiemelt intézményi célként a TÉR (Teljesítményértékelési rendszer) célkitűzéseinek megfelelően a környezettudatosság és a fenntarthatóság fejlesztése szerepel. Az óvoda továbbra is részt vesz a Madárbarát Óvoda programban, amelyhez kapcsolódóan a természetvédelem, a madármegfigyelés és a környezetbarát szokások kialakítása hangsúlyos elem lesz a mindennapokban.

A munkatervben meghatározott dátumok előre nem látható okok miatt az érintettek egyetértésével módosíthatók.

„Akkor jó a világ, ha jó benne gyereknek lenni.” (Véghelyi Balázs)

Célunk, a tervszerű és tudatos oktatáspolitikai eredményeként jól működő intézményhálózatban a szülői igényeket kielégítő, kiszámítható és tervezhető minőségi közszolgáltatás megvalósítása. Elsődlegesnek tartjuk a felelős gondolkodást a hozzánk járó családok és gyermekeik mindenekfelett álló

érdekében, az értékteremtést, a korszerű, innovatív pedagógiai és eszköz célú fejlesztéseket, a hagyományok megővése mellett. Programunkban a közös alapelvek, értékek megfogalmazása egységet teremt pedagógiai szemléletünkben, az egyéni arculat megjelenítése színesebbé, változatosabbá teszi intézményünk egészét.

JÖVŐKÉP

Olyan intézményt szeretnénk a jövőben programunk szellemiségének megfelelően működtetni, amelyben az igazi érték a gyermek, és amelyben lelkiismeretes, szakmailag jól felkészült, partnerszemléletű, a közös értékek megővését szem előtt tartó munkatársak dolgoznak.

Olyan vonzó környezettel rendelkező, korszerű, biztonságos és jó tárgyi felszereltségű óvodát szeretnénk, ahol a községünkben élő 3-7-8 éves korú gyermekek boldog éveket tölthetnek. Mindezek megvalósításához bízunk a fenntartó támogató magatartásában.

Törekszünk a teljes körű óvodáztatásra, mely biztosíték lesz arra, hogy képességfejlesztő tevékenységünk segítségével: a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül a hátrányokat csökkentjük, és a tehetségeket kibontakoztassuk.

1. Működési feltételek

1.1. Személyi feltételek

Óvodapedagógusok száma: 2 fő (1 fő szakvizsgázott pedagógus)

Dajka: 2 fő /egyikük 6 órában foglalkoztatva/

A konyhán: 1 fő ételmezésvezető /nők 40 nyugdíj mellett 4 órában/

1 fő szakács

2 fő konyhai kisegítő dolgozik.

Az óvodai nevelés rendje

A nevelési év: 2025. szeptember 1-től 2026. augusztus 31-ig tart

A szorgalmi időszak: 2025. szeptember. 01-től 2026. május 31-ig

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint az iskolai szünetek ideje alatt a gyermekek létszáma lecsökken, így azokon a napokon - előzetes szülői igény felmérés alapján, ha a szülők nem igénylik a nyitvatartást, a fenntartó jóváhagyásával az intézmény zárva tart, a dolgozók szabadságukat töltik.

Óvodánk évente 5 nevelés nélküli munkanapot tarthat, melynek pontos dátumai az első szülői értekezleten is kihirdetésre kerülnek. A nevelés nélküli munkanapokról 7 nappal korábban hirdetményben tájékoztatást adunk.

Tervezett nevelés nélküli munkanapok: 2025 október 31.

2025 december 23.

2025 december 31.

2026 április 7.

Felhasználása: nevelési értekezletek, tapasztalatcsere, továbbképzési feladatok ellátása, stb.

Nyári életünk: 2026. június 01-től 2026. augusztus 31-ig

Nyári zárva tartás: 2026. augusztus hónapban

Az új gyerekek beíratása: 2026. április vége-május eleje – a fenntartó határozata szerint.

Munkarend

Munkarendünk kialakítása a jogszabályokban előírtaknak és az SZMSZ - nek megfelelően történik. A névre szóló munkaköri leírások az SZMSZ mellékletét képezik, melyet minden nevelési év elején felülvizsgálunk. Az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő munkatársak munkarendje igazodik a nyitva tartáshoz és a szülői igényekhez.

Az óvoda nyitvatartása

A szülők igényeit figyelembe véve intézményünk nyitva tartása: 7-16 óráig biztosított. A gyermekekkel érkezéstől távozásig óvodapedagógus foglalkozik.

Heti 5 napon át 9 órában egész napos nevelés keretében gondoskodunk a gyermekekről.

A gyermekek létszáma a csoportban

Maximális férőhelyünk 25 fő. A májusi beiratkozáson 5 gyermeket írattnak be az óvodába, augusztusban további egy főt. Az iskolát szeptemberben 5 gyermek kezdi meg, 1 fő más településre költözött.

Létszámunk így 29 fő. /Egy SNI-s gyermekünk van/

Fokozatosan zajlik a beszoktatás. A megnövekedett gyermeklétszám miatt az új nevelési évben továbbra is szükséges a törvényben előírt maximális csoportlétszám 20%-kal történő emelése.

Nevelőmunkánkat a Hajdu-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúnánási tagintézményének munkatársai segítik. Logopédus hetente kétszer, illetve fejlesztőpedagógus heti egy alkalommal jár ki hozzánk. Az SNI-s gyermekek ellátását is velük sikerült megoldani, illetve az elmúlt évben sikerült egy gyógypedagógust megbízással alkalmazni.

Felhasználása: nevelési értekezletek, tapasztalatcsere, továbbképzési feladatok ellátása, stb.

Szabad, illetve munkaszüneti napok a 2025-2026. nevelési évben

- október 23-24. /október 18- munkanap
- december 24. / december 13- munkanap
- december 25-26./ karácsony
- január 1-2. /január 10- munkanap
- augusztus 20-21. /augusztus 8-munkanap

Intézményi célok, feladatok

Elsődleges cél:

- A gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek tiszteletben tartásával a nyugodt és kiegyensúlyozott légkör biztosítása;
- Törvényes és színvonalas intézményműködés, az intézmény működését befolyásoló jogszabályok változásainak folyamatos nyomon követése, a szabályozó dokumentumok aktualizálása, és a munkatársak folyamatos tájékoztatása

- Az óvodai nevelés megújuló tartalmainak és módszereinek szakszerű alkalmazása, a nevelőtestület egységes pedagógiai szemléletének kialakítása.

Feladatok:

Tanév eleji szakmai nap szervezése az új alapprogram főbb változtatásainak bemutatására. Havi belső szakmai műhelyfoglalkozások (tematikus tervezés, jó gyakorlatok bemutatása). Folyamatos konzultáció és segédanyag biztosítása a nevelőtestület részére. Tapasztalatgyűjtés és visszacsatolás az intézményfenntartó és szakmai szolgáltatók felé.

- Környezeti nevelés erősítése – „Madárbarát óvoda” program megvalósítása. A gyermekek természetszeretetének, környezettudatosságának és felelősségvállalásának alakítása élményszerű tevékenységeken keresztül.

Feladatok:

- **Madárbarát program elindítása:**

- Madárodúk és etetők kihelyezése az óvoda udvarán.
- Madármegfigyelő sarkok kialakítása (távcső, madárhatározó, képeskönyvek).

- **Tematikus projektek:**

- „Őszi madárvendégeink” – őszi megfigyelések, etetés kezdete.
- „Téli madárbarátok” – etetés megszervezése, gondozása gyermekekkel közösen.
- „Tavaszi fészekrakók” – madarak költési szokásainak megismerése, kézműves foglalkozások.
- „Madarak és fák napja” – óvodai program külső szakértő bevonásával.

- **Külső helyszíni programok:**

- Madárles túra a közeli természetvédelmi területen.
- Látogatás a Hortobágyi Madárparkban / Madárkórházban.

- A gyermekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő, változatos és élményszerű foglalkozások biztosítása az új szabályozásnak megfelelően.

Feladatok:

- **Tematikus tervezés segítése:** közös heti tervezési minta kidolgozása, differenciált foglalkozási javaslatok.
- **Jó gyakorlatok megosztása:** belső óralátogatások, tapasztalatcsere megbeszélések.
- **Támogatás:** digitális és nyomtatott segédanyagok készítése, ajánlott mesék, versek, mozgásos játékok gyűjtése.
- **Tapasztalatcsere fórumok:** negyedévente nevelőtestületi szakmai délután.

A nevelőtestület mentális jóllétének és közösségi összetartásának támogatása

Cél: A pedagógusok szakmai elhivatottságának megőrzése, belső motiváció és közösségi élmény erősítése.

Feladatok:

- **Közös események:**
 - Tanévnnyitó és tanévzáró csapatépítő program.
 - Hagyományőrző programok (Mikulás, karácsonyi teadélután, pedagógusnapi ünnepség).
 - Szakmai kirándulás (pl. kulturális program).
- **Belső elismerési rendszer:**
 - „Hónap pedagógusa” belső díj, kiemelkedő munkavégzés méltatása.
 - Születésnapok, névnapok közösségi köszöntése.
- **Egymás megbecsülése:** pozitív visszajelzési kultúra erősítése, belső motivációs fal kialakítása.

Éves értékelés és visszacsatolás

Cél: A kitűzött feladatok teljesülésének és hatásának vizsgálata, a következő nevelési év tervezésének megalapozása.

Feladatok:

- Tanév végi nevelőtestületi értékelés.
- A „Madárbarát óvoda” program tapasztalatainak összegzése.
- A 45 perces foglalkozások gyakorlatának elemzése, javaslatok a következő évre.
- Nevelőtestület elégedettségi kérdőív készítése, feldolgozása.

Éves munkaterv táblázat – Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda (2025/2026)

Hónap	Feladat / Program	Felelős	Megjegyzés
Szeptember	Tanévnyitó értekezlet – új alapprogram ismertetése	Óvodavezető	Szakmai alapozás
	Madárodúk kihelyezése, megfigyelő sarok kialakítása	Nevelőtestület	Madárbarát óvoda program indulása
	Szülői értekezlet	Óvodapedagógusok	Tájékoztatás az éves tervekről
	Magyar népmese napja	Óvodapedagógusok	
	Csapatépítő program pedagógusoknak	Óvodavezető	Közösségépítés
Október	Projekt: „Őszi madárvendégeink”	Nevelőtestület	Madármegfigyelés, gyűjtőmunka
	Havi szakmai műhely – tematikus tervezés	Óvodavezető, mk. vezető	45 perces foglalkozások támogatása
	Idősek napja	Óvodavezető	Műsor az időseknek
	Állatok világnapja	Pedagógusok	Természyűjtés, természetjárás
	Őszi barkácsolás, tökfaragó verseny	Óvodapedgógusok	
November	Madáretetők előkészítése, etetés kezdete	Nevelőtestület	Gyerekek bevonásával
	Tapasztalatcsere fórum	Óvodapedagógusok	Jó gyakorlatok megosztása
	Márton-napi program	Nevelőtestület	Szülők bevonásával

December	Projekt: „Téli madárbarátok”	Nevelőtestület	Etetők gondozása
	Szakmai műhely – mese és vers a foglalkozásokban	Óvodavezető	Jó gyakorlatok feldolgozása
	Mikulás várás	Óvodapedagógusok	Pom-pom együttes
	Madáretetés, eleség készítés	Óvodapedagógusok	Közös program szülőkkel
	Menjünk együtt Betlehembe	Óvodavezető	Települési műsor
	Karácsonyi teadélután, belső elismerések	Óvodavezető	Közösségépítés
Január	Belső óralátogatások	Óvodavezető, mk. vezető	Tapasztalatgyűjtés
	Madárbarát napló készítése	Nevelőtestület	Gyermekek rajzai, fotói
	Csapatépítő kirándulás / kulturális program	Óvodavezető	Nevelőtestület jólléte
Február	Projekt: „Téli madárles”	Pedagógusok	Madármegfigyelő séta
	Tapasztalatcsere fórum – differenciálás	Nevelőtestület	45 perces foglalkozások segítése
	Farsangi ünnepség	Nevelőtestület	Hagyományőrzés
Március	Projekt: „Tavaszi fészekrakók”	Nevelőtestület	Madárkézműves foglalkozások
	Szakmai műhely – mozgásos játékok	Óvodavezető	Jó gyakorlat bemutatás
	Szülői értekezlet	Pedagógusok	Kapcsolattartás
	Március 15-i megemlékezés	Óvodavezető	
	Víz hete	Pedagógusok	
Április	Madárles túra (külső helyszín)	Pedagógusok	Természetvédelmi terület
	Hagyományápolás, - húsvéti ételek, hímestojás készítése, húsvéti locsolkodás	Pedagógusok	
	Projekt: „Föld napja”	Nevelőtestület	Környezeti nevelés
	Nyílt foglalkozások, jó gyakorlat bemutatók	Nevelőtestület	Tapasztalatcsere
Május	Projekt: „Madarak és fák napja”	Nevelőtestület	Külső szakértő bevonásával, szülőkkel.
	Anyáknapja	Pedagógusok	
	Kirándulás a Hortobágyi Madárkórházba	Pedagógusok	Élményszerű tanulás

	Tapasztalatcsere fórum	Nevelőtestület	Tanév közbeni reflexió
	Pedagógusnap ünnepség	Óvodavezető	Belső elismerések
Június	Év végi értékelés	Óvodavezető	Összegzés, visszajelzés
	Ballagás	Óvodavezető	
	Tanévzáró ünnepség	Nevelőtestület	Szülők és gyermekek részvételével
	Gyemeknap	Óvodavezető	
	Tanévzáró csapatépítő program	Óvodavezető	Közösségépítés

Gyermekvédelmi feladatok

- Gyermekvédelmi felelős kijelölése és rendszeres konzultációk szervezése.
- Kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal és a szakszolgálatokkal.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek folyamatos nyomon követése.
- Szülői tájékoztatók, prevenciós programok a gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzésére.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek hátránykompenzációja

- Egyéni fejlesztési tervek készítése.
- Logopédus, fejlesztőpedagógus bevonása.
- Differenciált foglalkozások biztosítása.
- Tehetséggondozás és felzárkóztatás összehangolása.

Gyermekbalesetek megelőzése

- Az óvoda épületének és udvarának rendszeres balesetvédelmi ellenőrzése.
- Dolgozók éves munkavédelmi és tűzvédelmi oktatása.
- Elsősegélynyújtó eszközök folyamatos biztosítása.
- Éves tűzriadó gyakorlat megtartása.

Belső ellenőrzési terv

- Hospitálások, foglalkozások megfigyelése.

- Dokumentációk, csoportnaplók ellenőrzése.
- Munkavédelmi szabályok betartásának ellenőrzése.
- Pedagógiai munka minőségének értékelése.
- Éves beszámoló készítése.

Kapcsolatok

- **Szülők:** rendszeres értekezletek, közös programok, napi kapcsolattartás.
 - **Fenntartó önkormányzat:** folyamatos együttműködés, tájékoztatás.
 - **Iskola és szakszolgálat:** gyermekek átmenetének támogatása.
 - **Civil szervezetek:** közös programok (pl. természetvédelem).
 - **Egyház és kulturális intézmények:** ünnepi rendezvények szervezése.
-

1. Legitimációs záradék

1.1. Az Óvoda irattárábaniktatási számú
jegyzőkönyv található, mely igazolja, hogy a szülők megismerték és
véleményezték anevelési év munkatervét

Kelt:, 2025.

.....

Szülői szervezet vezetője

1.2. Az Óvoda irattárábaniktatási számú
jegyzőkönyv található, mely igazolja, hogy a fenntartó megismerte és
véleményezte anevelési év munkatervét

Kelt:, 2025.

.....

Fenntartó PH

1.3. A nevelőtestülete: %-os arányban, a
2025/26..... kelt nevelőtestületi határozata alapján, a
.....nevelési év munkatervét elfogadta.

Kelt:, 2025.

.....

intézményvezető

PH

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u.73.sz.; Telefon;52/391-990;E-mail:onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda maximális csoportlétszámtól való eltérés engedélyezése iránti kérelemről

Budainé Pázmándi Judit, a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda igazgatója megküldte a Testület részére a kérelmet, melyben kérte engedélyezni a maximális csoportlétszámtól való eltérést, a gyermekek számára tekintettel.

A kérelemben leírtak alapján az engedélyezett csoportlétszám 25 fő.

Az intézménybe beiratkozott gyerekek létszáma indokolja a maximális létszámtól való eltérést.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 25. § (7) bekezdése értelmében az óvodai csoportok, iskolai osztályok, kollégiumi csoportok minimális, maximális és átlagléttségát a 4. melléklet határozza meg. Az óvodai csoportra, iskolai osztályra, kollégiumi csoportra megállapított maximális létszám a nevelési év, illetve a tanítási év indításánál a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal átléphető, továbbá függetlenül az indított osztályok, csoportok számától, akkor is, ha a nevelési év, tanítási év során az új gyermek, tanuló átvétele, felvétele miatt indokolt.

Az óvodai csoportok esetében a minimum létszám a 13 fő, a maximum létszám a 25 fő, az átlag a 20 fő.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatról dönteni szíveskedjenek.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Herbák József

Herbák József
polgármester

Határozati javaslat:

**TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2025.(IX. ...) SZÁMÚ HATÁROZATA**

**a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda maximális csoportlétszámtól való eltérés
engedélyezése iránti kérelemről**

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 25. § (7) bekezdése alapján a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvodában a maximális csoportlétszámtól való eltérést húsz százalékos mértékig engedélyezi.

Felkéri a polgármestert, hogy az intézményvezetőt a fenntartói döntésről tájékoztassa.

Határidő: 2025. október 15.

Felelős: Herbák József polgármester

Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda

4097 Tiszagyulaháza, Jókai u. 7. Tel./Fax.: 06-52/391-993 e-mail: ovitgyhaza@gmail.com

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata

4097 Tiszagyulaháza

Kossuth u.73.

Iktsz:TIS:867-1/2025

Tisztelt Polgármester úr! Tisztelt Képviselő testület!

A Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvodában megtörtént az óvodai beiratkozás. A kötelezően felvételre került gyermekek létszáma idén is meghaladja a 25 főt. Kérem a Képviselő testületet, hogy a férőhelyek számát megnövelni szíveskedjenek.

Tisztelettel:

Budainé Pázmándi Judit
Igazgató

Tiszagyulaháza, 2025 09.05

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u.73.sz.; Telefon: 52/391-990; E-mail: onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

A Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület 2024. évi munkájáról készített tájékoztató tárgyában

Tisztelt Képviselő-testület!

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete az 56/2024.(XI.26.) határozatával fogadta el a munkatervét.

A munkaterv alapján a Képviselő-testület napirendre tűzi a Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület munkájáról készített tájékoztatót.

A szakmai munkáról az Egyesület Elnöke megküldte a tájékoztatót, amelyet mellékelten csatoltunk az előterjesztéshez.

Kérem a testületet, hogy a tájékoztatót szíveskedjen megtárgyalni és a határozati javaslatról döntést hozni.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 9.

Herbák József
Herbák József
polgármester

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
...../2025. (IX.) számú határozata
A Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület 2024. évimunkájáról készített tájékoztató
tárgyában

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete:

1. A Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület 2024. évi munkájáról készített tájékoztatót megtárgyalta és tudomásul vette.
- 2.Megköszöni az Egyesület vezetőinek és tagjainak a 2024. évben végzett munkájukat.
- 3.Felkéri a polgármestert az érintettek értesítésére.

Határidő: 2025. október 31.

Felelős: Herbák József polgármester

BESZÁMOLÓ

**A Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület
2024-ben végzett tevékenységéről**

**Készítette: Szűcs Gábor
elnök**

BESZÁMOLÓ

a Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület 2024. évi tevékenységéről

A közbiztonság és a közrend megteremtése és fenntartása az állam alapvető joga és kötelessége. A közbiztonság és a közrend fenntartásában részt venni kívánó, a környezetük biztonságáért felelősséget érző állampolgárok számára a polgárőrség nyújt cselekvési lehetőséget. E tiszteletre méltó tevékenység elismerése és megbecsülése fejeződik ki a polgárőrök védelmének és támogatásának állam általi garantálásával. A közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szerveződéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködése kereteinek meghatározása érdekében az Országgyűlés megalkotta a 2011. évi CLXV. törvényt a polgárőrsegről és a polgárőri tevékenységről.

A Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület a működési területén lakossági önszerveződésű, a szilárdabb közrend és közbiztonság érdekében, – társadalmi bűn- és baleset-megelőzési, gyermek- és ifjúságvédelmi, valamint környezetvédelmi céllal – 2005-ben megalakult polgárőr egyesület. A Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület az Országos Polgárőr Szövetség, illetve a Hajdú-Bihar Vármegyei Polgárőr Szövetség tagszervezete, tevékenységét a vonatkozó jogszabályok és az Országos Polgárőr Szövetség belső szabályainak betartásával végzi, szorosan együttműködve a Hajdú-Bihar Vármegyei Rendőr-főkapitánysággal, illetve a Hajdú-Bihar Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal.

1. Célok, feladatok

A Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület legfőbb feladata a bűncselekmények megelőzése, a vagyonvédelem érdekében önkéntes tevékenységet kifejtő polgárok összefogása, rendszeres működésük összehangolása, a lakosság és a bűnüldöző szervek közötti bizalom és együttműködés erősítése. Egyesületünk, a célok megvalósítása érdekében, együttműködik az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervvel, a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, továbbá együttműködik az egyéb rendvédelmi szervekkel, az önkormányzati tűzoltóságokkal és az önkéntes tűzoltó egyesületekkel, az állami és önkormányzati szervekkel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszervével, a közlekedési hatósággal, a környezet- és természetvédelmi szervekkel, más polgárőr egyesületekkel, valamint települési önkormányzatokkal.

Egyesületünk részt vesz a Tiszagyulaháza területén esetlegesen bekövetkező katasztrófhelyzetek, viharok hatékony kezelésében és következményeinek felszámolásában, a környezet veszélyeztetésének vagy károsításának megelőzésében és elhárításában, illetve az Egyesület tagjaiból alakult Települési Mentőcsoporttal a Tisza közelségéből adódó rendkívüli helyzetek elhárításában is aktívan segítünk.

Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület
4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73.

A Polgárőr törvény alapján a polgárőr egyesület alapfeladata a helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében közterületi járőrszolgálatot, figyelőszolgálatot, a közúti baleset helyszínén, valamint óvoda, általános iskola közvetlen közelében jelzőőri tevékenységet lát el.

Kiegészítő feladatként önkéntesen közreműködik:

- a) a katasztrófákra történő felkészülés, a katasztrófák elleni védekezés és a helyreállítás, újjáépítés feladataiban, valamint a polgári védelmi szervezetek tevékenységében, továbbá a környezet veszélyeztetésének, károsításának megelőzésében és elhárításában, következményeinek felszámolásában,
- b) a baleset-megelőzési, az áldozatvédelmi, a közlekedésbiztonsági, állat-, környezet- és természetvédelmi tevékenység támogatásában, a lakosság és az önkormányzatok közötti kapcsolat erősítésében,
- c) az otthonában élő fogyatékos személy védelmében, a polgárok és javaik védelmében, az állami és önkormányzati vagyon megóvásában,
- d) a közterületen közbiztonsági, bűnmegelőzési, valamint bűnüldözési célból elhelyezett képfelvevő által rögzített felvételek megfigyelésében,
- e) a rendezvények helyszínének biztosításában,
- f) a Rendőrségről szóló törvény alapján a rendőrkapitány, a megyék tekintetében a rendőrfőkapitány és a polgárőr szervezet működési területén illetékes helyi önkormányzat által létrehozott bűnmegelőzési és közbiztonsági, valamint baleset-megelőzési bizottság munkájában,
- g) az önálló, valamint közös feladat- vagy szolgálatellátás útján az együttműködő szervek szakmai tevékenységének segítésében,
- h) a polgárőr egyesület feladataival összefüggő oktatási, kulturális, ismeretterjesztő tevékenységben,
- i) a körözött tárgyak, személyek és holttestek azonosításában.

Céljaink az elkövetkező időszakban sem változnak:

- A már elnyert lakossági támogatást és bizalmat megőrizni és tovább erősíteni.
- Az egyesület stabil működésének - és az ehhez szükséges személyi, tárgyi és anyagi erőforrásoknak - további biztosítása.
- Járőrszolgálatainkat a már megkezdettek szerint továbbra is állandó rendszerességgel fenntartani és ezek minőségét tovább növelni. A már kialakulóban lévő járőrözési stratégiával és taktikával - a rendőrséggel és a környező települések polgárőrségeivel is összehangolva - kiemelt figyelmet fordítani térben és időben a veszélyeztetett területekre, településrészekre.

Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73.

- Folytatni részvételünket a falu által szervezett, illetve a települést érintő rendezvényeken, eseményeken.

- Hatékonyan részt venni a gyermek- és fiatalkorúak védelmében. Az iskola, a játszótér, illetve a Gólyatér körzetében a gyermekek sérelmére irányuló bűncselekmények és balesetek megelőzésére, valamint a gyermek- és fiatalkorúak - közrendet és közbiztonságot esetlegesen veszélyeztető - csoportosulásaira kiemelt figyelmet fordítunk.

2. Felszerelés, ruházat, technikai eszközök

Egyesületünkben minden polgárőr rendelkezik szolgálati igazolvánnyal és a szolgálat ellátáshoz szükséges ruházattal. Üzemeltetőként rendelkezünk 2 db szolgálati személyautóval, ami a BM tulajdonában van, továbbá 4 db kerékpárral, 1 db kereső hőkamerával, 1 db EDR rádiókészülékkel, 1 db E-bike-kal, 1 db lappal, a járőrözések alkalmával használt jelzőtárcsákkal, és a forgalom korlátozására használt eszközökkel, elsősegély nyújtó felszereléssel és 2 db porral oltó készülékkel, 2 db menetkamerával, 2 db sárga fényhiddal, a településen kihelyezett 19 db térfigyelő kamerával, a 6 fő települési mentőcsoport tag rendelkezik a megfelelő képzettséggel és ruházattal. 2024-ben új eszközökkel és ruházati felszereléssel bővült egyesületünk eszköztára: a BM-OPSZ-HBVPSZ támogatásából 2 db nagyteljesítményű kézi keresőlámpa, valamint több pár bőr félcipő megvásárlására került sor. Felszerelésünk és eszköztárunk esetleges bővítésének céljából folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket. Ezen kívül Egyesületünk és Önkéntes Mentőszervezetünk eszközkészlete egy utánfutóval, és két elektromos kerékpárral is gyarapodott az elmúlt években.

3. Szolgálatok

Az egyesületben 2024. évben 25 fő önkéntes polgárőr tevékenykedett. A Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület ebben az évben 1350 szolgálati órát teljesített, melyből a rendőrséggel, illetve egyéb rendvédelmi szervvel együtt 350 óra közös szolgálatot teljesítettek polgárőreink, és segítettek egymás munkáját. Az előző évekhez képest alacsonyabb létszám abból adódott, hogy az OPSZ nyilvántartásában még szerepeltek olyan, igazolvánnyal rendelkező polgárőrök, akik már régen elköltöztek, vagy elhunytak.

4. Oktatás, továbbképzés, gyakorlat

Településünkön jelenleg 2 fő ifjú polgárőr tevékenykedik, illetve 2024-ben 2 fő, 14-18 év közötti középiskolás fiatal teljesítette nálunk a kötelező közösségi szolgálatot.

Szolgálatok, rendezvények,

2024. év is nagyon mozgalmas időszak volt, és sok-sok szolgálatot tudhatunk magunk mögött.

Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73.

Februárban az általános iskolai farsang biztosításában vettünk részt.

Még ebben a hónapban garázdaság miatt kellett intézkedni, majd ezzel kapcsolatban kérte a rendőrség az egyesület segítségét.

Március közepén, az 1848-49-es szabadságharc emlékére rendezett koszorúzáson vettünk részt, majd a települési barkaszedés rendezvényen képviseltettük magunkat.

Még szintén márciusban több rendőri intézkedésnél is szükség volt polgárőreink segítségére, illetve egy rongálás megakadályozásában is helyt álltunk.

Áprilisban társegyesületeink kérésére Polgáron, a Hurka-Pite fesztiválon, és Hajdúnánáson, a Kihajtási ünnepen is teljesítettünk szolgálatot, ahol a biztonságos lebonyolításában segítettünk.

Májusban biztosítottuk a szokásos tavaszi virágvásár zökkenőmentes közlekedését, és a gyermeknap horgászverseny lebonyolítását.

Júniusban a bűcsúzó nyolcadikosok ballagási ünnepségén biztosítottuk a rendezvény problémamentes lebonyolítását.

A 2024. augusztus 20-ai programsorozathoz kapcsolódóan rendezték meg Polgáron a veterán járművek találkozóját, ahol egyesületünk tagjai a beléptetésnél és a parkoltatásnál segítették a szervezők munkáját.

A szeptemberi tanévkezdéskor az iskola és az óvoda környékén, a gyerekek biztonságos közlekedéséhez iskolaőrségi szolgálatot láttunk el, októberben az 1956-os ünnepségen koszorúzással és főhajtással emlékeztünk a történelmi eseményekre.

Októberben egy idős néni egészségi állapota miatt kellett gyors intézkedést tenni.

Novemberben a gyerekeknek rendezett töklámpás felvonulás lebonyolítását biztosítottuk.

A Mindenszentek, Halottak napja megemlékezéshez kapcsolódó temetői szolgálatot teljesítettünk, ahol elsősorban a bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági feladatok végrehajtása volt a fő cél.

Decemberben az adventi időszak rendezvényeinek biztosítása és lebonyolításának támogatása volt több adott szolgálatunk feladata.

Köszönetemet fejezem ki a tagoknak a rendezvények biztosítása, valamint a lakosság érdekében végzett önkéntes feladatok ellátásáért.

Köszönjük az együttműködő települések (Polgár, Hajdúnánás) polgárőreinek is a rendezvényeken való közreműködést, és bízunk a további jó kapcsolat fenntartásában.

Tiszagyulaházi Polgárőr Egyesület
4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73.

Egyebek:

- 2024. év az illegális hulladék-lerakók felderítésének éve volt a polgárőrségnél, mely programhoz egyesületünk is csatlakozott. A megemelt járőrszolgálattal végzett felderítések sikeresnek bizonyultak, hiszen több köbméter illegálisan lerakott hulladékot fedeztek fel polgárőreink, melyeket jelentettek az illetékes hatóságoknak.
- Szolgálat megkezdésekor járőreink rendszeresen bejelentkeznek a 112-es segélyhívó számon.
- A Hajdú-Bihar Vármegyei Polgárőr Szövetség felé a szükséges elszámolásokat pontosan elvégezzük.
- Egyesületünk pénzügyi, gazdálkodási tevékenységét a számviteli törvény előírásainak megfelelően látja el.
- Az Egyesület bankszámláján nyitó egyenleg 2024.01.01-én: 395.644 Ft.
- Az Egyesület bankszámláján záró egyenleg 2024.12.31-én: 271.487 Ft.
- A részletes pénzügyi beszámolóról 2025. 05. 31. után kérésre az egyesület elnökénél betekintést nyerhetnek, valamint a birosag.hu oldalon letölthető.

KÖSZÖNET

Köszönet egyesületünk minden tagjának az elvégzett munkáért. Köszönet tagságunk családtagjainak, amiért támogatnak bennünket mindenben.

Köszönet Tiszagyulaháza Község Önkormányzatának mindennemű támogatásáért. És külön köszönet az Önkormányzat minden dolgozójának, akik megkeresésünkre bármely problémánk megoldásában azonnal segítenek.

Köszönöm figyelmüket, és kérem beszámolóm szíves elfogadását.

TISZAGYULAHÁZI POLGÁRŐR EGYESÜLET																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
SZOLGÁLATI ÓRASZÁMOK 2024.01.01. - 2024.11.30. KÖZÖTT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
2.	3.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	16.	17.	18.	19.	20.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
IFJÚ polgárőrök taglétszáma			Polgárőrök szolgálatban eltöltött órái										Intézkedések (ESET / FŐ)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
			MIND		ÖSSZESEN		Rendőrséggel együtt																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
polgárőri létszám			EGY polgárőrre eső összes szolgálati órák száma		ÖSSZESEN		Általános polgárőri feladatokra						Külterületen szolgálatban		Lovas szolgálatban		összesen		bűnmegelőzési		közlekedési		rendezvénybiztosítás		határrendészeti		Egyéb rendvédelmi szervvel együtt		vissza- tartás (FŐ)		tett- érés (ESET)		eltűnt szem. felku- tatása (ESET)		jelzés- adás (ESET)		segít- ség- nyújtá s (FŐ)		egyéb (ESET)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
			27		38	1 225	650	210							15	1	2		3	8	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										

Tanévkezdési akció				Halottak napi szolgálat				
Iskola száma	FŐ		ÓRA		FŐ	ÓRA	NAP	
	1	2	32	16				
Összesen:						4	36	3

Elnök: Szűcs Gábor

Telefonszáma: 30/438-76-08

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u.73.sz.; Telefon: 52/391-990; E-mail: onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

Újtikos-Tiszagyulaháza községek víziközmű-rendszerének 2026-2035. évi gördülő fejlesztési tervéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 11. §-a alapján a víziközmű-szolgáltatási ágazatonként, valamint víziközmű-rendszerenként tízéves időtávra gördülő fejlesztési terv- azon belül felújítási, valamint beruházási tervrész- készítését és annak az ellátásért felelős részéről történő véleményezését írja elő.

A 2025. január 1-jén hatályba lépett jogszabályváltozások alapján a teljes gördülő fejlesztési tervet a víziközmű-szolgáltató készíti el és nyújtja be a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalhoz minden év szeptember 30-ig. Az ellátásért felelős vagy az ellátásért felelősök képviselője a gördülő fejlesztési terv tartalmára nézve véleményezési joggal rendelkezik. A véleményezésre a Vksztv. 11.§ (4) bekezdése alapján a gördülő fejlesztési terv kézhezvételétől számítva 30 nap áll rendelkezésre. A határidőben közölt írásba foglalt vélemény a jóváhagyásra benyújtott gördülő fejlesztési terv mellékletét képezi.

A TRV Zrt. levelében tájékoztatta a Képviselő-testületet, hogy a jóváhagyott gördülő fejlesztési tervben szereplő munkákat – a tervben szereplő tételek változatlan tartalma esetén- a Zrt. végzi el, fedezeteként a használati díjat kezeli.

Amennyiben az Önkormányzat a rendelkezésére álló használati díj összegét a GFT-ben szereplő felújítási vagy beruházási feladatok megvalósítására szeretné felhasználni, kéri, küldjük meg a Zrt. részére a munka pontos leírását, annak várható költségeit, illetve amennyiben konkrét árajánlattal rendelkeznek-, a munkák elvégzésével megbízott vállalkozó vonatkozó árajánlatát, hogy indokoltsága esetén a Zrt. tudja szerepeltetni a tervben. Ezek ismeretében fizetik meg az Önkormányzat részére a GFT munka végrehajtásának fedezetül szolgáló használati díjat, amennyiben ezen feladat szerepel az adott tárgyévi tervben.

Amennyiben a tervben szereplő valamely feladat elvégzését az Önkormányzat, mint ellátásért felelős kívánja végrehajtani, arról a megküldött levél válaszként tájékoztatni szükséges a Zrt-t.

Kérem a testületet, hogy fogadja el a települések víziközmű-rendszerének 2026-2035. évi gördülő fejlesztési tervek felújítási tervrészét, illetve a beruházási tervrészét az előterjesztés melléklete szerint.

Tiszagyulaháza, 2025. augusztus 28.

Herbák József
polgármester

**Tiszagyulaháza Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
...../2025. (IX.) számú határozata**

**Újtikos-Tiszagyulaháza községek víziközmű-rendszerének 2026-2035. évi gördülő
fejlesztési tervéről**

Tiszagyulaháza Községi Önkormányzat Képviselő-testülete, mint a UTK-IV megnevezésű, 11-11925-1-002-00-15 azonosító kódú víziközmű-rendszer ellátásért felelősök képviselője a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 11.§ szerint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. által a 2026-2035. időszakra elkészített gördülő fejlesztési terv felújítási és beruházási tervrészét elfogadja és a gördülő fejlesztési tervben meghatározott, 2026. évre vonatkozó munkálatokat a TRV Zrt.-től megrendeli a tervben foglalt műszaki és pénzügyi keretek mellett.

Felkéri a polgármestert a határozatból adódó szükséges intézkedések megtételére, és felhatalmazza a tervvel kapcsolatos dokumentációk aláírására.

Határidő: 2025. szeptember 26.

Felelős: Herbák József polgármester

TISZAMENTI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK

ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Tárgy: GFT 2026-2035. évi tervrész-javaslatok
Ügyintéző: Bakos-Mocselini Judit
mocselini.judit@trvzrt.hu
06 70/510-8512

Tisztelt Önkormányzat!

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011.évi CCIX törvény (a továbbiakban: Vksztv.)11.§-a víziközmű-szolgáltatási ágazatonként, valamint víziközmű-rendszerként tízéves időtávra gördülő fejlesztési terv - azon belül felújítási, valamint beruházási tervrész - készítését és annak az ellátásért felelős részéről történő véleményezését írja elő.

A 2025. január 1-jén hatályba lépett jogszabályváltozások alapján a teljes gördülő fejlesztési tervet a víziközmű-szolgáltató készíti el és nyújtja be a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalhoz minden év szeptember 30-ig. Az ellátásért felelős vagy az ellátásért felelősök képviselője a gördülő fejlesztési terv tartalmára nézve véleményezési joggal rendelkezik. A véleményezésre a Vksztv. 11. § (4) bekezdése alapján a gördülő fejlesztési terv kézhezvételétől számítva 30 nap áll rendelkezésre. A határidőben közölt írásba foglalt vélemény a jóváhagyásra benyújtott gördülő fejlesztési terv mellékletét képezi.

Fentikre tekintettel, jogszabályban előírt kötelezettségünknek megfelelően, mellékelten megküldjük a Társaságunk által elkészített felújítási és beruházási tervrész, amelynek tartalmát, amennyiben az Önök részéről 30 napon belül észrevétel nem érkezik, elfogadottnak tekintjük.

Amennyiben víziközmű-rendszerük több települést érint, akkor az ellátásért felelős önkormányzatok képviselőjét ellátó önkormányzat nyilatkozatát kérjük megküldeni.

Kérjük, hogy a jogszabályban előírt határidőn belül, hivatali kapun keresztül (KRID:403399795) küldjék meg írásos véleményező nyilatkozatukat.

Tájékoztatjuk, hogy a jóváhagyott gördülő fejlesztési tervben szereplő munkálatokat – a tervben szereplő tételek változatlan tartalma esetén - Társaságunk végzi el, fedezeteként a használati díjat kezeli.

Amennyiben az Önkormányzat a rendelkezésre álló használati díj összegét a GFT-ben szereplő felújítási vagy beruházási feladatok megvalósítására szeretné felhasználni, kérjük, küldjék meg Társaságunk részére a munka pontos leírását, annak várható költségeit, illetve - amennyiben konkrét árajánlattal rendelkeznek -, a munkálatok elvégzésével megbízott vállalkozó vonatkozó árajánlatát, hogy indokoltsága esetén a tervben szerepeltethessük. Ezek ismeretében fizetjük meg az Önök részére a GFT munka végrehajtásának fedezetéül szolgáló használati díjat, amennyiben ezen feladat szerepel az adott tárgyévi tervben. Amennyiben a tervben szereplő valamely feladat elvégzését Önök, mint ellátásért felelősök kívánják végrehajtani, arról kérjük jelen levél válaszaként tájékoztassák Társaságunkat.

Szolnok, 2025.08.14.

Tisztelettel:

Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.
KHO: 12-13-37
Adószám: 1240322-16
157*

Asztalos Tamás

beruházási és fejlesztési osztályvezető

Újtikos-IV víziközmű rendszer

Ellátásért felelősök képviselője: Újtikos Község Önkormányzata

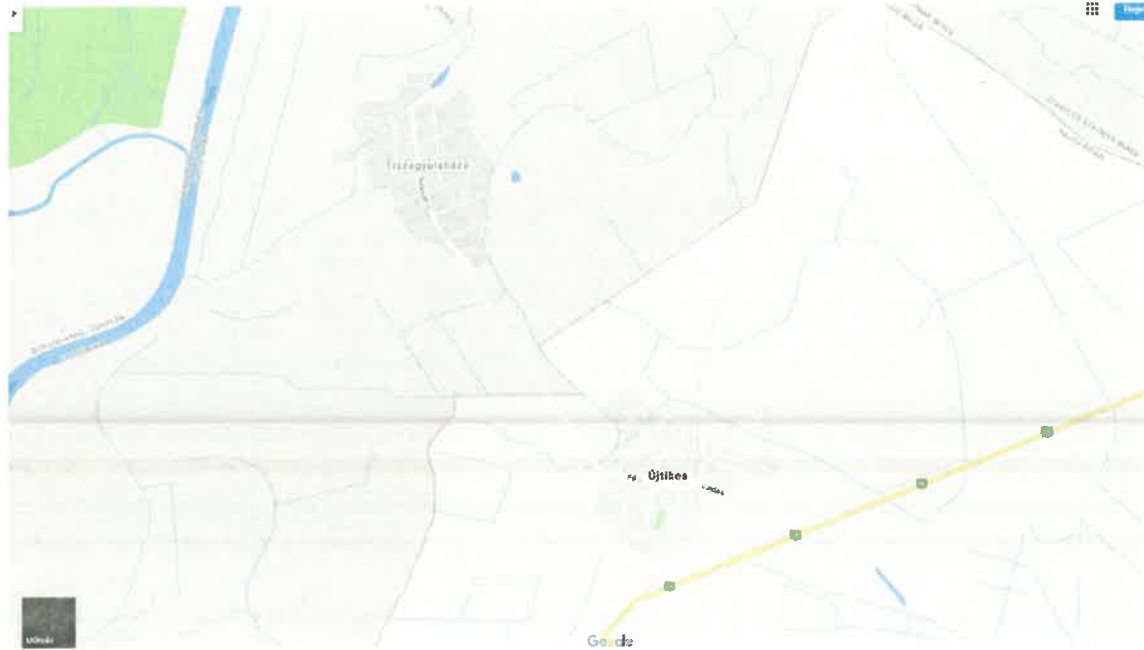
Ellátásért felelősök megnevezése: Újtikos Község Önkormányzata
Tiszagyulaháza Község Önkormányzata

Víziközmű-szolgáltató megnevezése:
Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
5000 Szolnok,
Kossuth Lajos út 5.

A Víziközmű-rendszer, ellátási terület bemutatása

Víziközmű-rendszer megnevezése: Újtikos-IV

A víziközmű-rendszer részei: ivóvíz kutak, ivóvíz hálózatok

A víziközmű-rendszer bemutatása; létesítmények, berendezések; állapotjellemzés:

1.sz. kút és létesítményei:

Helye: Újtikos
EOV koordinátái: X=280,2 km; Y=808,2 km
Építés éve: 1972 (melléfúrásos felújítása: 1996)
Talpmélység: 125,0 m
Üzemszerűen kitermelhető vízhozam: 470 l/p
Kútakna: 2,10x1,80x2,40 m méretű betonakna, szellőzős aknafedlappal
1 db KG 64-4. typ. búvárszivattyú
Szerelvények: 1 db NA80 tolózár; 1 db mintavételi csap; 1 db visszacsapó szelep; 1 db vízmérő óra

2.sz. kút és létesítményei:

Helye: Tiszagyulaháza
EOV koordinátái: X=261,1 km; Y=806,3 km
Építés éve: 1970
Talpmélység: 107,0 m
Üzemszerűen kitermelhető vízhozam: 288 l/p
Kútakna: 2,10x1,80x2,40 m méretű betonakna, szellőzős aknafedlappal
1 db GRUNDFOS SP-10-12 typ. búvárszivattyú
Szerelvények: 1 db mintavételi csap; 1 db visszacsapó szelep; 1 db tolózár; 1 db vízmérő óra

Vízkezelés és vízellátás létesítményei:

Víztisztítás:

1 db Ø 1800 mm vas-mangántalanító szűrőtartály zeolit és kvarchomok töltettel
2 db légkompresszor 500 l-es légüsttel
Vegyszeradagolás: 2 db Comb 1201 vegyszeradagoló szivattyú; 1 db 250 l-es PP vegyszertartály (kálium-permanganát); 1 db 50 l-es PP vegyszertartály (nátrium-hipoklorit)

Ivóvíztároló: 2 db 75 m³-es vb. térszíni iker elrendezésű vasbeton medence

Vízszállítás:
HYDRO 2000 szivattyú kezelő rendszer
3 db CR 16-30 GRUNDFOS szivattyú
2 db TTA 42/12 IV. típusú hálózati szivattyú (tartalék)
2 db 6300 l-es hidrofor tartály

Öblítővíz elvezetés:
1,9x5,2x1,9 m beton vasiszap ülepítő akna + ülepítő medence

Befogadó: Királyéri-főcsatorna 22+415 szelvénye

Ülepítő akna:
Tározó medencék és hidrofor tartályok ürítéséhez

Vízműtelep mértékadó kapacitása: 489 m³/nap

Elosztóhálózat:

Újtikos

A lakossági vízvételéhez valamint a vezetékek légtelenítéséhez ejektoros közkifolyók, a tűzivíz kivételéhez, ill. a hálózat mosatására, víztelenítésére tűzcsapok kerültek elhelyezésre. Az elosztóhálózatra 24 db ejektoros-szelepes közkifolyó, 32 db tűzcsap lett felszerelve.
A vezetékek végpontjain a vízpangás elkerülése érdekében közkifolyók létesültek, ahol a mintavételezés is megoldható, valamint tűzcsapok kerültek elhelyezésre, melyeken a hálózatmosatás is elvégezhető.
A települési elosztóhálózat 11259 m hosszban, acél, AC és KM-PVC nyomócsőből készült.

A megépített vezetékek:

átmérő (mm)	vezeték hossz (m)			összesen
	acél	AC	KM-PVC	
NA 80	75	8600	780	9455
NA 100	16	260	-	276
NA 125	35	1493	-	1528
összesen	126	10353	780	11259

Tiszagyulaháza:

A lakossági vízvételéhez valamint a vezetékek légtelenítéséhez ejektoros közkifolyók, a tűzivíz kivételéhez, ill. a hálózat mosatására, víztelenítésére tűzcsapok kerültek elhelyezésre. Az elosztóhálózatra 26 db ejektoros-szelepes közkifolyó, 32 db tűzcsap lett felszerelve.

A vezetékek végpontjain a vízpangás elkerülése érdekében közkifolyók létesültek, ahol a mintavétel is megoldható, valamint tűzcsapok kerültek elhelyezésre, melyeken a hálózatmosatás is elvégezhető.

A települési elosztóhálózat 11674 m hosszban, acél, AC és KM-PVC nyomócsőből készült.

A megépített vezetékek:

átmérő (mm)	vezeték hossz (m)			összesen
	acél	AC	KM-PVC	
NA 80	75	5900	780	6755
NA 100	16	1528	-	1544
NA 125	35	510	-	545
NA 150	-	2830	-	2830
összesen	126	10768	780	11674

Védőterület, védősáv:

Belső védőterület határa a víztermelő, vízkezelő és víztároló műtárgyaknál, azok szélétől mért 10 m sugarú kör, illetőleg a földfeltöltés rézsűtalpától mért 5 m széles területsáv, zárt kerítéssel körülvéve.

Védősáv határa a földbe fektetett vízvezeték felett a föld felszínéig, alatta 1,0 m mélységig, kétoldalt 2-2 m széles területsáv.

[illegible]

[illegible]

HATÁROZATI JAVASLAT

Tiszagyulaháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének

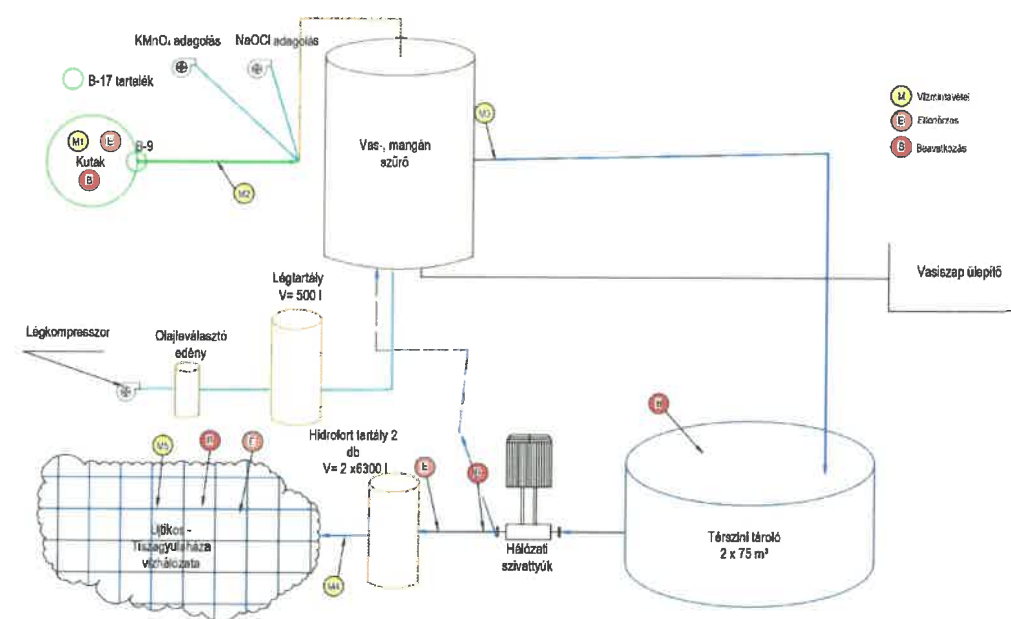
...../2025.(.....)határozata

Tiszagyulaháza Községi Önkormányzat Képviselő-testülete, mint a UTK-IV megnevezésű, 11-11925-1-002-00-15 azonosító kódú víziközmű-rendszer ellátásért felelősök képviselője a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 11.§ szerint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. által a 2026-2035. időszakra elkészített gördülő fejlesztési terv felújítási és beruházási tervrészét elfogadja és a gördülő fejlesztési terveben meghatározott, 2026. évre vonatkozó munkálatokat a TRV Zrt.-től megrendeli a tervben foglalt műszaki és pénzügyi keretek mellett.

Kelt.:.....

.....

Önkormányzat nevében

Jelmagyarázat

- Ivóvízhálózat

Víztermelő kút

Vízisztító mű

**Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.**

Two Int.

Üzemirányítási Központ

Térinformatikai csoport
E-mail: terinformatika@trvzt.hu
Tel.: 0670/ 682-9534

Újtikos-Tiszagyulaháza víziközműrendszer

1:16000

2025. 06. 16.

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u.73.sz.; Telefon: 52/391-990; E-mail: onkormanyzat4097@gmail.com

ELŐTERJESZTÉS

az általános iskola felvételi körzetének meghatározásával kapcsolatos vélemény kialakításáról

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (8) bekezdése alapján a területileg illetékes tankerületi központ meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét. A felvételi körzetek megállapításához a területileg illetékes tankerületi központnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 24. § (1) bekezdése szerint „A felvételi körzetek megállapításához az illetékes tankerületi központ minden év október 15. napjáig beszerzi az illetékességi területén található települési önkormányzatok véleményét, amely tartalmazza a település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi és tagintézményi bontásban. Az illetékes tankerületi központ december 1-jéig tájékoztatja a települési önkormányzatokat, az illetékességi területén működő általános iskolákat, valamint az Nkt. 50. § (10) bekezdése szerinti esetben a nemzetiségi önkormányzatot a kijelölt körzetek tervezetéről.”

Tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy a település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszáma 9 fő, amelyből 5 fő az Újtikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola tiszagyulaházai tagintézményben, 4 fő az Újtikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola újitikosi intézményben tanul. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 0 fő.

Az Újtikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola feladatellátási helye Újtikos és Tiszagyulaháza, így javaslom, hogy a felvételi körzet Újtikos és Tiszagyulaháza községek közigazgatási területére terjedjen ki.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Herbák József
polgármester

**Tiszagyulaháza Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
...../2025. (IX. ...) számú határozata**

**az általános iskola felvételi körzetének meghatározásával kapcsolatos vélemény
kialakításáról**

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 24. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel kinyilvánítja azon véleményét, miszerint egyetért azzal, hogy az Újtikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola felvételi körzete Újtikos és Tiszagyulaháza községek közigazgatási területében legyen megállapítva.

A település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező

- a) hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszáma 9 fő, amelyből
- 5 fő az Újtikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola tiszagyulaházai tagintézményében,
 - 4 fő az Újtikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola újtikosi intézményében tanul,
- b) halmozottan hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszáma 0 fő.

Felkéri a polgármestert, hogy a Hajdúböszörményi Tankerületi Központ (4220 Hajdúböszörmény, Mester utca 9.) értesítéséről gondoskodjon.

Határidő: 2025. október 15.

Felelős: Herbák József polgármester

Hajdúböszörményi Tankerületi Központ

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata

Iktatószám: TK/084/00792-14/2025

Ügyintéző: Barak Beáta

Tiszagyulaháza

Kossuth u. 73
4097

Herbák József polgármester úr
részére

Tárgy: Véleménynyilvánítás általános iskolai felvételi körzetek meghatározásához

Tisztelt Polgármester Úr!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 50.§ (8) bekezdés értelmében a Hajdúböszörményi Tankerületi Központ feladat- és hatásköre az illetékességi területén működő általános iskolák felvételi körzetének meghatározása.

50.§ (8) A területileg illetékes tankerületi központ meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét. A felvételi körzetek megállapításához a területileg illetékes tankerületi központnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 24.§ (1) bekezdése állapítja meg a vélemények beszerzésének részletszabályait.

24. § (1) A felvételi körzetek megállapításához az illetékes tankerületi központ minden év október 15. napjáig beszerzi az illetékességi területén található települési önkormányzatok véleményét, amely tartalmazza a település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi és tagintézményi bontásban.

A nevezett jogszabályok értelmében levelemhez mellékelem a jelenleg érvényben lévő általános iskolai felvételi körzeteket, és tisztelettel kérem, **2025. október 15. napjáig** szíveskedjenek megküldeni a módosító javaslatokat, valamint a település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi és tagintézményi bontásban a hajduboszormeny@kk.gov.hu e-mail címre.

Fáradozását tisztelettel köszönöm.

Hajdúböszörmény, 2025. szeptember 11.

Tisztelettel:

Tóth Lajos Árpád
igazgató

Intézmény (intézményegység) neve	OM azonosító	Fenntartó	Intézmény címe	Körzet
Ujlikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola	203293	Hajdúböszörményi Tankerületi Központ	4096 Ujlikos, Széchenyi tér 2.	Ujlikos és Tiszagyulaháza közigazgatási területe
Ujlikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola Tagintézménye			4097 Tiszagyulaháza, Kossuth utca 34.	Ujlikos és Tiszagyulaháza közigazgatási területe

ELŐTERJESZTÉS
a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2025. évi Pedagógiai Programjáról

Budainé Pázmándi Judit, a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda igazgatója megküldte a Testület részére az intézmény 2025. évi Pedagógiai Programját.

A köznevelési intézmény szakszerű és jogszerű működésének fontos dokumentuma a pedagógiai program.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szabályozza a pedagógiai program készítésének, tartalmának és elfogadásának alapszabályait.

A Rendelet 6. § (2) bekezdése szerint az óvodai pedagógiai program meghatározza

- a) az óvoda helyi nevelési alapelveit, értékeit, célkitűzéseit,
- b)* azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését, melyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez,
- c) a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
- d) a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
- e) a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit,
- f)* nemzetiségi óvodai nevelésben részt vevő óvoda esetén a nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve alapján a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatokat,
- g)* az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket,
- h) a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- i) a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

Amennyiben az intézmény pedagógiai programja jogellenes rendelkezést tartalmaz, úgy a fenntartó feladata, hogy az érintett intézmény nevelőtestületét felhívja a jogszabályokkal ellentétes rendelkezés megszüntetésére, avagy a pedagógiai program módosítására.

A Pedagógiai Program a jogszabályi elírások szerint, az előírt tartalommal készült.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatról dönteni szíveskedjenek.

Tiszagyulaháza, 2025. szeptember 16.

Herbák József

Herbák József
polgármester

Határozati javaslat:

TISZAGYULAHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2025.(IX. ...) SZÁMÚ HATÁROZATA

a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2025. évi Pedagógiai Programjáról

Tiszagyulaháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda 2025. évi Pedagógiai Programját megismerte.

A Képviselő-testület megállapította, hogy a Pedagógiai Program a jogszabályi elírások szerint, az előírt tartalommal készült.

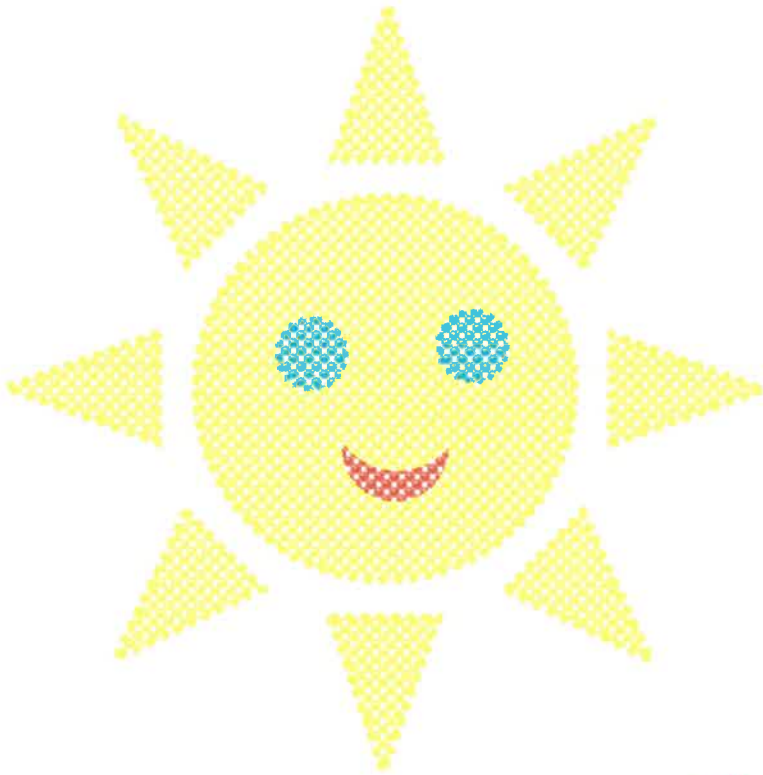
A Pedagógiai Program nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek érvénybelépéséhez a fenntartó egyetértése szükséges, amely miatt a fenntartóra többletkötelezettség hárul.

Felkéri a polgármestert, hogy az intézményvezetőt a fenntartói véleményről tájékoztassa.

Határidő: 2025. október 15.

Felelős: Herbák József polgármester

Nevelési program

"Olyan óvoda a miénk,
Szébbet nem is ismerek,
vidáman és nagy örömmel
játsszik a sok kis gyerek."

Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda

2025

TARTALOMJEGYZÉK

Általános rész	2. o.
Jogszabályi háttér	3.o
Adatok, helyzetelemzés	8.o
Az óvodai nevelés feladatai	11.o
Az óvodai nevelés feladatai	11-15.o
Egészségfejlesztési program	16-36.o
Érzelmi-erkölcsi , közösségi nevelés	36.o
Anyanyelvi nevelés	39.o
Az óvodai élet megszervezése	42.o
Az óvodai élet tevékenységi formái	46.o
Sajátos nevelési igényű gyermekek	86.o
Tehetséggondozás	89.o
HHH gyermekek	91.o
Differenciált fejlesztés	92.o
Gyermekvédelem	93.o
Az óvoda kapcsolatai	95.o
Értékelési, ellenőrzési rendszer	99.o
1-es típusú diabéteszes gyerek és fokozott allergiás betegséggel élő gyermekek ellátása	101.o

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1.1 BEVEZETÉS

Alapgondolatunk:

„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni - vess magot,

Ha egy évtizeddel számolsz – ültess fát,

Ha terved egy életre szól – embert nevelj.”

Amikor egy idegen ellátogat hozzánk, egy bensőséges hangulatú kis közösséggel találja magát szembe. A gyerekek nyíltszívűsége, barátságos kedvessége és közvetlensége, magával ragadja az idelátogatókat, s talán azt is megérzi, hogy mi magunk felnőttek is erősen kötődünk az óvodánkhoz. E kis létszámú nevelőközösségünk számára meghatározó, felelősségteljes feladat, hogy milyen értékeket közvetítünk, s az óvodáskor végére milyen fejlettségi szintre juttatjuk el az gyermekeinket.

Programunk jelenleg: A Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program.

A programbeválás felülvizsgálata megtörtént, 2003. szept. 1-ig.

A programalkotás időszakában, óvodánk nevelő testülete a Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési program adaptálása mellett döntöttünk. A módosítások során értékeink megőrzésére a megváltozott társadalmi és gazdasági helyzetünk kihívásaira koncentráltunk. Azon igyekeztünk, hogy olyan programot készítsünk, amellyel a legjobban, a legeredményesebben szolgálhatjuk a ránk bízott gyermekek fejlesztését, megőrizve a gyermeki élet sajátosságait, szépségeit és tiszteletben tartva a gyermekek személyiség jogait. Pedagógiai programunk a Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda első számú szakmai dokumentuma, az óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát segítő dajkák számára kötelező érvényű.

E tervezet további módosításait a törvényi változások figyelembe vételével kívánjuk folyamatosan elvégezni.

A program további felülvizsgálatának ideje a törvényileg szabályozott keretek között történik.

Ez a dokumentum a fenntartót is tájékoztatja, és a költségvetés elkészítésénél is támpontot adhat a fejlesztések lehetőségének vonatkozásában.

1.2 TÖRVÉNYI HÁTTÉR

- A pedagógiai tevékenység tudatos és szakszerű irányításához nélkülözhetetlen, hogy világos ismereteink, elképzeléseink legyenek a nevelési-oktatási folyamat szerkezetéről, elemeinek kölcsönhatásairól, megszervezésének elméleti és gyakorlati törvényszerűségeiről.

Pedagógiai program jogszabályi háttere

- **Magyarország Alaptörvénye**
- **A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény**
- **A kormány 363/2012. (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról**
- **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról**
- **2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról**
- **2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól**
- **1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról**
- **Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról**
- **1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról**
- **15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük**
- **37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról**
- **2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról**
- **401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról**
- **26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról**
- **277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről**

1.3 AZ ÓVODA JOGI STÁTUSZA, ADATAI

A költségvetési szerv típusa:	Óvoda (közszolgálat közintézmény)
A költségvetési szerv megnevezése:	Tiszagyulaházi Aprajafalva Óvoda
Székhelye:	4097 Tiszagyulaháza, Jókai u.7. Telefon: 36 (52) 391 – 993 E-mail: ovitgyhaza@gmail.com
Az intézmény OM azonosítója:	202013
Az óvodai férőhelyek száma:	25 fő
Az óvodai csoportok száma:	1
Alaptevékenysége:	Az óvodáskorú gyermekek nevelése gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig.
Az intézmény gazdálkodási jogköre:	részben önálló gazdálkodó költségvetési intézmény
Az óvoda, fenntartója:	Tiszagyulaháza Község Önkormányzata 4097 Tiszagyulaháza, Kossuth u. 73. sz. Tel: 52/391-990
Felügyeleti szerve:	Tiszagyulaháza, Község Önkormányzata Képviselő-testülete
Az óvoda vezetője:	Budainé Pázmándi Judit

II. HELYZETELEMZÉS

II.1 AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

Településünk sajátosságai

Tiszagyulaháza egy csendes, nyugodt kistelepülés, Hajdú-Bihar megye legészakibb községe. A Tiszához közel, a Tisza-Sajó torkolattól 3 km-re helyezkedik el.

A falu 1904-ben alakult, jelenleg 812 lakosa van

Tiszagyulaháza hátrányos helyzetű település.

Ennek okai:

- A község perifériás elhelyezkedése (távol a megyeszékhelytől; látogatott idegenforgalmi nevezetességektől).
- A foglalkoztatottak alacsony átlagjövedelme.
- A falu elöregedőben van.
- Lassan, de folyamatosan csökken a születések száma.
- Következésképpen növekszik a szociális gondoskodást igénybevevők száma.

Községünk intézményei:

- Újtikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola- Tiszagyulaházi tagintézménye
- Egy csoporttal működő Óvoda

Óvodánk története

Településünkön óvoda 1963-tól kezdve működött nyaranta, idény jelleggel, csak 2 hónapon át, az általános iskolában, gyermekmegőrző funkciót betöltve.

1970-ben végre átadták a település központjához közel, az iskola mögötti zárt területen, csendes, nyugodt környezetben a 2 tágas, világos nagy foglalkoztatókkal rendelkező új épületet.

Az egyik helyiségben az osztatlan csoportú óvoda, míg a másikban a napközis csoport kapott helyet.

Megoldódott az étkezés feltétele, mert helyet kapott az új épületben a főzőkonyha is.

Az intézmény alapterülete: 331 m², mely egy hatalmas zárt udvaron fekszik. 1972-ben kerültek telepítésre a fémházak, nyitott babakáz és homokozó.

1990-ben elköltözött a napközis csoport, így régi álmunk teljesülhetett. Csoportbontásra került sor, melyet a hosszú éveken át tartó nagyon magas gyermeklétszám (40-45fő) indokolt. Sajnos a létszám csökkenése miatt 1997-ben újra össze kellett vonni a csoportot. Az óvoda megnyitásától 1990-ig a Polgári I.sz. Önálló Vezetésű Óvoda tagóvodájaként üzemelt.

A helyi önkormányzati rendszer kiépítése óta 2005-ig önálló intézményként működünk, azonban 2005.-től elkezdődött az óvoda életében a társulások időszaka.

Újtikos-Tiszagyulaháza társulása 2005.től-2009.-ig tartott. Ezt követte egy újabb átszervezés 2009.től – 2012 nevelési év végéig, három település társulásával.

Ezeknek a társulásoknak mozgatórugója az állami normatívák igénylésének lehetősége volt.

A törvényi változások következtében, a település önkormányzata vállalta az intézmény működtetését 2013.01.01.-től a törvény előírásainak megfelelően.

Jelenleg újra önálló intézményként üzemelünk **egy vegyes életkorú csoporttal**.

Intézményünket 2016-ban felújították, 2018-ban új játszótér kialakítására is sor került.

GYERMEKLÉTSZÁM ALAKULÁSA

Óvodánkba a gyermekek családból jönnek. Folyamatosan visszatérő jelenség a körzeten kívülről érkező felvételi igények kielégítése. Etnikai, nemzeti kisebbséghez tartozó gyermekek létszáma megnövekedett.

A családok fontosnak tartják az óvodai nevelést, a gyermekeket 1-2 fő kivételével már 2 és fél 3 éves kortól beíratják intézményünkbe.

Különösen figyelünk a hátrányos helyzetű családok meggyőzésére, valamint a rendszeres óvodába járatás fontosságának tudatosítására.

A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvodák kiegészítő szerepet játszanak ebben. Úgy gondoljuk, hogy mindent megteszünk annak érdekében, hogy segíteni tudjunk a szülőknek szakmai tanácsokkal, jó példával, a lehetőségek felhasználásával szükség esetén szakemberhez való irányítással, hangsúlyozzuk az együttnevelés fontosságát.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Óvodapedagógusok száma: 2 fő

Technikai dolgozók száma: 1 fő

Név:	Képesítés:	Szakirányú továbbképzés 1999 – 2003- 2020 között
Budainé Pázmándi Judit	Felsőfokú óvodapedagógus	Közüoktatás vezető és pedagógus szakvizsga
Koláné Hornvák Szabina	Felsőfokú óvodapedagógus	Pedagógusok felkészítése a minősítésre A családi életre és kapcsolati kultúrára nevelés (CSÉN) E-iskola-IKT eszközök a tanórán 1-es típusú diabéteszszel élő gyermekek napközbeni ellátása A gyermek fejlődésének nyomonkövetésére kidolgozott kérdőív alkalmazása az óvodában
Mezei Jánosné	Dajka – szakmunkás végzettség	-

Óvodánkban hosszú évek óta állandó, összeszokott, egységes nevelési koncepcióval rendelkező nevelőközösség dolgozik.

Szakmai ismereteink bővítéséhez leginkább az önképzést, valamint az egymás közötti folyamatos ismeret- és tapasztalatcserét alkalmazzuk.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Az épület komfortját tekintve rendelkezik belső vizesblokkal, gázfűtéssel, szennyvízelvezető rendszerrel.

Alapterülete: 317,5 m²

Telek nagysága: 2911 m²

Játzóudvar területe: 2593,5 m²

Csoportszobák száma: 2 (foglalkoztató és mozgásfejlesztő szoba)

Nem csoportszoba típusú funkcionális helyiségek:

- előtér,
- gyermeköltöző,
- gyermekmosdó

Egyéb helyiségek:

- gazdasági iroda,
- személyzeti mosdó
- személyzeti WC,
- kazánház,
- főzőkonyha és konyhai előkészítő helyiségek

II.2 ALAPELVEK

AZ ÓVODAI NEVELÉS PEDAGÓGIAI ALAPELVEINEK MEGHATÁROZÁSÁNÁL FIGYELEMBE VESSZÜK:

- Az óvodai nevelésnek az emberi személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia.
 - A gyermeket - mint fejlődő személyiséget - különleges védelem illeti meg.
 - A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő szerepet játszanak.
 - A gyermeki személyiség egyedi, mással nem helyettesíthető individuum, s a gyermek egyben szociális lény is. Egy olyan fejlődő személyiség, melynek fejlődését genetikai adottságok, az érési folyamat sajátos törvényszerűségei és a spontán és tervszerűen biztosított környezeti hatások együttesen határozzák meg.
-
- Az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.
 - Az óvoda elkészíti pedagógiai programját, amelynek meg kell felelnie az Alapprogramban foglaltaknak. Az Alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai pedagógiai programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.
2. Az óvodai pedagógiai program elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe kell venni
- a) a Nemzetiség óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda nemzetiségi nevelést végez;
 - b) a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel.

A NEVELÉSBEN ALAPELV:

- A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, és megbecsülés övezi.

- A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását, az egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem, valamint az egyénenként változó testi-lelki szükséglet figyelembevételével.
- A gyermekek fejlesztését érzelmvezérelt megismeréssel, élmény fonalán haladó gondolkodással az óvodáskorú gyermek fő tevékenységi formáira, a játékra és mozgásra alapozva szervezzük meg.
- Az értelmes fegyelem megtartása az óvodai élet nyugalalmát adja.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Azt a célt tűztük ki magunk elé, hogy az óvodánkba járó gyerekek számára biztosítjuk a minőségileg garantált, a fejlődésüket elősegítő óvodai tevékenykedtetést, nevelést, ellátást.

Ennek érdekében vállaljuk, hogy a nevelőmunka színvonalát, hatékonyságát a szülők, a gyermekek, a dolgozók, a helyi közösségek és a fenntartó számára láthatóvá tesszük, és szolgáltatásainkkal számukra biztosítjuk az elégedettséget.

JÖVŐKÉP

Olyan intézményt szeretnénk a jövőben programunk szellemiségének megfelelően működtetni, amelyben az igazi érték a gyermek, és amelyben lelkiismeretes, szakmailag jól felkészült, partnerszemléletű, a közös értékek megóvását szem előtt tartó munkatársak dolgoznak.

Olyan vonzó környezettel rendelkező, korszerű, biztonságos és jó tárgyi felszereltségű óvodát szeretnénk, ahol a községünkben élő 3-7-8 éves korú gyermekek boldog éveket tölthetnek. Mindezek megvalósításához bízunk a fenntartó támogató magatartásában.

Törekszünk a teljes körű óvodáztatásra, mely biztosíték lesz arra, hogy képességfejlesztő tevékenységünk segítségével: a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül a hátrányokat csökkentjük, és a tehetségeket kibontakoztassuk.

ÓVODAKÉP

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, amelyben a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet és megbecsülés övezi.

Törekszünk arra, hogy óvodánk életének egészét áthassa a szeretetteljes, nyugodt, derűs, családi, elfogadó, együttműködő légkör. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Vállaljuk, hogy az egyéni képességek kibontakoztatása élmény gazdag, érzelmi biztonságot és védettséget nyújtó környezetben valósulhat meg, mely alkalmassá teszi gyermekeinket arra, hogy biztonsággal eligazodjanak a világban, és az óvodáskor végén, életük legnagyobb változását, az iskolába lépést boldogan, felkészülten, örömteli várakozással éljék meg.

GYERMEKKÉP

Arra törekszünk, hogy óvodásaink harmonikusan fejletté, kiegyensúlyozottá váljanak.

Szeretnénk elérni, hogy a hozzánk járó gyermekek jól neveltek, érdeklődők, tevékenyek, együttműködésre és mások elfogadására készek, az elvégzett munkájukkal szemben igényesek legyenek. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

PEDAGÓGUSKÉP

A program megvalósításának színvonalát, eredményességét az óvónők személyisége, a nevelőtestület légköre határozza meg.

Az óvónővel kapcsolatos elvárás: felkészült, sokoldalú, tenni akaró személyiség legyen, példászerű emberi magatartásával egyúttal az emberi, etikai, kulturális értékeket is közvetítse a gyermekek és a szülők felé.

A nevelés szempontjából a toleráns, szeretetteljes, következetes, segítőkész magatartást tartjuk a legkedvezőbbnek.

Ehhez kell egy gyermekszerető dajka is, aki az óvónővel összhangban végzi a napi teendőit.

Nevelőtestületünk alapelveinek tekintjük a jó személyi kapcsolatok kiépítését, amely nemcsak modell értékű lehet, de alapját adja a szeretetteljes, nyugodt légkörnek; biztosítja a hatékony, alkotó szakmai együttműködést is.

SZÜLŐKÉP

Bár a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége: mi szeretnénk, ha egymást megbecsülő, kölcsönösen bizalmat árasztó együttműködés megsokszorozná nevelési eredményeinket.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. A megváltozott óvoda funkciója és az átalakult óvodahasználók köre következményeként a magunkénak tekintjük a komplexitást, a rendszerszerű látásmódot, a tapasztalatba ágyazott képesség fejlesztést, a feldolgozási módszerek sokféleségét. A túlméretezett műveltségi tartalmakkal szemben a használható ismereteket, és információkat helyezzük előtérbe. A gyermeki személyiség fejlődést kiemelten kezeljük.

Feladat:

- Egészséges életmód kialakítása, prevenciós feladatok ellátása, külső szakemberek bevonásával.
- Érzelmi, erkölcsi értékorientált közösségi nevelés és szocializáció biztosítása.
- Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.
- Anyanyelvi nevelés.
- Hátrányos helyzetű gyermek differenciált fejlesztése, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség megteremtése.
- Az óvodáskorú gyermek fejlődésének, és nevelésének optimális feltételeinek biztosítása
- Közvetetten segítjük az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- Pedagógiai tevékenységrendszerünk és tárgyi környezetünk segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.
- Tehetséges gyermekek felismerése, képességeik fejlesztése.
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó-, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása

III.1 EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS KIALAKÍTÁSA

Célunk:

Testileg, lelkileg egészséges, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése, egészségkultúrájuk és egészséges életvitel igényének alakítása. Váljanak képessé testi szükségleteik önálló kielégítésére.

Feladataink:

- Az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásrendszerének kialakítása a differenciált életritmus figyelembe vételével.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése a biztonságos környezet biztosításával.
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- Gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- Séták, kirándulások szervezése.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása. (Szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelem)
- Gyümölcs- és zöldségnapok fontosságának kiemelése.
- Együttműködés az óvoda védőnőjével.

Kialakítandó és rögzítendő szokások

Táplálkozási szokások:

- Megfelelő mennyiségű folyadék biztosítása a nap bármely szakában. A napi szükséges folyadékfogyasztást azzal biztosítjuk, hogy a gyermekek a nap folyamán bármikor ihatnak.
- Törekszünk a magas cukortartalmú ételek és italok, valamint a magas só és telítetlen zsír- tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére
- Gyümölcs, zöldség hét szervezése a szülők bevonásával.
- A napi tápanyagszükséglet biztosítása során ösztönözzük a gyermekeket a

tejtermékek fogyasztására és változatossága érdekében rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket az óvodában elfogyasztott ételekről. Az étkezések (tízórai, uzsonna) folyamatossága az egyéni szükségletekhez igazodik.

- Kulturált étkezési szokások biztosítása:
 - esztétikus, alkalomhoz illő teríték,
 - helyes, korcsoportnak megfelelő evőeszköz használat,
 - nyugodt étkezés,
 - étkezés közbeni helyes viselkedés.
- Segédkezés, majd önálló munkavégzés (naposi, és önkiszolgáló munka).

Higiénés szokások:

- Étkezések előtt és után, egyéb szennyező tevékenységek alkalmával használják a mosdót, ügyeljenek ruhájuk tisztaságára.
- Környezeti higiéné: allergén anyagokat kiszűrjük, felületeket napi rendszerességgel tisztántartjuk.
- A betegségek megelőzése érdekében higiéniai szokásokat alakítunk ki. (fogmosás, kézmosás, WC megfelelő használata.)
- Az időjárásnak megfelelő öltözködésre neveljük gyermekeinket.

Öltözködés:

- A szülőkkel közös érdekünk, hogy gyermeküket réteges, kényelmes, rugalmasan változtatható öltözékben hozzák óvodába.
- Kabátok, kinti cipők elhelyezése az öltözőben
- Váltó ruha elhelyezése az óvodai öltözőzsákban

Mozgás:

- Szabad levegőn való tartózkodás
- A mozgásfejlesztő játékok használata
- Mindennapos mozgás
- Testnevelési, mozgásos játékok szervezése
- Séták, kirándulások szervezése

Alvás, pihenés:

- Nyugalom, csend, és jó levegő biztosítása
- A gyermekek gerincét egyenesen tartó ágyak használata
- Alvókák, otthoni alvást segítő játékok beengedése kiscsoportban, a befogadás segítése.

Levegőzés

- Délelőtt, és délutáni is sok időt töltenek a gyerekek a szabadban
- Szabadban történő tevékenységek szervezése (élő társasjátékok, testnevelési játékok, művészeti tevékenységek)

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Kialakul a gyermekek tisztaságigénye.
- A testápolási szokásoknak megfelelően, teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak (mosakodás, fésülködés, fogápolás, WC használat, zsebkendőhasználat).
- A tisztálkodási eszközöket önállóan használják, vigyáznak rá és helyére teszik azokat.
- Étkezés közben kulturáltan viselkednek és halkán beszélgetnek.
- Igényeljük az asztal esztétikus rendjét.
- Önállóan szednek az ételből, töltenek a folyadékból eldöntve, hogy mennyit kívánnak fogyasztani.
- Higiénikusan étkeznek. Biztonságosan használják a kanalat, kést, villát.
- Megismerik a helyes táplálkozási szokásokat.
- A hőmérsékletnek megfelelően teljesen önállóan, megfelelő sorrendben öltöznak, vetkőznek.
- Ruhájukat ki-be gombolják, jól kezelik a húzózárat, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Levetett ruháikat esztétikusan összehajtva helyre teszik.
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára, miközben megjelenik a szépre, ízlésesre való törekvés is.
- Iskolába lépés előtt képesek lesznek saját mindennapi szükségleteik – életkornak megfelelő önálló kielégítésére.

Esztétikai szükségletek kielégítése

Alapelvek:

- A környezet (természeti és társadalmi) esztétikai hatásainak észleltetése, a befogadásra nevelés.
- Az esztétikai élményszerűség biztosítása.
- Az esztétikai szükségletek fejlesztése (igény, ízlés formálása) az ingergazdag, esztétikus környezettel, tárgyi világgal.
- Az esztétikai tevékenységek önkifejező szerepének támogatása (a gyerekekről szerzhető információk elemzésének biztosítása).
- A felnőtt és gyermek tevékenységében az esztétikai élményszerűségre törekvés.
- Az esztétikai tevékenységek természetéből adódó komplexitás érvényesítése (az élmények, az alkotó tevékenységek biztosítása).
- Az esztétikum által közvetített etikai értékek felfedeztetése (a társadalmi környezetben).
- Az esztétikai ízlés megalapozásával, az egyéni eltérések toleranciájának érvényesítése.
- Az egyéni fejlődési ütemhez, érdeklődéshez és élményvilághoz alkalmazkodó differenciált fejlesztés.

III.2 Egészségfejlesztési program

Az egészségfejlesztési program az alábbi jogszabályok felhasználásával készült:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény

1. Bevezetés

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását.

Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető. Óvodáskorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza.

A program elkészítésének célja az, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét a nevelési- oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A mindennapos működés során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, egészségéhez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel

összefüggő feladatokra. Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarat, értelmi) képességeiket és az embertársakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk. Az egészség e három jellemzője, megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával. Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk- egészségfejlesztés (promóció) és megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok az alábbi területekre terjednek ki:

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapi mozgás, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi és környezeti higiéné

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

Testi és lelki egészség

Az óvodára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a gyermekek egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az óvoda segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésre és a harmonikus élet értékévé való tiszteltetésére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek

képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Alapelvek, célok

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természetközvetített környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti -, környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programunkkal a szülők és környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Humán erőforrások:

A nevelőtestület elfogadja, és magáénak vallja az egészséges életvitelre és környezetbarát gondolkodásra nevelés alapelveit. Az óvodapedagógus feladata, hogy segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A tágabb és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismerésével lehet elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét, és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne.

Nevelési célunk, hogy az óvodáskorú gyerekek környezettudatos viselkedését megalapozzuk. Ebben a folyamatban a gyermekeket körülvevő felnőttek, a szülő, a pedagógus, a dajka példája elengedhetetlen.

Az intézmény személyi összetétele:

1 fő intézményvezető

1 fő óvodapedagógus

1 fő dajka

1 fő élelmezésvezető

3 fő konyhai dolgozó

Az egészségnevelést segítő külső szakemberek:

Háziorvos: Dr. Hollósvölgyi Ferenc Péter

Védőnő: Madarné Kovács Bernadett

Logopédus: Nagy Angéla

2. A környezeti és egészségnevelési intézményi alapelvek, célok

Hosszú távú céljaink

Rendszerszemléletre nevelés elve:

Tegyük képessé a gyermeket arra, hogy a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, lássák meg a problémákat és az azok között összefüggéseket, keressenek választ, megoldást azokra.

Természet és társadalom harmóniájának elve:

(Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés)

Alapozzuk meg gyermekeinkben a természet, az épített és társadalmi környezet- benne az ember- harmóniájának megőrzését szolgáló szokásrendszert (értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, esztétikailag). Felelős, elkötelezett, környezettudatos és kulturált magatartással működjenek közre a szülőföld, a lakóhely, az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében.

Fenntarthatóság elve:

Alakítsuk ki gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdöket.

Testi- lelki egészség elve:

Az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi- lelki- szociális értékek védelmére, az ökológiailag fenntartható, egészséges élő és élettelen környezet kialakítására. Tudatosodjon gyermekeinkben, hogy az egészség érték- tenni kell érte. Értsék meg az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságát. Alakuljon ki gyermekeinkben az egészséges életmód utáni igény.

Társas készségek fejlesztésének elve (tolerancia és segítő életmód). Ismertessük meg gyermekeinkkel a konfliktuskezelés, együttműködési készség, döntési képesség, érzelmi, indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének módszereit a foglalkozások, és szabadidős- tevékenységek nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával. Alakuljanak ki gyermekeinkben a társas környezetükre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek.

Rövid távú céljaink

- Az egészséget támogató, biztonságos, esztétikus munkakörnyezet kialakítása és védelme
- Környezettudatos magatartásformák kialakítása
- Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartatása
- Helyes napirend és életrend kialakítása
- Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása
- A szabadidő hasznos eltöltése
- Testi-lelki egészségvédelem a gyermekek és dolgozók körében

Az egészségfejlesztés feladatai:

- **Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)**
- **Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)**
- **Szociohigiénés egészségfejlesztés**

I. Szomatikus egészségfejlesztési feladatok Általános cél és feladat:

A szomatikus nevelés felöleli a test, a szervezet megismerésére, és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatot, mint az egészség megvédésének, a tudatos egészségvédő magatartás ismereti alapját, továbbá a mentálhigiénét és a mozgásszokások alakítását.

Óvodai nevelésünk megvalósítja az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazottakat, valamint felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

A szomatikus nevelés területei:

- a) személyi higiénia fejlesztése***
- b) környezeti higiénia fejlesztése***
- c) az egészséges táplálkozás igényének kialakítása***

- d) *a betegségek megelőzésére nevelés*
- e) *napi rendszeres testmozgás, testedzés*
- f) *balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás*

a) Személyi higiénia fejlesztése:

A személyi higiénés nevelés magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését és a testi épség védelmét. Ezen a test tisztán tartását értjük, a bőr, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolását. A legintimebb higiénés tevékenységet, a WC-használatát és a WC- papír használatát.

Fontosnak tartjuk még az egészséges ruházat és helyes öltözködés szokásának alakítását, valamint ruházat higiénáját, tárolási feladatait.

Célunk: a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme. Feladatunk: az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Minden gyermek számára biztosított a saját személyi felszerelés- jellel ellátott törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, tornafelszerelés, ágynemű.

A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésére áll jellel ellátott pad , ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása megoldott.

Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú, a gyerekek méretének megfelelő mosdókagylóval, szappantartóval (folyékony szappanadagolóval), körömkefével. A gyermekmosdókban biztosított az elegendő számú gyermek-méretű WC. A gyermekek számára biztosított orrtöröléshez, orrfújáshoz a mindig elérhető helyen lévő papír zsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk.

A nap bármely szakában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége, melyhez a jellel ellátott poharakat elérhető magasságban helyezünk el.

Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiéniai szabályok betartására. Az egészségnevelés feladatai csak egészséges óvodai környezetben valósulhatnak meg, melynek színterei a csoportszoba és kapcsolódó helyiségek, valamint az óvoda udvara.

b) Környezeti higiénia fejlesztése:

Célunk a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása.

Feladatunk az óvoda és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, pozitív viszony kialakítása környezetünkkel és a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása. Példamutatással, a munkába történő bevonással, gyakoroltatással a helyes környezeti higiénés tevékenységre szoktatás.

A feltételek biztosítása:

Lehetőségeinkhez mérten feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása, elrendezése mellyel a tevékenységekhez szükséges elegendő helyet biztosítjuk.

A gyerekek környezetében lévő, és a gyerekek által használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók. Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük.

A helyiségekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét.

Gondoskodunk a helyiségek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról. A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás mindenki számára elemi követelmény. Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk. Az óvoda udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk biztosítva a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves részek gondozását. Udvari eszközeink az EU szabványnak megfelelőek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról gondoskodunk.

Az udvari homokozót időközönként felújítjuk. Napi rendszerességgel frissítéséről a dajka gondoskodik. Lehetőségeinkhez mérten a homokozó árnýékolását megoldjuk.

c) Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése előírja, hogy a gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésben, az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Óvodánk saját konyhával rendelkezik, így az biztosítja az étkezést. Az óvodapedagógus egészségnevelési feladatait- így az étkezés előkészületeinek lebonyolítása az egészséges táplálkozás megkedveltetése, új ízek, ételféleségek megismertetése.

Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, és a korszerű táplálkozás iránti igényt felkeltsük bennük.

Feladatunk a megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenység.

További fontos feladatunk a családdal való szoros együttműködés kialakítása az egészséges táplálkozás szokásainak terén.

A feltételek biztosítása:

A gyermekekkel közösen végzett előkészületek során biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit a szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben elérhető helyen, biztonságosan tárolva rendelkezésre állnak.

A feltálatl ételek elnevezését megtanítjuk a gyerekeknek, egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így kedvcsináló ismereteket nyújtunk az ételről.

Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében a szülők támogatásával zöldség és gyümölcsnapokat szervezünk a csoportokban.

Biztosítjuk a nap bármely szakában a folyamatos folyadékpótlást. Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira. Táplálkozási rendellenesség – túlsúlyos, kórosan válogatós gyerekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szem előtt.

d) A betegségek megelőzésére nevelés

Kiemelt óvónői feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.

Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása.

Feladatunk ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyerekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezéshez szükséges magatartásformák begyakorlása.

A feltételek biztosítása:

A minden gyermek számára biztosítjuk a jellel ellátott egyéni tisztálkodási eszközöket (törölköző, fogkefe, fogmosó pohár, fésű) melyek tisztításáról, fertőtlenítéséről rendszeresen, szezonális betegségek időszakában fokozottan figyelünk, elhasználódás esetén gondoskodunk pótlásukról (pl. fogkefe.)

A higiénés szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások begyakorlásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést.

Szezonális fertőző betegségek megelőzésére- a szülők segítségével - vitaminban gazdag zöldségeket és gyümölcsöket biztosítunk, hangsúlyozzuk ezek fogyasztásának fontosságát.

Ebben az időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk. (intenzív szellőztetés, zsebkendőhasználat, fertőtlenítés... stb.)

A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra.

Az egészséges gyerekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket különítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön.

A betegségből történő felgyógyuláskor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével, indokolt esetben többszöri szűrést iktatunk be (pl. fejtetvesség)

e) A mindennapi mozgás megvalósítása

A modern kor és az azzal együtt járó technológiák a felnövekvő nemzedéket mozgásszegény életmódra kényszerítik. A fizikai teljesítmény romlása hosszú távon a szellemi képességek hanyatlásához vezethet.

Ennek megakadályozása, a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése érdekében óvodánk biztosítja a mindennapi mozgást. A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életünket átszövi. A mozgásos versengések során a gyermekek átéli a sikert és a kudarcot egyaránt. Így tanulják ezek kezelését is. A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolataik is kiszélesednek.

E nevelési terület a mozgásszervek alakítását, alapvető mozgáskészségek kimunkálását, az önálló testedzésre történő nevelést, a változatos mozgástevékenységek megvalósulását jelenti.

Magába foglalja a szervezet edzését, a hideghez, meleghez való szoktatást, a fokozatos fizikai megterhelést, az óvodai testnevelés foglalkozásokat.

Célunk a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása.

Feladatunk a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a természetes mozgáskedv megőrzése, a szervezet edzése, a rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való alkalmazkodás és a teherbíró képességfejlesztése.

A feltételek biztosítása:

A tornára, a játékos mozgásra teremben és szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk. Folyamatos feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása, valamint a gyerekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése.

A testnevelés foglalkozások szervezésénél a legfőbb alapelveket érvényesítjük, így az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vesszük. Lehetőség szerint szabadban szervezzük ezeket a tevékenységeket, és legnagyobb részben mozgásos játékok keretében valósítjuk meg, a feladatok fokozatos nehezítésével. Fokozottan ügyelünk a gyermekek biztonságérzetének kialakítására, a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartására. Elegendő, átlátható helyszín, biztonságos eszközök, jó szellőztetés, tiszta padló.

Figyelemmel fordulunk a betegségből lábadozó, gyenge fizikumú gyerekek foglalkoztatására, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyerekekre.

A mozgásos játékok fejlesztik:

- a gyermekek természetes mozgását és testi képességeit, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés, kedvezően befolyásolják a gyermekek teljesítő képességét,
- felerősítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatékonyságát. Az egészségfejlesztő testmozgás hatékonysága érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembe vétele szükséges a konkrét feladatok megszervezése során:

Lehetőség szerint

- minden gyerek minden nap vegyen részt a szervezett mozgásban

- az eltérő adottságú gyerekek számára is jelentsen sikerélményt a testmozgás (pozitív megerősítés)
- érvényesüljön a sport személyiség és közösségfejlesztő hatása
- a testmozgás az életkori sajátosságok figyelembe vételével játékos, táncos elemeket is tartalmazzon
- a mindennapi mozgás az életminőség javítását szolgálja
- a napi tevékenység részeként 10-20 perces frissítő mozgás a szabadban
- tudatos, a nagymozgások, finomotorika, egyensúlyérzék fejlesztésére, a tér mozgásos megismerésére irányuló mozgások
- kondicionális (erő, gyorsaság, állóképesség) és koordinációs képességek fejlesztése a prevenciós torna biztosítása
- a mozgásos játékeszközök biztonságos használatának életkori szinten történő megismertetése
- szülők bevonása a mozgásos tevékenységekbe (sportnap, egészségvédelmi napok)

f) Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése, és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programok ideje alatt.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.

Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.

Megismertetjük gyermekeinkkel a játék és taneszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik (olló, tű, kés, villa).

A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyerekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk.

Hasonló pedagógiai tudatossággal, szituációs játékok kezdeményezésével fordulunk a háztartásokban található háztartási gépek használatára vonatkozó szabályok megismertetése felé. Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.

Az óvoda, és az óvodapedagógus feladatai:

- A 20/2012. (VIII.31.) rendelet 168. §-a rögzíti, hogy a nevelési-oktatási intézményben a nyitvatartási időben biztosítani kell a gyermekek, tanulók felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset-megelőzés szempontjaira.
- Olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, és fejleszteni kell a gyermek, a tanuló biztonságra törekvő viselkedését.
- Amennyiben az óvodában baleset történik, az elsősegélynyújtást követően azonnal mentőt, orvost kell hívni, illetve a szülőt értesíteni kell.
- Az óvoda alapidokumentumaiban rögzíteni kell az intézményi védő, óvó előírásokat.
- A nevelési-oktatási intézményben bekövetkezett tanuló- és gyermekbaleseteket nyilván kell tartani. A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó tanuló- és gyermekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni.
- Az óvodának lehetővé kell tenni a szülői szervezet, közösség részvételét a gyermekbalesetek kivizsgálásában.
- Az intézménynek meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a hasonló balesetek megelőzésére.

Pszichohigiénés egészségfejlesztés

A testi, lelki mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermekek környezetéhez történő alkalmazkodást, és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

A Nkt.62.§ (1) bekezdés g) pontja értelmében a pedagógus kötelessége, hogy a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő- és szükség esetén más szakemberek- bevonásával.

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiéniájának megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

Általános cél olyan személyiség szerkezet fenntartása, mely alkalmassá teszi társadalmi feladatainak maradéktalan teljesítésére, miközben önmagával belső harmóniára és környezetével (természeti és társadalmi) pszichoszociális egyensúlyra törekszik.

Feladata a gyermekek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiség tulajdonságainak szabad kibontakozásának elősegítése, a tartós pszichés stressz feldolgozását, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiás készség alakítását.

A pszichohigiénés egészségfejlesztés területei:

- a) **Egészséges életvezetés**
- b) **Stresszelhárítás**
- c) **Egészségre káros szokások megelőzése**
- d) **Érzelmi nevelés**

a) Egészséges életvezetés

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

A feltételek biztosítása:

Óvodai napirendünk kialakításánál minden esetben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen.

A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét.

A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára.

Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni és kirekeszteni (düh, harag, agresszió) Minden adódó lehetőséget kihasználunk, mellyel a családi életre nevelést segítjük elő, így a családi munkamegosztás fontosságára, az apai és anyai hivatás szépségét emeljük ki.

b) Stressz-elhárítás

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk az idegrendszeri,- lelki egészségvédelem.

Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz -hatások és helyzetek elkerülésével, illetve a stressz- hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása:

Törekszünk rá, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak.

Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény. Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sürgetést és a várakozást.

A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót. Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

c) Egészségre káros szokások mellőzése

A pszichohigiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség megelőzése.

Célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát.

Legjobb propaganda a jó példa, a helyes életvitel és harmonikus, derűs létünk.

d) Érzelmi nevelés

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága, a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása.

Feladatunk a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív én-kép kialakulását.

A feltételek biztosítása:

Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja.

Különös gonddal figyelünk a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyerekek beilleszkedésére.

A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, ilyen az egészségvédő, szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés elfogadása.

Teljes óvodai nevelésünket áthatja a gyermek-felnőtt tiszteletre épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedése és a szeretet.

Törekvésünk, hogy a gyermek-gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek.

Szociohigiénés egészségfejlesztés

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. A társas, közösségi együttélésközös értékrend, közös cél és cselekvés jellemzi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas-társadalmi életének beszabályozását végzi.

Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készítse elő, szeretetteljes együttműködésben együttműködésbe való részvételre nevelje.

Feladatunk, hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával megfelelő mintát követve- utánzás, azonosulás, belsővé válás után ösztönzéssel, motivációval olyan szokások kialakítása, melyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést.

A szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

- a) Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés*
- b) Egészségpropaganda*

a) Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

Célunk a gyerekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése.

Az óvodai integrált nevelés célja, hogy az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott lehetőségek alapján a 3-7 éves integrálható fogyatékos vagy szociális hátránnyal küzdő gyerekek számára a normál óvodai nevelés során részükre folyamatos és elégségesen biztosított speciális fejlesztés mellett a gyermeki jogokat gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg az iskolai életre éretté váljanak. Feladatunk az óvodapedagógus részéről a másságnak a gyermekközösség irányába történő

elfogadtatása, minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül!

Az óvodai nevelés azon fogyatékos gyermekek részére nyújt adekvát fejlesztési lehetőséget, akik önkiszolgálásra képesek, fogyatékoságuk olyan mértékű, hogy a közösségi nevelés feltételei között a beilleszkedésre képesek, ismereteik, jártasságaik, készségeik fejleszthetők.

A feltételek biztosítása:

Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját következetesen betartjuk. Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek hasonló jogokkal vehessen részt, ennek segítése minden óvodapedagógus feladata.

A törvényben megfogalmazottak szerint nyitottak vagyunk az integráló nevelés feladataira, intézményünk objektív lehetőségeit szem előtt tartva.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez a megfelelő szakemberek segítségére számítunk.

b) Egészségpropaganda

Az egészségpropaganda az egészségpolitikai intézkedések széles körű terjesztését, a szociálpolitikai határozatok, döntések megértését, megkedveltetését, a megvalósításra irányuló mozgósítást jelenti. Ez valamint, az egészségügyi ellátás időben történő igénybevételére való mozgósítás, illetve felesleges igénybevételének elkerülésére irányuló felvilágosítás a feladata.

A betegségek korai felismerése, a szűrővizsgálatokra történő mozgósítás, az időszakos és rendszeres gondozás igénybevétele az egyén és a társadalom egészség-védelmének, az egészségfejlesztésnek a feladata.

Az óvodában az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul segítségével az óvoda valamint a szülői ház egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl: dohányzás, drog, alkoholizmus elleni propaganda, a szív védelme, az egészséges táplálkozásra való figyelem felhívás, stb ...).

Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése.

Feladatunk modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása, egészségpropaganda a szülők körében- az egészségesebb választására való törekvés képességének fejlesztése.

Rendszeres egészségügyi vizsgálatok, szűrések

A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése az intézményvezető feladata az SZMSZ –ben leírtak alapján. Lehetőség szerint évente egyszer fogászati és általános szűrővizsgálat megszervezése javasolt.

A célok elérését szolgáló legfontosabb feladatok, tevékenységek

Természeti környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása foglalkozásokon képességfejlesztő tevékenységgel	- Az természet folyamatos megfigyelése az évszakok változásával kapcsolatban. - Az időjárás jellegzetességeinek követése. - Hazánk növény és állatvilágának bemutatása. - Gyümölcsök, zöldségek megismertetése, megszerettetése. - Természetvédelmi jeles napok megünneplése. - Ismerkedés saját testünkkel, testrészek, érzékszervek funkcióinak megismertetése. - Lakóhelyünk, a Tisza közelségének kihasználása. A Tisza élővilágának megismertetése, bemutatása.
Társadalmi környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása foglalkozásokon képességfejlesztő tevékenységgel	- Lakóhelyünk megismerése, - Nemzeti ünnepeink, hagyományaink megismerése, megünneplése. - Orvos gyógyító munkájának megismerése, látogatás a gyógyszertárba. - Könyvtárlátogatás - Lakóhelyünk templomainak megismerése - településünk közlekedés szabályainak megismerése, közlekedési eszközök.
Személyes higiéné elsajátítása	- Helyes szokások kialakítása az étkezések, az öltözködés, a tisztálkodás, a testápolás és az illemhely használatával kapcsolatban.
Egészséges étkezés	- lehetőségeinkhez mérten tartunk gyümölcsnapokat a szülők segítségével ahol a gyermekek friss gyümölcsöket és zöldségeket fogyaszthatnak.

Az egészséget befolyásoló környezeti tényezők felismertetése	- A rossz minőségű levegő, a szmog megismertetése, okai. - A vízszennyezés következményeinek bemutatása.
A sokoldalú mozgás lehetőségének biztosítása	- Hetente két kötelező szervezett mozgás a csoportokban, ahol megvalósul az eszközökkel végzett képességfejlesztés. - Mindennapi mozgás beillesztése a napirendbe. - Mozgással kísért énekes játékok, drámajátékok szervezése - Udvari mozgás, szabadjáték az udvari játszóeszközök felhasználásával. - Élményszerző séták és kirándulások az óvoda szűkebb és tágabb környezetében
Egészségkárosító szerek egészségi kockázatának tudatosítása	- Dohányzás megelőzési programban való részvétel a nagycsoportosokkal.
Környezettudatos életmód elemeinek szocializációja	- Természetbarát anyagok használatának megismertetése. - Természeti környezetünk védelme, óvása. (szelektív hulladékgyűjtés, madáretetés stb.) - Energiatakarékosság (víz, villany) fontosságának folyamatos hangsúlyozása.
Csoportszoba, öltözők, folyosók mellékhelyiségek, udvar tisztasága	- Az óvoda helyiségeinek takarítása napi rendszerességgel, illetve szükség szerint gyakrabban. (dajkák) - Mellékhelyiségek folyamatos fertőtlenítése tisztántartása, tisztálkodási szerek biztosítása. - Törölközők, ágyneműk rendszeres mosása a szülők feladata. - Az udvar tisztántartása, gondozása, évszaknak megfelelő feladatok ellátása a dajka és a fenntartó feladata. (seprés, lombgyűjtés, fűnyírás, locsolás, homokozók karbantartása, hó eltakarítás, balesetmentesítés)

Kirándulások szervezése	- Évszakonként rövid kirándulások szervezésén. - Évente egy nagy kirándulás szervezése az óvodásoknak.
Az óvodán kívüli ismeretterjesztés lehetőségeinek kihasználása	- a Művelődési ház rendezvényeinek, kiállításainak látogatása. - Település rendezvényeinek látogatása. /Koszorúzások, megemlékezések, advent gyertyagyújtás stb...) - Ismerkedés a tanyasi élettel, háziállatokkal kirándulások alkalmával. - Kirándulás a Tisza partra
Hulladékgyűjtés	- A gyermekekkel megismertetjük a szelektív hulladékgyűjtést, az ehhez használatos színes konténereket.
Baleset megelőzési intézkedések	- Az óvodai udvari játékok folyamatos ellenőrzése. - Elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása

III.3 Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés és szocializáció biztosítása

Az óvoda **családias**, bizalmat közvetítő, szeretetteljes **léggöze** ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

A szocializáció elsődleges színtere a család, amely bővül az óvodai neveléssel. Itt a kortárs csoportban kialakul az önismerete, a társai egyenrangú kommunikációs kapcsolatot jelentenek s képes összehasonlítani önmagát másokkal. A szocializáció a gyermekkorban a legintenzívebb, ugyanis megtanulja a gyermek megismerni önmagát, megtanulja az együttélés szabályait, az elvárt viselkedésmódot.

Mindennapi pedagógiai tapasztalataink igazolják, hogy az azonos életkorú gyerekek között is eltérések vannak személyiségük fejlettsége között. Az egyén boldogulása függ attól, hogy rendelkezik-e az önelemzés, önértékelés és az önfejlesztés képességével.

Nevelőmunkánkban fontos, hogy mennyire tudjuk engedni és elfogadni a gyermekek önálló törekvéseit. Hol vannak az ésszerű korlátok, amelyen túl a gyermek már sérti a csoport többi tagjának érdekeit.

Az óvodáskorú gyerek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Az érzelmek kifejezésének és szabályozásának kérdése igen lényeges a személyiség fejlődésének szempontjából. A tevékenységközpontú szemléletű nevelés a gyermek érzelmi, értelmi fogékonyságára alapoz. A program összetett tevékenységrendszeréből fakadó motivációk, az érdekes élmények életünkben meghatározó változásokat idéznek elő. A megismerési folyamatokat érzelmek kísérik, melyek jelzik a gyermeket ért hatások mikéntjét, egyben további motivációt biztosítanak. Az érzelmek kifejezésének egy része veleszületett, később utánzás útján tanulja meg azok kimutatását és kezelését. Az óvodáskorú gyermek ebben az életkorban elsősorban a metakommunikációs jelzésekre fogékony, nem verbális kifejezési módra. Amennyiben a közlő személy mimikája, testtartása, gesztusai, tekintetét összhangban állnak mondanivalója szóbeli tartalmával, tehát hitelesen közvetít, akkor a felnőtt viselkedése minta lesz számára.

Feladataink:

- Bensőséges, családi, kiegyensúlyozott, szeretetteli légkör biztosítása.
- A gyermekek beilleszkedésének segítése az óvodapedagógus, és a dajka gondoskodó, szeretetteljes magatartásával, pozitív attitűdjével. Nyugodt, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása, melyben az óvodapedagógus-gyermek, dajka-gyermek, gyermek-gyermek és az alkalmazottak közötti kapcsolatot a pozitív érzelmi töltés jellemzi.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a társas kapcsolat fejlesztése érdekében.
- Segítjük a gyermekek éntudatának alakulását és teret engedünk az önkifejező törekvéseinek.
- Neveljük gyerekeinket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól. Befogadó szemlélettel a különbözőség elfogadásának segítése.
- Pontos, körülhatárolható szokás és normarendszer kialakítása, mely növeli a gyermekek biztonságérzetét.
- Közös élményre épülő, közös tevékenységek gyakorlása.
- Lehetőséget teremtünk a gyermekeknek és a családoknak a közös programokon való részvételre.
- A természet szépségeire való rácsodálkozás, az emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, tiszteletre és becsületre való hajlam kialakítása.

- Közös élmények kapcsán fejlesztjük az erkölcsi tulajdonságokat, az akaratot, az önállóságot, az önfegyelmet, a kitartást, a feladattudatot, szabálytudatot.
- A gyermekekben megfelelő önfegyelem, önbizalom, önértékelés kialakítása, önérvényesítő, önkifejező képesség, szokás- és normarendszer megalapozása.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése megfelelő szakemberek közreműködésével, az esélyegyenlőség biztosítása.
- Egyéni fejlődési ütemük figyelembe vételével szocializációjuk segítése.
- A gyermekek minél gazdagabb kapcsolatrendszerének kialakítása.
- A konfliktus helyzetek megfelelő kezelésének segítésére, mentálhigiénés és drámajátékok alkalmazása.
- Társas kapcsolatok nyomon követése és szociometriai felmérés készítése, értékelése, feladatok kijelölése (középső és nagycsoportos korú gyermekeknél).
- Ismerkedjenek a magyar nép kultúrájával, és hagyományaival, ezzel segítve a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődést.
- Elősegítjük a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek kialakulását.
- Gondoskodunk arról, hogy nemzeti és népi ünnepeink szerves részei legyenek a csoportok életének.
- Elengedhetetlennek tartjuk településünk megismerését, felfedezését, a rendezvényekben való aktív bekapcsolódást, és az élmények tevékenységekben való feldolgozását. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára biztosítjuk az egyéni érésüknek és fejlődésüknek megfelelő szakmai, pedagógiai segítséget a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel együttműködve

Fejlettségi mutatók óvodáskor végére:

- A gyermekek aktívan vegyenek részt a közös tevékenységekben, felnőtt kérése nélkül is.
- Képesek együttérzéssel fordulni társaikhoz.
- Fogadják el az egyes tevékenységek által megkívánt magatartási formákat.
- Viselkedjenek tisztelettel a felnőttekkel és társaikkal szemben.
- Bizalommal forduljanak a velük foglalkozó felnőttekhez.
- Alakuljon ki szabálytudatuk és vállalják tetteik következményeit.
- Társas kapcsolataikban egyszerű konfliktusaikat legyenek képesek megoldani.

- Élményeiket és gondolataikat egyre könnyebben és árnyaltabban, választékosabban fogalmazzák meg, hogy ez által alkalmassá váljanak a másokkal való együttműködésre.
- Értsék meg és tartsák tiszteletben társaik közötti különbségeket.
- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre, felnőttel és gyermektársaival.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

III.4 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi óvodai tevékenységforma keretében megvalósul, mert a nevelés eszközeinek, és a gyermeki tevékenységrendszernek is tartalmát képezi.

Változatos formában, komplex módon, sok beszélgetéssel, játékkal, a spontán helyzeteket is kihasználva gazdagítjuk, kreatívabbá formáljuk óvodásaink kifejezőkészségét, szókincsét, verbális alkotó készségét. Az óvodapedagógus mintaadásával, és olyan környezet megteremtésével segít, amely a gyermek kíváncsiságát ébren tartja, kérdéseire megfelelő választ ad, megerősíti aktivitását, lelkesedését, kezdeményezését, felfedező- kutató érdeklődését, egyéni tempóját figyelemmel kíséri, hozzásegíti, hogy az őt körülvevő világ egészével ismerkedjen. Óvodáskorban a cselekvés, a mozgás, a beszéd és a gondolkodás egymástól elválaszthatatlanul fejlődik. A változatos tapasztalatszerzés és a sokoldalú érzékszervi megtapasztalás teszi lehetővé, amelyben hangsúlyt kap az érzékelés, a cselekvés, a tevékenység.

Az értelmi nevelés feladata, egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és a kreativitás) fejlesztése.

Anyanyelvi nevelés alapelvei:

- A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése / érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem, akarat, gondolkodás /.
- Szabad önkifejezés, közlési vágy, kapcsolatteremtési készség elősegítése.
- A gyermekek kommunikációs, metakommunikációs képességének fejlesztése.
- Szókincsbővítés, alapozó funkciók megteremtése.

- Anyanyelvi játékok alkalmazása.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosítása
- Mindennapos mesehallgatás biztosítása, bábszínház, könyvtár, színvonalas előadások látogatása.
- Differenciált, egyéni képességek szerinti fejlesztés.
- Egyéni adottságok, hajlam, rátermettség, kiemelkedő képesség felfedezése városi versmondó, mesemondó versenyeken való részvétel.

Az értelmi fejlesztés alapelvei:

- A gyermekek tájékozottságának megismerése.
- Egyéni és közös tapasztalataikra épülő ismeretszerzés biztosítása.
- A szűkebb és tágabb természeti- társadalmi környezet megismeréséhez szükséges aktív tevékenységek felkínálása.
- Az utánzásos tanulás és a problémakereső, problémamegoldó próbálkozásokra, felfedezésekre épülő gondolkodás megalapozása.
- Szükség esetén az egyén fejlettségétől függő óvodapedagógusi minta, modell nyújtása (egy probléma többféle megoldásának keresésére ösztönzés).
- A gondolkodási struktúra megalapozása a logikai műveletek végzésével (tevékenységekben, élethelyzetekben).
- A felismerés, a megtapasztalás, a saját élményű tanulás, a tudás örömeinek felébresztése.
- A tevékenységekben, multiszenzoros úton, több csatornán (érzékelés: látás, tapintás, hallás, mozgás...) keresztül történő megismerés.
- Az eredményre törekvés a nehézségeket legyőző, újrakezdő, önkorrekcióra képes magatartás erősítése.
- A gyermekek érdeklődésére épülő információfeldolgozás (tervezés).
- Alkalmanként a gyermekek tájékozottságának pedagógiai értékelése (folyamatban, vagy folyamat végén – mérőeszközzel és elemzéssel).
- Az egyéni erősségek és gyenge pontok ismeretében a gyermekek differenciált fejlesztése.
- A tanulás iránti vágy felkeltése, a tanulás, a felfedezés, a megismerés megszerettetése.

A gyermek számára biztonságos, ingergazdag környezetet teremtünk, ahol lehetőséget biztosítunk, hogy kibeszélje magát. Az óvónő kérdéskultúrájával beszédre, gondolkodásra készíteti a gyermekeket. Kérdéseire folyamatosan választ kap, szabad önkifejezési vágyát érvényesítheti. Körültekintő odafigyeléssel további beszélgetésre ösztönözzük a gyerekeket.

Spontán és tervezett helyzetek (beszélgető kör, önálló mesemondás) kialakításával segítjük gondolatainak kifejezését. Pozitív mintaadással és szabályközvetítéssel (javítgatás elkerülésével) fejlesztjük beszédkultúrájukat. Óvodánkban „beszélő környezetet” (képekkel) alakítottunk ki, ami a gyermekek asszociációs képességeit fejleszti.

A beszédfejlődésben lemaradt gyermekek fejlesztését szakképzett logopédus végzi.

Az óvodapedagógus feladata:

- A tevékenykedtetés vonzóvá tétele, amelynek végcélja a sikerélmény.
- A tevékenykedtetésben az önkéntesség és a választás szabadságának megteremtése.
- A felfedezés örömeinek, az „ahá” élménynek biztosítása, amely során olyan képesség fejlődik ki, amely más hasonló helyzetben is felgyorsítja a megértést.
- Egyéni és kooperatív kölcsönös egymásrataltságot teremtő társas helyzetek létrehozása
- (a rugalmasság a produktív interakciók fejlesztése érdekében).
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára megfelelő tevékenységek biztosítása
- Változatos tevékenységek folyamán biztosítani a gyermekek számára a tapasztalatszerzést, ami fejleszti készségeiket, képességeiket.

Fejlettségi mutatók óvodáskor végére:

- Alakuljanak ki azok a képességek és készségek, amelyek az életkori sajátossághoz igazodva a fejlődés befolyásolói.
- Életkornak megfelelően alakuljon ki a pontos érzékelés, észlelés.
- Beszédük jól érthető, mondataikban jelenjenek meg a főnevek, igék, melléknevek, számnevek.
- Megfelelő tempóban, hangnemben, hangsúllyal beszéljenek kifejezve érzelmeiket, élményeiket, gondolataikat.
- Beszédükben jelenjenek meg az elvont fogalmak, és az ok-okozati összefüggéseket jelölő szavak
- Mutassanak érdeklődést az új, és ismeretlen kifejezések iránt.
- A könyveket szívesen nézegessék, meséljenek a képekről, élményeiket képi ábrázolásban jelenítsék meg.
- Alakuljon ki nyelvi fejlettségük, írás, olvasás iránti érdeklődésük.
- Alakuljon ki a cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás.

- Bármilyen feladathelyzetben törekedjenek önálló elképzelések megvalósítására (önállóság, kreativitás kiteljesedése), életkornak megfelelő beszédtempóval gondolataikat fejezzék ki.
- Drámajátékban és beszédben személyiségüknek és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelő természetes gesztusokat és mimikát használjanak.
- Képesek legyenek a kontextusos beszéd alkalmazására

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

1. CSOPORTSZERVEZÉS

A gyermeklétszámból adódóan egy vegyes életkorú csoport szervezésére van lehetőségünk. A vegyes életkorú csoportszerkezet kedvező fejlődési környezetet biztosít, hiszen nagyobb lehetőség nyílik az egyéni bánásmód, és a differenciált foglalkoztatás megvalósítására.

- Életszerűbb, családiasabb a csoportélet.
- A kicsik beilleszkedése hamarabb lezajlik, segítik a testvérek és a nagyobbak a kapcsolatteremtést.
- A csoportban már meglévő szokásrendszer, hagyományok, társas kapcsolatok fokozzák a kisebbek biztonságérzetét, fejlesztően hat rájuk.
- Megteremtődnek az utánzás, a modellkövetés feltételei a gyerekek között.
- Eredményesebb a szocializációs tanulás, felgyorsul az önállóság fejlődése.
- A különböző részterületeken lemaradt gyermekeket úgy lehet fejleszteni, hogy ne érezzék magukat hátrányba azonos korú társaikhoz képest.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

A vegyes életkorú csoport irányítása az óvónőtől nagyfokú rugalmasságot, fokozottabb felkészültséget és önképzést kíván.

Csoportszervezésnél fő feladatunk a jó csoportléghő, a gyermekek közötti együttműködés (egymásra figyelés, alkalmazkodás, összetartozás érzése), óvó-védő szeretet kialakítása.

Fő elv, hogy a gyermekeket a csoportban azonos jogok és kötelességek illessék meg. Nem zavarhatják egymást, nem lehetnek egymás terhére.

2. NAPIREND

Óvodánk 7⁰⁰-tól 16⁰⁰-ig tart nyitva.

A napirend összeállításánál a következő szempontokat tartjuk fontosnak:

- A szervezett tanulást is játékba integráljuk, rendszerességét, folyamatosságát, komplexitását a NAPIREND szavatolja.
- Napirendünk, biztosítja a gyermekek számára az életkori sajátosságokból adódó fő tevékenység maximális időkeretét.
- Biztosítson a gyermekeknek minél több időt és lehetőséget a játékra, mozgásra, levegőzésre.

- Igazodjon az évszakok változásaihoz, a település adta (falusi környezet) lehetőségeihez.
- Rugalmas keretei tegyék lehetővé, hogy a gyermekek a saját életritmusuknak megfelelően és a szülők lehetőségeihez igazodva érkezzenek, illetve távozzanak az óvodából.

- **Rugalmas életszervezést biztosít.**

1. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

2. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntetett szerepe. A napi- és heti rendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

3. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést segítő munkatársakkal.

4. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, előszavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.

5. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

6. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – annennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

7. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

8. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek

rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

9. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Napirend javaslat szeptember 1-től május 31-ig.

A tevékenységek			
kezdet	vége	időtartalma	A tevékenység megnevezése
7 ⁰⁰	11 ⁰⁰	4 ⁰⁰	A gyermekek fogadása, beszélgetés Játék, szabadon választott tevékenység. Testápolási és munkajellegű feladatok. Tízórai (a pedagógusnak lehetősége van a folyamatos és kötött reggeliztetés lebonyolítására) Játékba integrált tanulás Mozgás, mindennapi testmozgás
11 ⁰⁰	12 ⁰⁰	1 ⁰⁰	Játék a szabadban - Mozgásos játékok, edzés - Énekes játékok - Csoportos tapasztalatszerzések, séták
12 ⁰⁰	13 ⁰⁰	1 ⁰⁰	Testápolás, ebéd előkészítése, Ebéd. Testápolás, pihenés előkészítése,

13 ⁰⁰	16 ⁰⁰	3 ⁰⁰	Pihenés, játék, hazabocsájtás - altatás mesével, altatódallal, halk zenével - pihenés. - Folyamatos ébredés - Testápolás, uzsonna - Egyéni fejlesztések - Szabad játék, levegőzés
közben 14 ³⁰ -tól			

Napirend javaslat június 1-től augusztus 31-ig

A tevékenységek			
kezdet	vége	időtartalma	A tevékenység megnevezése
7 ⁰⁰	12 ⁰⁰	5 ⁰⁰	A gyermekek fogadása, beszélgetés, játék Étkezés előkészítése, folyamatos tízórai. Játék a szabadban Mozgásos játékok, edzés Mindennapos testnevelés Mese, dramatikus játékok Rajz, mintázás, kézimunka Énekes játékok Kirándulás
közben 8 ³⁰ -tól			
12 ⁰⁰	13 ⁰⁰	1 ⁰⁰	Testápolás, ebéd előkészítése, Ebéd. Testápolás, pihenés előkészítése

13 ⁰⁰	16 ⁰⁰	4 ⁰⁰	Pihenés, játék, hazabocsájtás altatás mesével, altatódallal, halk zenével pihenés. Folyamatos ébredés Testápolás, uzsonna Játék a szabadban
közben 14 ³⁰ -tól			

3. HETIREND

A heti rend a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugodt légkört teremti meg az óvodai csoportban. A heti rend és a napirend biztosítja a szokásrendszer segítségével a gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődését, és lehetőséget nyújt az óvodások napi életének megszervezéséhez, melyet egész nap folyamán az óvodapedagógus feltétlen jelenlétével és közreműködésével irányít. Figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb heti rendet állítsunk össze. Jusson idő a gyermeki tevékenységek, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság a helyzethez való alkalmazkodást segíti elő, hogy a heti rend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen. Szabadon dönthetünk abban a kérdésben, hogy a komplexitás keretében mely tevékenységeket és szervezeti formákat választjuk. Óvodai életünk szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van, melyet óvodapedagógusaink a dajka nénikkel és a pedagógiai asszisztensekkel együttműködve végeznek. A heti rend életkortól függően naponta biztosítja a tervezett és rendszeres mozgásfejlesztést. A keret és az időtartam változó, szervezhető kezdeményezett, vagy kötött formában. A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek életrendjét, időbeosztását.

A nevelőmunka tervezése

Pedagógiai programunkhoz mérten készítjük el a csoportnaplót, hozzá kapcsolódó, témaheteket. A témák feldolgozásainak alapját a gyermeki ötletek képezik. A számítógépen elkészített hetiterv lapokat, táblázatokat kézírással töltjük ki. Az így készült A/4-es lapok a naplóba kerülnek lefűzésre. Nevelési

év végén a csoportnaplót lefűzzük.

Mindehhez kikérjük az óvodában velük együttműködő pszichológus és

logopédus szakmai véleményét is.

A mérések időpontjai: Óvodánkban az első mérést 5 éves korban végezzük el.

Megállapításainkat folyamatosan rögzítjük a gyermekekről vezetett fejlődési naplóban.

A gyermekek egyéni fejlettségi szintjét, a gyermekek személyi anyagában, fejlődési naplójában rögzítjük, évente két alkalommal. Az óvodapedagógusok a gyermekek egyéni megfigyelései, és a gyermek fejlődésének nyomon követése /Horváthné Cshapucha Klára/ mérések eredményei, valamint a gyermek rajzok fejlettsége és a gyermek egyéb megnyilvánulásai alapján adott nevelési év /március-április, tanköteleseknek január végéig/ véleményt alakítanak ki.

Az első félévi mérés eredményeit, január végéig, míg a második félévre vonatkozó eredményeket júniusban értékeljük. Az eredményekről, megfigyelésekről a szülők fogadóórák keretén belül, évente kétszer illetve egyéni kérések alapján, tekinthetnek bele gyermekük munkájába.

A Felvételi és Mulasztási Naplóban pontosan, naprakészen rögzítjük a gyermekek személyes adatait, óvodai jelenlétét, illetve hiányzásait.

Cél: Tudatos, tervszerű a gyermekek fejlettségének megfelelő nevelési terv készítése

- Éves anyaggyűjtés
- Témahetek készítése (1-2-3-4 hetenként a gyermeki érdeklődéstől függő időintervallumban)
 - Csoportnapló folyamatos vezetése
 - Fejlődés nyomon követése minden gyermekről évente kétszer.
- A megfigyelésekről, fejlődésről a szülők tájékoztatása évente 2 alkalommal
- Anamnézis felvétele az új gyerekekről.
- A befogadás tapasztalatainak feljegyzése.
- Családlátogatásról feljegyzés készítése.
- Felvételi és mulasztási naplóban pontos adatrögzítés és folyamatos napi szintű vezetés.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

A tevékenységek által nevelődő gyermek felnőtt korában aktív részese lesz természeti és társadalmi környezete alakításának. A tevékenységközpontú óvodai nevelés tartalma a tevékenységeken jut érvényre és a nevelési folyamat négyes feladatrendszerén keresztül valósul meg.

A négyes feladatrendszer elemei:

1. Játék és tanulási tevékenység
2. Társas és közösségi tevékenység
3. Munka tevékenység
4. Szabadidős tevékenység

A fent felsorolt tevékenységek egymást átszöve érvényesülnek nevelési folyamatban és együtt jelentik az óvodás korú gyermek nevelésének tartalmát. A nevelés és a tanulás tervezésében a komplex gondolkodásmódot és a tevékenységek egymáshoz való kapcsolódását tartjuk szem előtt. A feladatrendszer elemei nem választhatók el egymástól, szorosan összefüggnek. Komplex gondolkodásmód jellemzi mind a tervezést, mind a gyakorlati megvalósítást.

V.1 JÁTÉK:

A játék a 3-7 éves korú gyermek legegységibb pszichikus szükséglete, alapvető, mindennapjait átszövő tevékenysége. A játék nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

"Jót és jól játszani - ez a gyermek dolga az óvodában", mi is ezt tartjuk szem előtt, ehhez próbálunk minél több időt, lehetőséget biztosítani. Minél több személyes szituációt, személyes élményt, ötletet, nyújtunk a gyermekeknek, ami serkenti őket az elmélyült játékra, tevékenységre.

"A lényeg az, hogy a gyermekek élményeiket tevékenységekben éljék meg."

Az egyéni élményeken túl a közös élményszerzés is a játék fejlesztése érdekében történik, ezért minél több sétát szervezünk, olyan helyekre, ahol a gyermekek ismeretei, tapasztalatai bővülnek. A nyugodt légkörön és elegendő időn kívül, gondoskodunk a játékhoz szükséges eszközökről. A csoportszobákban úgy rendezzük el a játékokat, hogy a gyermekek, könnyen hozzáférhessenek.

Az óvodapedagógusnak az a feladata, hogy megfigyelje a gyerekek játékát és megfigyeléseit, tapasztalatait felhasználja a saját nevelési céljainak elérése érdekében, és indirekt módon befolyásolja szükség esetén. A gyermekek játékából megismerhetjük személyiségüket, környezetüket, a körülöttük élők magatartását, viselkedését, a gyermekekhez fűződő

viszonyukat. . A játékhoz megfelelő helyre, esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre . Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz eszközökre, játékszerekre van szükség.

Tudatos jelenlétünkkel elősegítjük a játékkapcsolatok kialakulását és biztosítjuk a kreatív játék zavartalanságát.

Feladataink:

- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.
- Napirenden belül elegendő hely és idő biztosítása a szabad és alkotó játék számára.
- Játékhoz szükséges eszközök folyamatos biztosítása.
- Ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése a sokszínű játék kialakulásához.
- Egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek kihasználása a játék fejlesztése érdekében.
- Gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
- Szükség és igény esetén bekapcsolódás a játékba, mintaadás és együttjátás a gyermekekkel.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Képesek a játékszabályokhoz alkalmazkodni.
- Játékaikban megjelennek a felnőttek tevékenységei.
- Játék során társaikkal összehangolják cselekvéseiket.
- A barkácsolás természetes része a játékuknak.
- A maguk készíttette eszközöket felhasználják további játékukban.
- Megértik és elfogadják mások véleményét, elgondolását.
- Képesek lemondani egy-egy kedves játékszerről is.
- Önállóan is képesek játékok megszervezésére és lebonyolítására.

Célunk:

Biztosítani, hogy a szabad játék maradjon az óvodáskor végéig a gyermekek legfőbb tevékenysége és ezen keresztül testileg, lelkileg egészséges, érdeklődő, a világ megismerésére, az összefüggések megértésére törekvő, kezdeményező, kreatív, érzelmekben gazdag, segítőkész személyiséggé váljanak.

Játékba integrált tanulási tevékenység

A játékkal komplexen összekapcsolódik a tanulási tevékenység, ahol legfőbb célkitűzésünk: „Kevesebbet, de minőségileg jót!”

A valódi tudás az, amit a gyermekek maguk fejtenek meg, cselekvésen keresztül sajátítanak el és képesek alkalmazni. A mi feladatunk az, hogy a tapasztalati úton történő ismeretszerzéshez hozzásegítsük őket. A gyerekek tevékenységek során játékosan, szinte észrevétlenül tanulnak, így a játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere, de nem kizárólagosan az. A játékon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg. A tanulás – a gyermek számára észrevétlenül - része a nevelési folyamatnak.

Óvodánkban komplex nevelés folyik. A nevelési területek szorosan összekapcsolódnak és egymásra épülnek. Legfőbb célkitűzésünk, hogy egyszerre, egy időben kevesebbet, de minőségében és használhatóságában, mégis több ismeretet kapjanak a gyerekek. A több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és a sokoldalú cselekedtetés mindennél fontosabb a 3-7

éves korú gyermek fejlődésének szempontjából. Szerepünk tehát itt is kiemelkedő abban, hogy milyen feladat elé állítjuk az egyes gyermeket, mennyire vagyunk képesek megismerni és fejleszteni, életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.

A játékba integrált tanulás formái:

- Egyéni
- Mikro csoportos (kooperatív tanulás)
- Együttes nagycsoportban folyó (frontális)

Az óvodapedagógus viszonya a gyermek játékához:

Az óvodapedagógus tudatos, megengedő, támogató jelenléte és indirekt irányítása révén potenciális partner, játszótárs, aki csak szükség esetén avatkozik be a játékba. Ha szükséges továbbfejleszti a játékot.

Az óvodapedagógus ráérez a gyermek lelkiállapotára, empátiája segítségével a felmerülő problémák okát kutatja. A „játékból való olvasni tudás” empátiát, tapintatot, megfelelő szintű intelligenciát követel.

Magatartásával képes oldani a feszültséget, az elszigeteltséget, aminek az óvodapedagógus és a gyerek közötti jó kapcsolat, érzelmi kötődés az alapja.

Megerősítő viselkedésével alakítja a csoportban a toleranciát, elfogadja a magányos vagy agresszív, azaz eltérő viselkedésű gyermeket is. Beavatkozása ilyenkor csak mintaadás, megoldási javaslat, választhatóság, illetve a testi épség megóvása szempontjából indokolt.

Gondoskodik a hagyományos és a dramatikus népszokások játékaihoz szükséges eszközökről is, hangulati elemekről. Viselkedésével közös játékra inspirál.

Élmények nyújtásával gazdagítja a játékot.

A gyermeki önállóság a játék szabadságában teljesedik ki, az óvodapedagógus ezt tiszteletben tartja a gyermekek által felállított szabályokkal együtt. A játékszabadság nélkülözhetetlen elemei a szabályok. Ezek szokássá válása megteremti a játéktevékenység nyugalmát.

Tudatosítja a szülőknél a játék személyiségfejlesztő hatását.

Tevékenységben megvalósuló tanulás:

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire

Tapasztalataink szerint a felfedezés, a megtapasztalás élménye teszi érdeklődővé, nyitottá és probléma érzékennyé a gyermeket, mikor saját élményként él meg egy-egy helyzet megoldását. Az egyre halmozódó információk tömege megkívánja, hogy a gyermekek a tanulás során a legfontosabb képességeket magabiztosan birtokolják. A tanulás elsődleges célja a gyermekek kompetenciáinak fejlesztése, a gyermek által választott tevékenységrendszerben, melyet az óvodapedagógus a gyermek képességi szintjéhez illeszkedő segítségadással valósít meg, változatos, cselekedtető, játékos tevékenységek felkínálásával. Programunk – minden gyermekben akár tehetséges, vagy lassan haladó típus – megalapozza azokat a képességeket, melyek alapján örömet jelent számára a későbbi tanulás és önfejlesztés.

A tanulás = problémamegoldás, amely: aktivizál, önállóságot feltételez, élethelyzet, sokféle út közül lehet választani, próbálkozás, önálló megoldások stratégiája, hajlékony gondolkodás, mely ötletes, eredeti és játékos.

Az óvodapedagógus minél változatosabb módszerek, technikák alkalmazására törekszik és azt mindig az adott szituációnak megfelelően kombinálja:

- Játékosság (egyik legfontosabb)
- Felfedezés, ráébredés lehetőségének biztosítása
- Séták során a közvetlen tapasztalatszerzéshez kapcsolódó gyűjtögetés, elemezgetés, rendszerezés alkalmazása

- Megfigyelések, beszélgetések
- Spontán szerzett élmények figyelembevétele

A tanulási folyamatok értékelésénél a következő alapelvek megfogalmazását tartjuk fontosnak:

- A gyermekek boldog, önfeledt viselkedését a dicséret, a bátorítás, a pozitív megerősítés eredményezi.
- Az óvodapedagógus a gyermekek értékelése során törekedjen mindennap arra, hogy mindegyik gyermek kapjon valamilyen pozitív megerősítést tevékenysége során.
- Az óvodapedagógus alkalmazza a differenciált, árnyalt értékelést, mindig a konkrét, jó cselekedetet emelje ki.
- Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során egyéni, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Jutalmazásnál – a tárgyi jutalmazást kerülve – alkalmazza az alábbi módszereket: szóbeli dicséret a csoport és a szülők előtt egyaránt, testközelség, különböző gesztus, pillantás, mimika, mely a nemkívánatos magatartás megszüntetésében is segítsen, simogatás.
- A büntetést teljes mértékben kerüljék az óvodapedagógusok a tanulás folyamatában, mivel az visszaszorítja a gyermek kíváncsiságát, érdeklődését, a motivációt.
- Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy minden gyermek reálisan ismerje meg testi, lelki, szellemi értékeit, ugyanakkor tudja azt is, melyek a hiányosságai.

Az óvodapedagógus a folyamatban:

- Olyan játékos helyzetet és tanulási alkalmat teremti, melynek során ugyanaz a tevékenység vagy összefüggő tevékenységsor mind a gyermekek egyéniségének, mind pedig fejlettségi szintjüknek megfelelően leköti érdeklődésüket és aktív szellemi-testi energiáikat.
- Differenciálás, inkluzivitás és integráció jellemzi tervezését a játékban való tanulás folyamatában is.

- Úgy tervezi meg a tevékenységeket, hogy azok minél több érzékszervre hassanak: a látás, hallás, a mozgás és a verbális kommunikáció stb. együttesen szolgálják a tanulást.
- A tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek korábbi ismereteire, tapasztalataira ezek alapján közösen határozzák meg a feldolgozandó témát.
- Biztosítja a felfedezés lehetőségét, támogatja a kreatív megnyilvánulásokat.
- Lehetővé teszi a tanulás során elsajátított ismeretek új, változatos élethelyzetekben való alkalmazását, a begyakorlását.
- Az óvodapedagógus a gyermekeknek cselekedtető és gondolkodtató tevékenységeket kínál annak érdekében, hogy felkeltse a gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát, erősítse a gyermekek szándékait és kezdeményezéseit.
- Személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek tanulását, motiválja őt.
- Olyan helyzeteket teremt, melyek során fejlődik a gyermek beszédészlelése, beszédértése, verbális emlékezete, szóincse gyarapszik, beszédkedve fokozódik.
- A tanulási készségek differenciált fejlesztésével közvetetten segíti az iskolai beilleszkedést.

Összegzés:

Programunk tevékenységrendszerében a tanulás a gyermeki tevékenység természetes velejárója, spontán folyamat. Az óvodapedagógus részéről a tanulási képesség megalapozása tudatos, célszerű tervezés és szervezés eredménye. A gyermek cselekvés közben, érzelmein át készségeket, jártasságokat szerez, gyarapszik ismerete. Ezáltal fejlődik értelme, intelligenciája.

Feladataink:

- A gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire építve az értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet,

gondolkodás) cselekvéses tanulás útján.

- A gyermekek megismerési vágyának, kíváncsiságának, sokoldalú érdeklődésének felkeltése, kielégítése.
- Megismertetni őket a felfedezés, kutatás örömeivel.
- A kreativitás erősítése.
- A gyermekek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása.
- A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése.
- Segítségnyújtás olyan tapasztalatok szerzéséhez, amelyekben saját teljesítőkéességüket is megismerhetik.
- Személyre szabott egyéni fejlesztéssel és pozitív értékeléssel a személyiségük kibontakoztatása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Tudnak önállóan konkrét, elemi ismert jelenségek esetében következtetni, ítéletet alkotni, ismert modell alapján.
- Ismerik saját értékeiket, kialakul feladattudatuk.
- Képesek többféle megoldás keresésére.
- Szándékos figyelmük tartama eléri a 10-15 percet.
- Képesek gondolataikat érthetően, szavakba, mondatokba foglalni.
- Felfedeznek konkrét összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat.

Célunk, hogy olyan tulajdonságok, képességek és készségek alakuljanak ki a gyermekekben, amelyek később a társadalomba való beilleszkedésüket nagymértékben elősegítik.

A gyermekek kompetenciájának és tanulási képességeinek fejlesztésével a zökkenőmentes iskolakezdésre való felkészítés.

TEVÉKENYSÉGEK

V.2. TÁRSAS ÉS KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉGEK

Az óvoda feladata a másodlagos szocializáció, vagyis a 3-7 éves gyermekek szocializációs

folyamatának tudatos, szakszerű irányítása.

A családból az óvodába érkező gyereket az idegen környezet, az anyától való elszakadás bizonytalanná, sebezhetővé teszi. A beszoktatás időszaka a szülőknek és az óvoda dolgozóinak is egyaránt komoly feladatot jelent. Az óvoda nyitottsága és a családi házzal való szoros bizalmi kapcsolat kialakítása segíti a gyerek mielőbbi beilleszkedését.

A közösségi nevelés alapelve, hogy minden gyermek megtalálja a helyét a közösségben. Mindegyikük egy külön egyéniség, aki önálló akarattal, vágyakkal, ambíciókkal rendelkezik. A jó közösséget olyan egyéniségek alkotják, akik képesek az alkalmazkodásra, mások véleményének elfogadására és kompromisszumok megkötésére. Támogatjuk a baráti kapcsolatok kibontakozását óvodán és csoporton belül egyaránt.

Az óvodai csoportot, közösséget úgy formáljuk, hogy kialakuljon a társadalom számára hasznos közösségi érzés, tudat és magatartás mellett a mások megbecsülése és a közös szokások, hagyományok tisztelete. A csoportban kialakult szokások és normák befolyásolják az egyén és a közösség cselekedeteit. A gyermek önállóságához, tenni akarásához és döntési képességének kibontakoztatásához, nyitott légkört, demokratikus és szeretetteljes irányítást biztosítunk.

A jó gyermekközösség kialakításához nevelőközösségünk gyermekszeretete, belső tartása, kivívott tekintélye és világos, pontos, tudatos, célirányos nevelő tevékenysége szükséges. Kiemelt feladatunk a kooperációs (másokkal való együttműködés) és a kommunikációs (másokkal való érintkezés, konszenzusra való törekvés) képességek kialakítása, fejlesztése. A társas kapcsolatok alakulásának legfontosabb eszköze a játék. Ezt követik a közös tevékenységek, a közösen végzett feladatok és a különböző szervezeti keretek között megvalósuló tanulási formák.

A társas és közösségi tevékenységek folyamatos gyakorlása segíti a társadalmi gyakorlatra, azaz életre való felkészítést.

A közös ünnepek és hagyományok segítik a közösségi érzés és magatartás kialakulását. Az ünnepek kiemelt színfoltjai az óvodai mindennapoknak és lehetőséget adnak a szülőkkel való

kapcsolat szorosabbá tételére. Lényegük sok esetben nem is maga az ünnep, hanem a közös rákészülés, az együtt gondolkodás, összedolgozás, és az önálló elképzelések megvalósítása. Fontos az esztétikus díszítés, az ünneplő ruha, a szép terítés. Az ünneplés segítheti a gyermekek kommunikációs és kooperációs képességének kialakulását. Nem minden gyermek szeret szerepelni - ez életkorukból is adódik - hiszen ez nagy önbizalmat és bátorságot igényel. Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk ezt figyelembe venni. A szerepelni vágyókat viszont biztatjuk és bátorítjuk, hogy ezen a téren is megvalósíthassák ötleteiket, elképzeléseiket. Tiszteletben tartjuk a községünk hagyományait, ünnepeit és a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve, beépítjük óvodai életünkbe. Óvodánk nyitott arra, hogy községi szinten közös programokban részt vegyen, óvodai szinten programokat, ünnepeket szervezzen.

Hagyományok, ünnepek óvodánk életében:

- Név és születésnapok megünneplése
- Idősek napja
- Mihály napi vásár
- Állatok világnapja – Október 4.
- Mikulásvárás - ünneplés a Mikulással.
- Karácsony - ünnepvárás, készülődés, ajándékkészítés
- Menjünk együtt Betlehembe /település szintű /
- Farsang
- Kiszebáb égetés
- Március 15-én séta a kopjafához a gyerekekkel zászlók, kokárdák kitűzése
- Húsvét – ünnepvárás, előkészületek, ajándékkészítés.
- A Víz világnapja - Március 22.
- A Föld napja - Április 22.
- Majális - Május 1.
- Madarak és Fák napja - Május 10.

- Anyák napi ünnepség szülőkkel, nagyszülőkkel.

- Apák napja

- Gyermeknap - közös ünneplés.

- Nagycsoportosok búcsúzása.

Közös programok szervezése:

- Séták a településen, alkalmi és állandó kiállítások megtekintése.

- Az iskolával és más intézményekkel való kapcsolatok fenntartása.

- Látogatás a fogorvosi-, orvosi rendelőbe.

Feladataink:

- Biztonságos, barátságos, nyugodt légkör kialakítása, ahol a gyermekek bármikor bizalommal fordulhatnak a felnőttek és társaik felé

- Olyan helyzetek teremtése, ahol lehetőségük van a csoporttal való együttműködésre, ha igénylik, egyedül is tevékenykedhetnek.

- Olyan demokratikus partnerviszony kialakítása felnőttek és gyerekek között, amelyben a gyermekek, társra és természetes támaszra találhatnak a felnőttekben.

- Az együttműködés, együttműködés képességének kialakítása, gyakorlása.

- A konfliktusok kezelése, megoldása.

- A csoportért érzett felelősségtudat kialakítása.

- Mások megértésére, elfogadására irányuló magatartás kialakítása.

- A közösség által és érdekében kialakult normák, szabályok betartásának gyakorlása.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szívesen tevékenykednek a csoport érdekében.

- Érthetően, folyamatosan kommunikálnak és beszélnek.

- Végighallgatják és megértik mások beszédét.

- Ismerik a társas viselkedés és együttélés alapvető szabályait.

- Képesek a másság, különbözőség elfogadására.

- Igényükké válik a csoporttal való együttműködés.

- Képesek alkalmazkodásra, aktívan együttműködnek társaikkal és a felnőttekkel a közös cél érdekében.
- Érdeklődnek társaik és a felnőttek iránt.
- Örülnek a közös sikernek.
- Szociálisan éretté válnak az iskolára, képesek az iskolai élet és a tanító elfogadására.

Célunk olyan önálló, döntésre képes személyiségeket nevelni, akik egyéniségükkel gazdagítják a közösséget és minden helyzetben képesek kommunikálni és kooperálni.

V.3. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségeinek kihasználását.

Az óvodás gyermekek számára a munkatevékenység játékos jellegű.

A munka és a munkajellegű tevékenység fontos eszköze a személyiségfejlesztésnek.

Pedagógiai funkciója nem a szakismeretek gyakoroltatása, hanem a gyermekek együttműködési képességeinek fejlesztése. Az önként vállalt feladatok, munkafolyamatok során megélik a közösségért való tevékenykedés örömét is. A munkajellegű tevékenységek a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Az óvodapedagógusok a gyermekek munkáját mindig konkrétan, reálisan és egyéni képességeikhez mérten értékelik. Ez az a terület ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, belátható, átélhető a gyermekek számára. Ez a legnagyobb motiváló erő, ösztönző, megerősítő tényező.

Munka jellegű, közösségért végzett tevékenységi formák:

- A tevékenységközpontú cselekvések bővítik a naposi teendőket. Például: kézműves tevékenységeknél az eszközök előkészítésében való segítségnyújtás, sütéseknél az adott hozzávalók előkészítése, vágott virág alatt mindig friss víz legyen, stb.
- Növény és állatgondozás.
- Különböző munkafolyamatokkal való ismerkedés (pl.: gereblyezés, kapálás, ültetés).
- Csoportszobában lévő növények gondozása.
- Akvárium rendben tartása, eledelről való gondoskodás.
- Az udvaron lévő virágoskert gondozása, a kertben lévő változások folyamatos figyelembe

vételével.

- A télen itt maradt madarokról való gondoskodás (madáretető készítése).
- Nyáron madáritatók kihelyezése.
- Naposi munka.

Alapvető követelmény a tevékenységek során az önállóság, az öntevékenység és a cselekvő tapasztalás lehetőségeinek megteremtése. A különböző munkafajták közös vonása, hogy tevékenykedtetést, tényleges munkavégzést jelentsen az óvodában. Minden olyan munkát elvégezhetnek a gyerekek, amihez kedvük van, egyéni és életkori fejlettségüknek megfelel és testi épségük veszélyeztetése nélkül képesek azt megvalósítani.

Óvodánkban az alábbi munkafajtákat végezhetik a gyerekek:

- A gyermek saját személyiségével kapcsolatos munkák: önkiszolgálás (öltözködés, testápolás, étkezés, környezet rendben tartása).
- A csoport érdekében végzett munkák: naposság, alkalomszerű munkák (dekorálás, ajándékok készítése, segítségnyújtás a felnőtteknek, egymásnak, megbízatások), növénygondozás (virágok ültetése, gyomlálása, öntözése, betakarítás), természetsarok rendezése.

Feladataink:

- Olyan munkalehetőségek biztosítása, amik a gyermekek számára elfogadható és örömet okoz.
- A munkavégzés során a teljes önállóság biztosítása.
- Fontosnak tartjuk, hogy a munkavégzés ne időszakonkénti, hanem rendszeres, folyamatos tevékenység legyen, ami beépül a mindennapokba
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a saját képességeik szerint, koruktól függetlenül, akkor végezzék el az önkiszolgálással kapcsolatos teendőiket, amikor képesek arra.
- A gyermekeket mindig egyénre szabottan, önmagukhoz képest értékeljük.
- Folyamatosan biztosítjuk és bővítjük a munkatevékenységhez szükséges, megfelelő munkaeszközöket, szerszámokat: gereblye, seprű, hólapát, vágódeszka, kés, olló,

öntözőkanna stb.

- Igyekszünk elérni, hogy a visszahúzódó gyerekek is bekapcsolódjanak a munkába, különös tekintettel az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekekre.

- Felhívjuk a szülők figyelmét gyermekük munkájának tiszteletben tartására, megbízásainak fontosságára, valamint arra, hogy segítsenek, ha szükséges.

Az óvodapedagógus a folyamatban:

- Megismeri az óvodában lépő gyermekek önkiszolgálási szintjét. Ösztönzi a szülőket az otthoni gyakorlásra.
- Munkához való viszonyával példát mutat a gyerekeknek, munkatársainak, a szülőknek (igényesség, szervezettség, jókedv).
- Figyelembe veszi a gyermek egyéni fejlettségi szintjét.
- A tevékenységhez igazodva kihasználja a spontán beszédhelyzeteket, a különféle beszédformák alkalmazására, a munkafolyamattal kapcsolatos fogalmak, ok-okozati összefüggések, műveletek megfogalmazására készíti.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Önkéntesen, önállóan elvégzik az önkiszolgáló tevékenységeket.
- Az étkezéshez esztétikusan megterítenek, étkezés után az edényeket elrakják.
- Aktívan részt vesznek a teremrendezésben.
- Részt vesznek az udvari munkában, növénygondozásban.
- Önállóan, örömmel végzik feladatukat, önként vállalnak megbízásokat.
- Figyelnek saját személyük és környezetük rendjére.
- Szívesen készítenek apróbb ajándékokat.
- Ismerik az eszközök használatát és az azzal járó veszélyeket is.

Célunk: hogy a gyermekek szívesen, örömmel végezzenek saját személyükkel és mások érdekében munkafajtákat.

V.4. SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK

A szabadidős tevékenység valódi tartalma a termékeny idő-felhasználási lehetőségek közötti

szabad választás. A gyermekek öntevékenységtől és döntésétől függ.

A szabadidős foglalkozásoknak azért van kiemelkedő szerepük, mert másképpen a gyermek sohasem tanulhatja meg, hogyan gazdálkodik szabadidejével.

A szabadidős tevékenységek legfontosabb eleme a tevékenységek közötti szabad választás lehetősége. A gyermekeknek saját maguknak kell eldönteni, hogy a felkínált lehetőségek közül, mit választanak. A szabadidős tevékenység szervezése csoportonként, évszakonként változó.

Feladataink:

- Megfelelő légkör, elegendő idő, az általunk készített eszközök biztosítása a felkínált tevékenységekhez.
- Különös figyelmet fordítunk a tehetséges, hátrányos helyzetű és az etnikai kisebbséghez tartozó gyerekekre.
- Lehetőséget keresünk és kínálunk az egyéni képességek fejlesztésére, a differenciálásra és az önmegvalósításra.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Képesé válnak a felkínált lehetőségek közül önállóan választani.
- Önállóan, örömmel, igényesen végzik az önként vállalt tevékenységeket.
- Megtanulnak gazdálkodni a rendelkezésre álló idővel.

Célunk, hogy megtanulják szabadidejüket hasznosan eltölteni, és képesek legyenek belülről önmaguk által irányított emberré válni.

V. V KOMPLEX TEVÉKENYSÉGEK RENDSZERE

Óvodánkban komplex nevelés folyik.

A nevelési területek elméletileg elkülönülnek, a gyakorlatban azonban egységet alkotnak.

Célunk a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek az ismereteket tapasztalati úton szerezzék meg. Lehetőséget biztosítunk ahhoz, hogy saját tevékenységeiken (játék, alkotómunka, mozgás stb.) keresztül ismerhessék meg az őket körülvevő világot. Mindig a gyermekek életkori sajátosságaira, érdeklődésére, cselekvésére és előzetes tudására, tapasztalataira alapozva tervezünk. A szervezési formákról, a munkaformákról, a módszerekről, eszközökről mindig az óvodapedagógus dönt. Nevelési célunk, hogy óvodáskor végére, iskolára alkalmas gyermekeket bízunk a szülőkre.

V.V.1. ANYANYELV

Az anyanyelv a szociális kapcsolatok kiépítésének, az emberek közti kommunikációnak fontos eszköze.

Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelést, tartalma a nevelés eszközeinek és a gyermeki tevékenységrendszernek.

Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van, valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az óvodai anyanyelvi nevelés általános célja a 3-7 éves gyerekek beszédészlelésének, beszédmegértésének fejlesztése, változatos módszerekkel, anyanyelvi játékokkal, különböző tevékenységformákkal, spontán beszédhelyzetekkel beszédaktivitásuk fokozása, nyelvi és kommunikációs képességeik kibontakoztatása.

Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni nyelvi közeg. Tehát a család, a környezet megismeréséből kell kiindulnunk, és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül tudunk eredményesen fejleszteni. A fejlesztésnél arra törekszünk, hogy az a gyermek élményeihez kapcsolódjon, és a tapasztalatszerzéssel legyen egybekötve.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden gyermek nyugodt légkörben, életszerű helyzetekben, beszélhessen arról, ami érdekli, ami foglalkoztatja. Így a gyerekek szívesen és gyakran beszélnek.

Fontosnak tartjuk a példamutató, tiszta szép beszédet, ügyelünk beszédünk stílusára,

hanglejtésünkre, a megfelelő hangsúly alkalmazására, mert ez mintát nyújt és ösztönzést ad a gyerekeknek.

Figyelünk rá, hogy beszédünk érthető, egyszerű, világos legyen és a gyerekek mindig választ kapjanak kérdéseikre. Dicsérjük, buzdítjuk a bátortalanabb gyerekeket a beszédre. Nem vesszük el a kedvüket állandó javítással és figyelmeztetéssel a beszédétől.

A gyerekek anyanyelvi fejlettségét folyamatosan nyomon követjük, különösen figyelünk a beszédhibával, beszédgátlásossággal, beszédbeli elmaradással küzdő gyerekekre. Ha szükséges, szakember segítségét kérjük.

Feladataink:

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, beszélgetésre alkalmas légkör megteremtése.
- Kommunikációs kedv fenntartása és biztosítása: a gyerekek bátran beszéljenek és mondják el élményeiket, véleményüket.
- Arra nevelni a gyerekeket, hogy másokat is képesek legyenek meghallgatni.
- Szókincsbővítés
- Beszédmegértés fejlesztése mozgás, szöveg összekapcsolásával.
- Beszédszínvonaluk emelése, legyenek képesek a nyelvi kifejezések eszközeit variálni.

V.V.2. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

Ez a komplex foglalkozás azt szeretné megmutatni és érzékeltetni, ami a valóságban is teljes egységben érzékelhető.

A célunk az, hogy segítséget nyújtsunk a gyermeknek, ahhoz, hogy a világot megismerje és megértse a maga egészében. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Programunkban kiemelt feladatként kezeljük ezt a témát.

Komplex foglalkozások témakörei:

- Testünk
- Napszakok, a hét napjai, évszakok
- Család – szülők munkahelye – foglalkozások
- Óvodánk környéke (iskola)
- Településünk, élete, nevezetességei

V.V.2.1. TERMÉSZET-TÁRSADALOM-EMBER

Gyermekeinket – helyes példát mutatva - a természet szeretetére, tiszteletére, védelmére kívánjuk nevelni. Azt kell megerősíteni a gyermekekben, hogy milyen nagy az ember felelőssége a természeti és társadalmi környezet megóvása szempontjából.

A közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre építünk. A tapasztalatszerzést mindig a valódi, természetes környezetben biztosítjuk. Lehetőség szerint kísérleteket végzünk.

Legfontosabb feladatnak tekintjük, hogy megismertessük a gyermekeket az őket körülvevő szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezettel (Tisza,) felhívni a figyelmet annak értékeire és szépségeire.

A séták, kirándulások, az óvoda udvarán végzett tevékenységek a gyermekek számára tanulási, tapasztalási lehetőséget kínálnak. Az önálló és csoportos megfigyelések révén értékes tapasztalatokhoz juthatnak a természetben végbemenő folyamatokról és összefüggésekről.

Már az óvodában felkészítjük a gyermekeket arra, hogy társadalomban élünk, ami a közvetlen környezetünkön keresztül hat ránk.

A tolerancia, mások véleményének érzéseinek és gondolatainak tiszteletben tartása arra neveli a gyermeket, hogy képes legyen elfogadni másokat. Mindez a társadalomban való harmonikus, kiegyensúlyozott élethez feltétlenül szükséges. Ehhez tartozik az idősebbek, a felnőttek, társaik tisztelete és szeretete.

Lehetőséget kell, hogy kapjon a gyermek az önálló véleménynyilvánításra és önbizalmának

fejlesztésére.

A komplex foglalkozás keretében valósítjuk meg, pl. a bolti vagy a piaci bevásárlás témakört.

A szülőföldhöz, a nemzeti kultúra hagyományaihoz (védett park, történelmi nevezetességek) fűződő pozitív érzelmi viszonyt alakítunk ki. Ismerkedünk a helyi népszokásokkal.

Tudatosítjuk bennük, hogy az élővilág óvása érdekében védelem alatt áll a föld, a víz, a levegő, a táj, az élővilág, a település környezete.

A gyermekek korát, fejlettségi szintjét, a fokozatosság elvét szem előtt tartva vonjuk be a gyermekeket a természetvédő munkába.

A természeti nevelés során nagy hangsúlyt kap az esztétika; a szépség és harmónia keresésére való törekvés. A környezeti nevelés eredménye a tudás mellett érzés is. Az a cél, hogy a gyermekek felfigyeljenek a természet szépségére, érezzék a felfedezés örömét, izgalmát, amikor új, ismeretlen dolgokkal találkoznak, és kialakuljon bennük az együttérzés, a csodálat és a szeretet érzése.

A fenntarthatóságra nevelés, a fenntartható fejlődés elvét követve, úgy kell élnünk, hogy ne korlátozzuk az eljövendő generációk létfeltételeit, ne vonjuk meg tőlük azt a lehetőséget, hogy ők is legalább olyan minőségű életet élhessenek, vagy talán még jobbat, mint mi. Nem csupán az ismereteket és a jártasságokat kell gyarapítani, hanem a környezeti tudatosságot, az értékítéletet, a felelősségtudatot, a viselkedési formákat és az érzékenységet is fejleszteni kell.

Születéstől – felnőttkorig

A természet – társadalom – ember fogalomkörhöz szorosan kapcsolódnak és a nevelés egészében jelen vannak azok a mozzanatok, amikor a gyermekek újrátjátszák életüket. Újraélik az óvodában mindazt, amit a mindennapokban, a családban, az óvodában vagy tágabb környezetükben tapasztalnak, látnak, hallanak.

Ez az újrátjátszás elősegíti a szocializálódást, a társadalomba való bekapcsolódását, illetve támpontot nyújtanak a gyermek környezetében lévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához.

Feladataink:

- A természetben való sokoldalú tapasztalatszerzés feltételeinek és lehetőségeinek megteremtése.
- A gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlesztését segítő pedagógiai attitűd biztosítása.
- Eszközök és lehetőségek biztosítása a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez.
- A foglalkozások megszervezése lehetőség szerint a szabad természetben.
- A csoportszobai természetsarok gyarapításához, gondozásához szükséges feltételek megteremtése.
- A gyerekeket egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével, differenciáltan vonja be a környezetet alakító munka jellegű tevékenységekbe (pl. növénygondozás, ültetés, locsolás, környezetünk rendbetétele)
- A gyermekek tiszteljék környezetüket, bátran alakítsák azt anélkül, hogy kárt okoznának benne.
- A környezeti nevelésen túl, a fenntarthatósági pedagógia módszertani eszköztárának fejlesztése, bővítése, tudatos szemléletformálás a 3-7 éves korosztály körében
- A fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.
- Egészség-és környezettudatosság alakítása, értékközvetítés.
- A családok tájékoztatása és bevonása környezetvédelmi feladatainkba.

Témakörök az évszaknak megfelelően évszakokra bontva:

- Évszakok – az ember kapcsolata
- Legfontosabb jellemző jegyei
- Állatok: vadak, vadon élők, háziak, rovarok, madarak
- Növények: kerti, vad-és gyógynövények, gyümölcsök
- Közlekedés – társadalmi környezet, emberek munkája
- Színek, színárnyalatok

- Környezetvédelem

- Jeles napok, hagyományok

Természetóvó jeles napjaink:

A Zöld napok megtartásával – életkorukat, fejlettségi szintjüket figyelembe véve – tudatosítjuk a gyermekekben, hogy az élővilág védelme érdekében óvnunk-védenünk kell közvetlen környezetünket (a Földünket, a vizeinket, a levegőt, az élővilágot).

- Állatok világnapja (október 4.)

- Víz világnapja (március 22.)

- Föld világnapja (április 22.)

- Madarak és fák napja (május 10.)

V.V.2.2. SZÜLETÉSTŐL-FELNŐTTKORIG

A természet – társadalom – ember fogalomkörhöz szorosan kapcsolódnak és a nevelés egészében jelen vannak azok a mozzanatok, amikor a gyermekek újrajátsszák életüket. Újra élük az óvodában mindazt, amit a mindennapokban, a családban, az óvodában vagy tágabb környezetükben tapasztalnak, látnak, hallanak.

Ez az újra játszás elősegíti a szocializálódást, a társadalomba való bekapcsolódását, illetve támpontot nyújtanak a gyermek környezetében lévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához.

TERMÉSZET-TÁRSADALOM-EMBER és SZÜLETÉSTŐL-FELNŐTTKORIG

témákhoz tartozó feladataink:

- A természetben való sokoldalú tapasztalatszerzés feltételeinek és lehetőségeinek megteremtése.

- A gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlesztését segítő pedagógiai attitűd biztosítása.

- Eszközök és lehetőségek biztosítása a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez.

- A foglalkozások megszervezése lehetőség szerint a szabad természetben.

- A csoportszobai természetsarok gyarapításához, gondozásához szükséges feltételek megteremtése.
- A gyermekek egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével, differenciáltan vonja be a környezetet alakító munka jellegű tevékenységekbe (pl.: növénygondozás, ültetés, locsolás, környezetünk rendbetétele).
- A gyermekek tiszteljék környezetüket, bátran alakítsák azt anélkül, hogy kárt okoznának benne.
- A környezeti nevelésen túl, a fenntarthatósági pedagógiai módszertani eszköztárának bővítése, tudatos szemléletformálás a 3-7 éves korosztály körében.
- Egészség és környezettudatosság alakítása, érték közvetítés.
- A családok tájékoztatása és bevonása környezetvédelmi feladatainkba.

Az óvodapedagógus a folyamatban:

- A gyermeki környezetet aktívan, kedvvel alakítja.
- Megteremti és ötvözi a környezeti nevelés és a tevékenységközpontú nevelés tevékenységrendszerét, melyben a gyerek egyénileg és közösen éli át a változatos ingereket, újrat teremtheti saját környezetét. Egyben megtalálja a kapcsolódási pontokat más tevékenységekkel.
- Törekszik az élővilág sokoldalú megismertetésével.
- Támaszkodik a gyermeki aktivitásra, segítse a kommunikációjukat, bővítse szókincsüket.
- Kezdeményezője minden olyan lehetőleg családokkal közös munkálkodásnak, melynek során alakítja, növeli a környezet iránti érzékenységet, a harmonikus környezet létrehozására ösztönöz és erősíti a hovatartozás érzését.
- A környezethez, természethez fűződő viszonya, értékrendje minta a gyerek és a szülő számára.

A fejlődés mutatói óvodáskor végére:

- Tudják lakóhelyük pontos nevét, lakcímüket, szüleik, testvéreik nevét, foglalkozását.
- Fel tudják sorolni a test részeit, az érzékszerveket, azok fontosságát. Óvják maguk és mások egészségét is.
- Ismerik az évszakok jellemzőit, megkülönböztetik a napszakokat.
- Ismerik a hónapokat, a hét napjait.
- Tudatosan gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait.
- Tudják csoportosítani a közlekedési eszközöket.
- Ismerik környezetük növényeit, állatait.
- Részt vesznek a növénygondozásban, a természetvédelemben.
- Megnevezik környezetük színeinek sötétebb és világosabb változatait is.
- Óvják, figyelik a természet és az emberi kultúra értékeit.

Célunk, feladatunk:

- A gyermekek környezettudatos viselkedésének megalapozása.
- A természeti és szűkebb lakókörnyezethez való érzelmi viszonyulás megalapozása. Az élő és élettelen világ megismertetése, megszerettetése.
- A gyermekekben kialakuljanak a környezettudatos gondolkodáshoz, viselkedéshez szükséges készségek és jártasságok.
- Érzelemgazdagítás a természethez kapcsolódó hagyományőrző tevékenységekkel.

Összegzés

A külső világ megismerési folyamatában a gyermek cselekvésein, érzelmein keresztül szerzi az ismereteket. A természet közeliséből fakadó élmények eljuttatják őt a természettel való együttélés harmóniájához és a hagyományok tiszteletéhez.

V.V.2.3. MATEMATIKAI ISMERETEK MEGALAPOZÁSA

A matematikai nevelés a gyermek érzékelésére, észlelésére, megismerési vágyára épülve részben az óvodai komplex foglalkozásokon keresztül valósul meg.

A gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve a matematikai tanulás több formája valósul meg:

- utánzásos, modellkövető,
- spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- óvodapedagógus által irányított,
- gyakorlati problémafelvetés és megoldás,
- gyermeki kérdésekre adott válaszok, magyarázatok,
- kötött és kötetlen foglalkozások.

Már óvodáskor előtt tapasztalatokat szereznek a gyerekek a dolgok, tárgyak mennyiségi, minőségi tulajdonságairól. Nyitottak, érdeklődők a matematikai információk iránt, és mi építünk ezekre a korai tapasztalatokra.

Fontos, hogy a család által nyújtott spontán tapasztalatokat az óvodában egyénre és csoportra szabott tudatos fejlesztés kövesse, amely egyenletes fejlődést biztosít a gyerekek számára.

A matematikai nevelésben két szintet különböztetünk meg:

1. Bevezetés a matematikába (általában az 5. életévig tart).

Feladata: a matematikai kíváncsiság felkeltése, a matematikai szemlélet megalapozása.

2. Intenzív fejlesztési szakasz (5-6-7 életévben).

Feladata: az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerzése, részképességek gondolkodási műveletek elsajátítása.

A sokféle tevékenység, a folyamatos cselekedtetés, a játékos problémahelyzetek olyan lehetőségeket biztosítanak, ahol természetes környezetben, minden érzékszervüket megmozgatva szerezhetnek matematikai tapasztalatokat. A négyes feladatrendszerben - a nap bármely időszakában - a perceptuális, motoros, verbális és szociális tevékenységek aktív átélése során lehetőség adódik a matematikai ismeretek, összefüggések megláttatására, a megismerő képességek fejlesztésére.

A gyerekek környezetük megfigyelése során észreveszik a dolgok, tárgyak mennyiségi, minőségi tulajdonságait. Számlálnak, összehasonlításokat, becsléseket végeznek, ítéleteket alkotnak. Szempontok alapján szétválogatnak, halmazokat alkotnak, sorba rendeznek, összemérnek, és egységgel mérnek. Tapasztalatokat szereznek a geometria körében,

tevékenykednek a tükörrel, tájékozódnak térben, síkban.

Fontosak a játékokban, és az egyéb tevékenységekben szerzett tapasztalatszerzések, de 5 éves kortól szükség van az irányított - kisebb-nagyobb csoportokban végzett – tevékenykedtetésre.

A matematikai kíváncsiság megalapozását kövesse intenzív fejlesztés, hogy óvodáskor végére a matematikai nevelés terén is alkalmassá váljanak az iskolára. Ennek érdekében mindig elegendő időt, helyet, eszközt és lehetőséget biztosítunk arra, hogy az adott feladatokat saját elgondolásuk szerint oldják meg. Ha nem megy, próbáljuk rávezetni őket, de nem vesszük el tőlük a felfedezés örömét. A foglalkozások szervezeti formáját, felépítését az óvodapedagógus maga határozza meg a gyermekek érdekeit szem előtt tartva.

A komplex foglalkozások segítik, hogy minél több oldalról szerezhessenek tapasztalatokat, és a szerzett benyomásokat, információkat rendszerezzük, mélyítsük, rögzítsük.

A matematikai nevelés szoros kapcsolatban van az életre neveléssel, hiszen a környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái megfigyelhetők a mindennapi szituációkban.

Feladataink:

- Olyan pedagógiai attitűd biztosítása, amely a gyermeki tevékenységekben biztosítja a felfedezés lehetőségét és örömét.
- A matematikai érdeklődés felkeltése és fenntartása a gyermekek élményeire, igényeire támaszkodva.
- Elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, logikus gondolkodás megalapozása.
- A gyermekek felmérése után differenciált fejlesztés
- Pontos matematikai megfogalmazás.
- Olyan optimális feltételek biztosítása, ahol játszva szerezhhetnek matematikai tapasztalatokat, ismereteket.
- Személyre szabott pozitív értékelés.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés.

- Nő a szándékos figyelem terjedelme, tartalma.
- A cselekvő-szemléletes és a képszerű gondolkodást fokozatosan felváltja az elemi fogalmi gondolkodás.
- Elemi mennyiségi ismereteik vannak.
- Felismernek mennyiségi, nagyságbeli, térbeli viszonyokat.
- Megkülönböztetnek térbeli, és síkbeli tárgyakat.
- Ismerik, használják névutókat.
- Kialakul számfogalmuk, képesek 10-es számkörben számlálni, összehasonlításokat, elemi műveleteket végezni.

Célunk, hogy minden gyermek játékosan sajátítsa el a korának megfelelő matematikai ismereteket.

V.V.2.3.MŰVÉSZETI TEVÉKENYSÉGEK

A művészet ismerete, szeretete, az egyetemes emberi kultúra megismerése, esetleg valamely művészeti ág művelése már az óvodás korban elkezdődhet. Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a gyermek lelki fejlődésére, személyiségének alakulására. Az óvodapedagógus mindennapi feladatai közé tartozik, hogy megismertesse a kicsiket a világ szépségeivel.

A művészeti nevelés mindenekelőtt az egyéniség színeinek kibontakoztatását jelenti.

Legfontosabb feladata az alkotó gondolkodás és cselekvés, a kreativitás kialakítása.

Nagyon fontos a művészeti nevelés szempontjából, hogy esztétikus, egyszerű, átlátható, nyugalmat árasztó környezet vegye körül a gyermeket. A szépen berendezett csoportszoba, az óvoda esztétikussága, harmóniája komoly hatást gyakorol a gyermekekre.

Óvodás korban hihetetlen nagy lehetőségei vannak a kreatív képességek kibontakoztatásának.

A kreativitás megnyilvánulását az oldott légkör, a nagy mozgás és szabadságtér, valamint a megfelelő eszközök biztosítása segíti elő. Minél több alkalmat kell adnunk arra, hogy a gyerekek érzéseiket, gondolataikat, ötleteiket a játékban, ének – zenében, bábozásban, rajzolásban stb. kifejezésre juttassák.

A tapasztalatszerzés itt is alapvető fontosságú feladat. Minél több eszközzel ismerkednek meg

a gyerekek, minél biztosabban kezelik azokat, annál több lehetőségük adódik önmaguk kifejezésére.

A művészeti tevékenységek fogalmkörébe a mese – vers, az ének-zene, a bábozás, a játék a dramatizálás, a festés, az agyagozás, a rajzolás, a barkácsolás éppúgy beletartozik, mint a környezet esztétikája.

A művészeti tevékenységek tehát nem egy foglalkozást jelölnek, hanem olyan tevékenységeket, melyeket játékidőben, szabadidőben, vagy a nap folyamán bármikor gyakorolhatnak a gyermekek. A komplexitás itt nem jelent mást, mint az életben előforduló jelenségek megörökítését valamilyen formában.

V.V.2.3.1. VERSELÉS-MESÉLÉS

Az érzelmi biztonság megteremtésének és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszköze.

A mindennapos verselés, mesélés, mondókázás az óvodáskorú gyermekek alapvető

szükséglete. A mondókák, dúdolókat, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolókat, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese- képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolókat, versek ritmusukkal, a mozdulatok és a szavak egységével a gyermekeknek érzelmi – értelmi élményt adnak.

A verselés és mesélés élmény a kisgyermekek számára. Szeretik a verseket, meséket, örömet okoz nekik, kérik, várják az újabb és újabb élményt. A tervezett meséket mindig közösen (az egész csoport együtt) hallgatják, de vannak olyan helyzetek (játékidőben, szabadidőben), amikor csak egy-egy gyereknek mesélünk. Verselni együttesen, kisebb csoportokban és egyénenként is szoktunk.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője, oldja szorongásait, feloldást, megoldást kínál, segíti élményei feldolgozását.

A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi- népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek valamint más népek, nemzetiségek meséinek , egyaránt helye van.

A korosztálynak megfelelő mese megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának, világképének, a világ megismerésén túl segíti a világ befogadását.

A gyermekek saját vers-, és mesealkotása, annak mozgással és ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik nagyon fontos formája.

Mesélni, verselni mindennap szükséges. Az **élszavas** mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. Nem teszünk különbséget a kezdeményezés és az elalvás előtti vagy spontán mesélés között.

Mindkettő nagyon fontos a maga helyén és idején.

A lényeg a kellemes légkör, a szabad és önfeledt mesélés és mesehallgatás.

A mesélés és verselés megvalósulási formái mindig az alkalomtól függenek. Lehetőség adódik a frontális, a mikro csoportos, páros és egyéni foglalkozásra is. . A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

Feladataink:

- A feltételek biztosítása (nyugodt légkör, hely, idő, eszköz stb.).
- Az irodalmi anyag igényes összeállítása a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, tartalmazzon mondókát, verset, mesét, elbeszélést, folytatásos történetet.
- Elsősorban a magyar népmesekincs megismertetése, de válogatunk klasszikus és kortárs irodalmi művekből és más népek meséi közül is.
- Anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelésével az ősi források felhasználásával a régi értékek és hagyományok közvetítése.

- Felhívni a szülők figyelmét az élszóban történő mesélés fontosságáról és hatásáról.
- Belső képalakítással, képzeletfejlesztéssel az olvasóvá válás elősegítése.
- Könyvtárlátogatás szervezése.
- A gyermeki önkifejezés alternatív lehetőségeinek biztosítása a mesék dramatizálásához, bábozásához.
- Lehetőségek teremtése a gyermekek önálló szöveg és mesemondásához, a gyakori ismétléshez.
- Az óvodán kívül szerzett élményeket beépítjük, kihasználjuk a csoport közös élményeinek kialakítása érdekében.

Az óvodapedagógus a folyamatban:

- A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás során megalapozza a gyermek esztétikai, irodalmi fogékonyságát, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevel.
- Biztosítja a mindennapos meséléshez, verseléshez, mondókázáshoz szükséges nyugodt, szeretetteljes légkört, elegendő helyet, időt teremt.
- A helyes beszédlegzés, stílushoz alkalmazkodó szókinchasznaát, monotonitás kerülése, jó artikuláció, megfelelő hangszín, hangerő, tempó, szünettartás, hangmagasság tudatos és célszerű alkalmazásával mintát teremt.
- A felhasznált irodalmi anyagok összeállításával és a megfelelő előadásmóddal igazi művészi élményt biztosít.
- A drámapedagógiai szemlélet jegyében támogatja a gyermek önálló dramatizálási és bábozási kezdeményezéseit, ezzel segíti önkifejezésének, fantáziájának, szókinchének fejlődését.
- Az életkornak megfelelően választja meg a bemutatott irodalmi alkotást.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermek képes kitartóan figyelni, mesét hallgatni.

- Szívesen, örömmel mond mondókát, verse, mesét, szívesen dramatizál.
- Igényli a mesehallgatást, van kedvenc meséje.
- Képes a mesét felidézni.
- A mesékben előforduló kifejezéseket beépíti aktív szókincsébe, azonosul a pozitív és negatív mesehősökkel.
- Képes meséket, történeteket alkotni, elkezdett mesét befejezni.
- Értékeli a könyveket, igényli azok nézegetését.
- Figyelmesen végig tudják hallgatni a felnőtteket és társaikat.

Célunk:

A mese, vers megszerettetésével a gyermek érzelmi-, értelmi fejlődésének; erkölcsi-, és esztétikai érzékének elősegítése, anyanyelvi kultúrájának emelése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása. Olyan gyermekek nevelése, akik nyitottak az irodalmi mesék, versek iránt, ezzel is elősegítve az olvasásra való nevelést.

Összegzés:

Az óvodában szerzett irodalmi élmények és a népköltészet értékközvetítő hatásai a fejlődő személyiség irodalomhoz való későbbi viszonyát befolyásolják.

V.V.2.3.2. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

A zenei nevelés, amely a művészeti nevelés körébe tartozik, az érzelmeken keresztül hat a gyermekekre. Az ölbeli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket és esztétikai fogékonyságukat. Hatásukra a gyerekek szívesen énekelnek, játszanak, dúdolgatnak, és hallgatnak zenét. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.

Az érzelmi gazdagsággal játszott dalos játékok folytán a gyermekek belső igényévé válik a zene. A nap folyamán bármikor lehetőség nyílik énekes, mondókás játékokra a csoportszobában és az udvaron egyaránt. A kisgyermek spontán ének-zenei kezdeményezéseit tartjuk

tiszteletben, hagyjuk kibontakozni őket. A dalos, játékos együttlétek fejlesztik emlékezetüket, gondolkodásukat, zenei kreativitásukat, közösségi érzésüket, figyelmüket.

A zenehallgatás feladata, hogy a gyermekek megtanuljanak szívesen, türelmesen zenét, dalt, zenei hangokat befogadni. Megismertetjük őket különböző jellegű dalokkal és zenei hangulatokkal, a hangszerek sajátos hangszínével és játékaival.

A zenei nevelés területén is arra kell törekednünk, hogy kezdeményezéseink játékosak, élményekben gazdagok legyenek. Amikor csak tehetjük, énekeljünk.

A népi játékok és az igényesen válogatott magyar kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A zenei nevelés tartalma:

- Népi mondókák
- Dalos játékok
- Zenehallgatás dalanyaga
- Énekes népszokások játékai
- Népi gyermekjátékok játékai, magyar néptánc alap motívumai
- Népzene, zenehallgatás
- Készségfejlesztés zenei eszközei

A zenei képességek fejlesztését a következő területeken végezzük:

A ritmusérzék fejlesztése:

- Egyenletes lüktetés, ritmus érzékeltetése dalokhoz, mondókákhoz. A kettő
- összekapcsolása.
- Szünet jelzése.
- Dal felismerése ritmusról.
- Ritmus-visszhang, kérdés-felelet játék, improvizáció.
- Játékos mozgások, tánc, térformák gyakorlása.
- Ütőhangszerek használata.

A hallásfejlesztés:

- Éneklési készség alakítása.
- Magas-mély hang érzékeltetése, a dallam vonal térben mutatóásával történő ismerkedés.
- Halk-hangos megkülönböztetése.
- Dinamikai és tempóelemek összekapcsolása.
- Hallás finomítása hangszín, hangirány, hangtávolság megállapításával.
- Dallamok felismerése.
- Motívumok éneklése, visszhang-játék.
- Kérdés-felelet, zenei improvizáció.
- Zenehallgatás.

A néptánc és a népi hangszerek:

A gyermekeknek nagyon izgalmas a különféle hangszerekkel való ismerkedés. A hangszerhasználat különösen fontos a zenei készségfejlesztésben. Lehetőség van a népi hangszerek megismerésére. (köcsögduda, doromb, citera, furulya, lopótök duda, hegedű, dob, levélsíp, nádsíp, fűzfa síp stb.)

A néptánc az óvodában a gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgásokat jelenti.

Ezek fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét, mozgását és előkészítik a későbbi néptánc tanulást. Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Feladataink:

- A gyerekekkel szoros érzelmi kapcsolat kialakítása és meghitt légkör teremtése.
- Mozgásos énekes játék során megfelelő hely biztosítása. (Az udvaron található egy fedett szín, amely időjárástól függően alkalmas énekes játékok, körjátékok megszervezésére.)
- A gyermekek élményekhez juttatása és zenei érdeklődésük felkeltése énekléssel és zenehallgatással.
- Zenei ízlésük, esztétikai fogékonyságuk formálása.
- Az éneklés megszerettetése és tiszta éneklésre szoktatás példamutatással.
- Gyermekek dalok, igényes kortárs művészeti alkotások, népdalok megismertetése.
- A zenei hallás, ritmus érzék, harmonikus, szép mozgás fejlesztése.
- A gyermekek biztonságérzetének növelése, gátlásainak feloldása, önfegyelmének, közösségi érzésének és magatartásának alakítása.

Az óvodapedagógus a folyamatban:

- A zenei nevelés megköveteli, hogy az óvodapedagógus örömmel és tisztán énekeljen.
- Az ölbeli játékokkal, népi gyermekdalokkal, énekes játékokkal a gyermeket zenei élményhez juttatja. Az óvodapedagógus éneke és hangszeres zene segítségével, közös éneklés és a zenei alkotókedv felkeltésén keresztül, ébren tartja zenei érdeklődését.
- Megteremti a zenei nevelés alapvető feltételeit (légkör, hely, idő).
- Igényesen válogatja az énekes népi játékokat, illetve a kortárs és klasszikus művészeti alkotásokat, mivel ezek fontos szerepet játszanak a gyermek zenei készségeinek, képességeinek, kreativitásának fejlesztésében (éneklési-, zenei-, hallás-, ritmuskészség, zenei formaérzék, alkotókészség).
- Teret, lehetőséget teremt a gyerek zenei önkifejezőmódjának gyakorlására.

- A zenehallgatási anyag kiválasztásánál figyelembe veszi a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és a migráns gyermekek hovatartozását.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Örömmel, önállóan énekelnek és kezdeményeznek énekes játékot.
- Tisztán énekelnek egyedül is, tudnak dallammotívumot visszaénekelni.
- Mozgásuk koordinált önmagukhoz és a csoporthoz képest.
- Társaikkal tudnak térformákat kialakítani.
- Felismerik a halk-hangos közötti különbséget és képesek halkan-hangosan beszélni, énekelni

- Örömmel találják ki dallamot, mozgást, ritmust, játékot, vannak egyéni ötleteik.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusáról. Tudnak mindkettőt mozgással, járással, tapssal a dalból kiemelni.

- Az óvodában használt hangszerekkel az éneklést tudják kísérni.

Célunk olyan gyermekek nevelése, akik nyitottak a zene befogadására, örömmel énekelnek, táncolnak együtt, és hallgatják a magyar, valamint más népek zenéjét.

Összegzés

A gyerek zenei képességeinek alapozását sokrétű zenei eszközrendszer segíti. A zene érzelmekre hat, élményt nyújt, aminek hatása életre szól.

V.V.2.3.3. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

A rajzolás, festés, mintázás, képalakítás, építés és kézi munka a gyermekek kedvenc tevékenységei közé tartoznak. A népművészeti elemekkel, az esztétikus környezettel való ismerkedés fontos eszköze a személyiségfejlesztésnek. Az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi – plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek térforma és szín képzeletének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagságára épül. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére, bátorítására.

A tevékenységek közben kialakulnak azok az igények, melyek az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására készítetik a gyermekeket.

A tevékenység megszervezéséhez kitűnő alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépségei, a gyermekek által megérthető világ tárgyai és eseményei, valamint az ünnepek, melyek érzelmileg is közel állnak a gyerekekhez és megmozgatják fantáziájukat. Ahhoz, hogy kibontakozhasson a gyermekek alkotókedve, teljes önállóság szükséges. Az ötlettől a megvalósításig főként bátorítást, útmutatást, dicsőítést várnak a gyermekek.

Óvodánkban a következő vizuális tevékenységi formák megismerését, gyakorlását biztosítjuk:

- Építés (rakosgatás, térbeli alakzatok építése, létrehozása mozgással, manipulatív tevékenység közbeni tapasztalás)
- Plasztikai munkák (gyurmázás, báb -, játékkészítés sokféle anyagból; papírtépes, nyírás, ragasztás, hajtogatás; szövés, fonás, varrás, gyöngyfűzés)
- Képalakítás (rajzolás: különféle eszközökkel: festés vízfestékekkel, temperával, ujjal, tenyérrel, ecsettel, nyomatkészítés különféle anyagokkal, kollázs, montázs)
- Környezetalakítás (gyűjtött anyagok rendezése, felhasználása, udvarrendezés)

Feladataink:

- A gyermekek számára a tevékenységekhez szükséges eszközök, felszerelések, anyagok biztosítása. (Mindig a kialakított és megszokott, elérhető helyen állnak a rendelkezésükre.)

- A csoportszobában kialakított helyen, nyugodtan és kényelmesen végezzék a tevékenységeket.
- Minél több idő és lehetőség biztosítása a vizuális tevékenységek gyakorlásához.
- A különböző eszközök helyes, balesetmentes használatának bemutatása, megismertetése.
- A különböző anyagok, technikák és eljárások megismertetése.
- Összhangoljuk a vizuális tevékenységeket a munkatevékenységekkel, hiszen a szabad, önálló tevékenykedés gyakran jár együtt viszonylagos rendetlenséggel.

Az óvodapedagógus a folyamatban:

- Segíti a gyermek egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodva a képi-, plasztikai kifejezőkészség, komponáló-, térbeli tájékozód és rendezőképesség alakulását.
 - Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására
- Sokoldalú, változatos tevékenykedéssel biztosítja a gyermek élmény és fantáziavilágának gazdagodását, annak képi kifejezését.
- A gyermek kreatív képességeinek kibontakoztatása érdekében megfelelő hangulati, környezeti, időbeli és eszközbeli feltételeket teremt a mindennapos szabadidős tevékenységekben is.
- Minél több ötletet, változatos megoldási lehetőséget biztosít életkornak megfelelően, tapasztalatok nyújtásával. A téma iránt érdeklődést sokoldalú és érzéketlen szemléltetéssel, az érzékek felelevenítésével segíti.
- Vizuális képességeket tudatosan fejleszti (szem fixációs működése, vizuális zártságélesség, vizuális időrendiség, ritmus, helyzet-pozíció, memória, percepció, alakítás és formaállandóság fejlesztése).
- A foglalkozásokat kötetlen formában szervezi. Alkotó, szabad légkört biztosít a gyermeki ábrázolás ösztönzése érdekében.

Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés

- A sokoldalú készség, képesség fejlesztéséhez különböző (eszközök, anyagok megismertetése a gyermekekkel) technikákat alkalmaz.
- Népi kismesterségek technikáinak alkalmazása, ha lehetséges: agyagozás, nemezelés, hímzés, fonás, szövés, tojásfestés, írókázás, gyertyaöntés, mézeskalácssütés és díszítés.
- A népi kismesterségek alkotásainak, népviseletek, a környezet megfigyeltetésével gazdagítja a hagyományos élményanyagot.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Ismernek és használnak különböző ábrázolási technikákat.
- Önállóan saját kedvük szerint is ábrázolnak és mernek válogatni a megismert technikák között.
- Számukra örömet jelent ez a tevékenység.
- Tudnak egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- Képalakításban is ki tudják fejezni gondolataikat, élményeiket.
- Tudnak különféle technikával képet alkotni.
- Önállóan és csoportosan is készítenek ajándékot, kelléket, játékot.
- Közös alkotásban másokkal együtt működnek.
- Ábrázolásuk változatos színhasználatot és arányosságot mutat.
- Díszítő, tervező feladatot kreatívan oldanak meg.
- Tudnak rácsodálkozni a szépre.
- A tevékenység befejezésekor önállóan rendet tesznek.

Célunk, hogy örömmel, szívesen végezzék a tevékenységeket, s ezzel lehetőségük legyen arra, hogy kifejezzék, feldolgozzák gondolataikat, érzelmeiket, élményeiket.

Összegzés:

A megerősítő légkörű környezetben a gyermek jókedvvel, szívesen alkot. Nyitottsága, magabiztossága alkotásra készíti. Tevékenységének, alkotómunkájának eredményei személyiségének fejlődését tükrözi.

V.V.2.3.4. MINDENNAPOS MOZGÁS

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A mozgásfejlesztés lényege: a gyermek érési folyamatához igazított, a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő eszközökkel történő támasznyújtás.

A mozgásos játékok fejlesztik a gyermek természetes nagymozgását, valamint testi képességeiket: mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, erősítik a társra figyelmet. Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró képességét, fontos szerepük van az egészség megőrzésében.

A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a téri tájékozódást, a helyzetfelismerést, az alkalmazkodó-képesség fejlődését, és az akaraterőt.

Elsődleges és a legfontosabb, hogy prevencióban gondolkodjunk már a gyermek óvodába lépésétől kezdve. Mindig a nagymozgásokra alapozunk. Mozgás közben a gyermeket vizuális, akusztikus, taktilis és kinezetikus ingerek érik, fejlesztik az érzékelését. Tehát a testi képességek fejlesztésével fejlesztjük az érzékszerveket és a gondolkodást is.

A maximális fejlesztést a mindennapi testnevelés objektív és szubjektív feltételei biztosítják.

Objektív feltételek: idő, hely és eszköz

- Szabadban

- Füves, sík terület az udvaron (futáshoz, egyéb mozgásos játékhoz).
- Egyensúlyozáshoz, járáshoz, mászáshoz, függeszkedéshez szükséges eszközök.
- Hosszabb séták, túrák, kirándulások szervezésével teherbíró képességük, kitartásuk növelése.

Az épületen belül:

Eszközök biztosítása (trambulin, billegő, alagút, pad, lépegető stb.).

- Gondot fordítunk az eszközök tisztaságára, épségére, megfelelő számosságára, lehetőleg a gyermekek számára elérhető helyen tároljuk.
- Az örömteli mozgáshoz feltétlen szükséges a kényelmes öltözet.

Szubjektív feltételek:

Az örömmel, derűs légkörben, együttesen végzett mozgás hozzájárul az egészséges életmód szokásainak megalapozásához, ezért nagyon lényeges, hogy minden megnyilvánulásunkban tükröződjön, szívesen mozgunk együtt a gyermekekkel. Tehát a mozgáshoz való viszonyunk meghatározza munkánk eredményességét.

A mozgás tartalma:

- szabad mozgástevékenység
- szervezett testnevelés (testnevelés foglalkozások, frissítő, mindennapos testnevelés)

Feladataink:

- Legfontosabb feladatunk, hogy olyan lehetőségeket, feltételeket teremtsünk, hogy a

gyermek fejlődni tudjon.

- Fontos, hogy sikerélményhez juttassuk a gyermeket. A legtöbb sikerélményt az udvaron tudunk adni sokmozgásos játékok során.
- A mindennapi nevelés során lehetőséget biztosítunk mozgásra a csoportszobában és a szabad levegőn egyaránt.
- A változatos környezetben végzett mozgások (pl. úszás, séták kirándulások) szervezésével a téri tájékozódáson túl a biztonságérzet fejlesztése.
- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése, mozgási igény kielégítése.
- Az gyermekek egészségének megőrzése, egészséges életmódra nevelés.
- Sokoldalú mozgástapasztalatok szerzése, lehetőség biztosítása a szabad mozgáshoz, változatos eszközökkel.
- Motoros képességeik, mozgásuk és egyensúlyérzékük folyamatos fejlesztése.
- A kéz finommozgásainak fejlesztésére változatos lehetőségek nyújtása.
- A gyerekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakítása.
- 3-4 éveseknél a természetes nagymozgások, testséma, tájékozódás fejlesztése.
- 4-5 éveseknél egyensúlyérzék, téri tájékozódás, szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése, lateralitás
- 5-6-7 éveseknél az észlelés, finommotorika és oldaliság fejlesztése.

Az óvodapedagógus a folyamatban:

- Tapasztalatokat szerez a gyermek mozgásfejlettségi szintjéről, a család mozgáskultúrájáról.
- A mozgásszükségletek kielégítéséhez olyan feltételeket teremt, melyek a gyerekek mozgásörömét kielégítik, aktivitásra készítetnek.
- A játéktevékenység során mozgásos játékokat kezdeményez, az egyéni kezdeményezéseket erősíti.

- Céltudatosan tervezi a népi mozgásos játékokat a szabadban és a teremben.
- Figyelemmel kíséri a betegségből visszatért gyermek állapotát, az egyes gyerekek terhelhetőségének határait.
- A szervezett testnevelés fejlesztő hatását tudatosan tervezi.
- A foglalkozásokon a pozitív megerősítés, az óvodapedagógusi mozgásminta mutatása, a jókedvű mozgás dominál.

Az udvar adta lehetőségeket is kihasználjuk, megfelelő időjárási viszonyok mellett itt is tartunk testnevelési foglalkozásokat, ahol nagyobb és változatosabb terület áll a gyermekek rendelkezésére. A mindennapos mozgás során célunk a kellő aktivitás és terhelés, a minél több mozgás biztosítása. A tevékenységek jó hangulatban valósulnak meg, így segítve a gyermek egészséges testi fejlődését, társas kapcsolatainak alakulását.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Testük arányosan fejlett, teherbíró, eljutnak az első alakváltozáshoz.
- Mozdulásuk harmonikusabb, összerendezettebb, képesek szándékosan irányítani.
- Tudnak a térben tájékozódni és ismerik az irányokat.
- Szeretik és igénylik a mozgást és a mozgásos játékokat.
- Ismernek futó, fogó játékokat, érzik a játék izgalmát.
- Képesek szabad, páros, továbbá kézi szer-gyakorlatok végzésére.
- Tudnak gurulóátfordulást végrehajtani.
- Képesek rövidebb távon futni egyenletes iramban, lassan vagy gyorsan.
- Képesek nekifutással 30-50cm magas akadályt átvágani, padról páros lábbal leugrani.
- Képesek egyszerűbb labdatechnikai elemek végzésére.

Célunk: A gyermekekkel már kiscsoporttól kezdve megszerettetni a mozgást, a mozgásos játékokat, hogy később a mindennapi mozgás igényükké váljon. A mozgásból eredő pszichés és értelmi fejlődés, valamint a koordinált mozgás transzfer hatása a differenciált gondolkodás és a verbális fejlődés elősegítése.

Összegzés:

A gyerek a mozgáson keresztül ismeri meg a világot. A nap folyamán állandóan mozgásban van, de tapasztalatok hiányában nem minden mozgásának látja következményét. A felnőtt próbálkozásának teret adva, türelemmel figyeli próbálkozásait, csak balesetveszély esetén lép közbe.

VI. INKLÚZIÓ, INTEGRÁCIÓ

„Mégiscsak van valami, amitől változik az ember. Attól, ha van valaki, aki olyannak szereti és fogadja el, amilyen. Pont olyanként. Elálló fülekkel, néha egy kis füllentéssel, egy kis hencegéssel. Nem fognak visszasimulni a fülei, nem fog sokkal kevesebbet füllenteni és hencegni – csak egy kicsivel kevesebbet, egyszóval változni fog.”

(Ancsel Éva)

Óvodánk pedagógiai légkörét, az itt dolgozók szemléletét áthatja az inkluzív (befogadó) pedagógiai elveivel való azonosulás, a fokozott differenciálásra törekvés, hiszen minden gyermek más és más.

VI.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE

A XXI. században jogos társadalmi elvárás az óvodai neveléssel szemben, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek is ép társaik körében nevelkedjenek és készülhessenek fel az iskolai életre.

Intézményünk Alapító Okiratában olyan gyermekek nevelését vállalja:

- akik a szakértői bizottság véleménye alapján sajátos nevelési igényű gyermekek (enyhe értelmi fogyatékosok, látás / hallás/ beszéd fogyatékosok, abban az esetben, ha intézményünk a kijelölt óvoda),
- tiszagyulaházi lakosok,
- képesek a kapcsolatteremtésre, szükségleteiket ki tudják fejezni, szobatiszták.

Napi munkánk során figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai

nevelésének irányelvében foglaltakat.

Pedagógiai Programunk céljának és feladatának tekintti, hogy az óvodai nevelést és fejlesztést követően – 7 éves kor körül – ezek a gyermekek is a képességeiknek megfelelő iskolatípusba kerüljenek.

Integráció fogalma:

Az integráció a nevelésben és a pedagógiában a fogyatékkal élő és az ép egyének közös élet és tanulási térben végbemenő együttnevelését, oktatását és képzését jelenti, ezáltal minden résztvevőnek optimális fejlődési lehetőséget biztosít (RÉTHY E, 2002).

Az európai uniós állásfoglalások fokozottan hangsúlyozzák a társadalmi méretű integrációt, vagyis szorgalmazzák azt, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek ne legyenek a társadalomban méltánytalanul megkülönböztetve, kirekesztve. Az integrált nevelést a közoktatásban az esélyteremtés, az esélyegyenlőtlenségek csökkentésének eszközeként tekintik (MESTERHÁZI ZS, 2002).

Az integráció tehát általános megközelítésben azt jelenti, hogy a sérült, akadályozott, azaz a sajátos nevelési igényű (nevelhetőségük eltér a többiekétől) gyermekek, fiatalok bekerülnek, beilleszkednek ép társaik közé.

Az integrált nevelés azt jelenti, hogy az iskola fogadja - pontosabban beengedi - a speciális szükségletű gyermeket; de működésén nem változtat, illetve a pedagógus igazi felelősséget nem vállal érte. Fogadás esetén az intézmény tulajdonképpen a gyermektől várja el a beilleszkedést (FÖLDES P, 2003).

Az integráció alapelvei:

- intézmény vezetősége elvárja az egész alkalmazotti közösségtől, hogy az integráció sikeres megvalósulása érdekében elfogadja a sérült gyereket és segítő kezét nyújtson számára, ha szükséges
- különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyerekek személyes adatainak bizalmas kezelésére
- intézményünk rendelkezzen a gyermek sérülésének megfelelő személyi és tárgyi

feltételekkel

- évnyitó szülői értekezleten az óvónők tájékoztatják a szülőket a csoportösszetételről és az integráció megvalósulásának módjáról; természetesen a személyiségjogok tiszteletben tartásával
- az SNI gyerek óvodába lépése előtt felkészítjük a csoportba járó gyerekeket a sérülés legfontosabb tudnivalóiról. Konkrétan mi az, amit nekik szabad – ami a sérült gyerekeknek segítséget jelent - illetve mi az, amit nem szabad tenni a sérült gyerekekkel
- azzal is támogatjuk az inklúziót – a befogadást –, hogy tartózkodunk az olyan viselkedéstől, amely megkülönbözteti a sérült gyereket a többiektől
- kiemelt feladatunk, hogy a gyermek önmagához képest tudjon fejlődni
- elsősorban segítjük a csoportba való beilleszkedését, fejlesztjük önállóságát, szociális készségeit, akaraterejét
- a rehabilitációs tevékenységet team munkában valósítjuk meg, a team tagjai a gyógypedagógus, a csoportban dolgozó óvónők és a dajka
- egyéni fejlesztést a gyógypedagógus, a csoportban végzett fejlesztést az óvónők végzik a gyógypedagógus mentorálásával, az általa elkészített fejlesztési terv alapján
- az integráció megkívánja a gyógypedagógus és az óvónők közötti teljes együttműködést; a nagyfokú rugalmasságot, vagyis a váratlan kialakuló nevelési helyzetek megoldását. Előfordulhat, hogy a megszokottól eltérő alternatívát kell alkalmazni..
- abban az esetben, ha a gyerekkel foglalkozó pedagógusok – gyógypedagógus, óvónők, intézményvezető - úgy látják, hogy rajtuk kívül álló okokból az integráció nem szolgálja a gyerek fejlődését, esetleg regresszió figyelhető meg, kérjék a szakértői bizottság vizsgálatát
- helyhiány esetén elsőbbséget élveznek az óvodába már a sérülés megállapítása

előtt felvett gyerekek

- csoportlétszám kialakításakor, az intézményvezető figyelembe veszi, a sajátos nevelési igényű gyermek szakvéleményben megfogalmazott és megállapított komplex szakértői vizsgálatának eredményét. (összegzés, BNO kód)

Eredmények, elvárásaink az integrációtól:

- a SNI gyerek minél hamarabb beilleszkedjen a csoportba, szívesen járjon óvodába
- érezze, hogy szeretik, mert szeretet nélkül nem tud fejlődni
- örömmel vegyen részt a fejlesztő foglalkozásokon
- önmagához képest fejlődni tudjon
- az őt körülvevő gyerekek és felnőttek olyan humán értékekkel gazdagodjanak, mint empátia, tolerancia, segítőkészség, jó kooperációs készség, udvariasság és a szeretetre való képesség gyakorlása.
- fő célunk az SNI gyereket is felkészíteni az önálló életvezetésre. Felnőttként ő is aktív részese lehessen a társadalomnak.

Az integrált nevelés előnyei:

A sajátos nevelési igényű gyermek szempontjából:

- Megtanulja, hogy Ő más.
- Konfliktuskezelő stratégiákat sajátít el.
- Megtanul harcolni.
- Megsokszorozott szociális kölcsönhatások érik.
- Társadalmilag elfogadott magatartás-repertoárt sajátít el.
- Fejlődik az alkalmazkodó képessége.
- Szocializációja magasabb szintet ér el.

Az ép gyermek szempontjából:

- Beépül a másság tapasztalata.
- Kialakulnak morális értékek (empátia, segítőkészség, tolerancia).
- Megtanulja az együttműködés formáit.

- Saját egészsége, épsége felértékelődik.
- Elfogadóvá válik.
- Önismerete, önértékelése erősödik.
- Fejlődik az alkalmazkodó képessége.

Személyi feltételek:

Az intézményünkbe járó – szakértői vélemény alapján – sajátos nevelési igényű gyermekeket több szakember (gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, gyógytornász, szomato-pedagógus, logopédus, pszichológus) és óvodapedagógusaink, dajkáink segítik.

VI.:2.TEHETSÉGGONDOZÁS

„a tehetségben éppen az a szép, hogy él, hogy kiszámíthatatlan, meglepő, hogy utólag úgy evidens, akár egy kör, de előre mégis tökéletesen megjósolhatatlan ...”

(Pilinszky János)

Az óvodás gyermekeknél tehetségígéretről, tehetségre irányuló hajlamról beszélhetünk. A fejlődés belső menete és a környezeti hatások (nevelés) szerepet játszanak ennek az ígéretnek a megvalósulásában, alakulásában. Óvodánk kiegyensúlyozott légkörével, változatos, kötetlen lehetőségeivel segíti, hogy felszínre kerüljenek a gyermekek adottságai, képességei. Korán megmutatkoznak a művészi és pszicho-motoros képességek (testi ügyesség, kézügyesség), zenei képességek (hallás, ritmusérzék), rajzkészség.

A rajzkészségnél fontos figyelni azt, hogy mit ábrázol, mennyire lép túl a megszokott sémákon a rajz, a színek formák alkalmazása milyen, s hogy mennyire érzelem gazdag, kifejező az ábrázolás.

Óvodáskorban megmutatkoznak a kiemelkedő szociális, esetleg vezető képességek is (pl.: empátia, szervező képesség, döntéshozó képesség).

Honnan ismerhető fel a tehetséges óvodás?

A viselkedéssjegyek megfigyelésével tetten érhető a tehetség.

- pozitív viselkedéssjegyek: gyorsan tanul, elvont dolgok iránt érdeklődik, kreatív, elmélyült, érdeklődő, kritikus

- negatív viselkedésjellemzők: erős kritikai érzékű, energetikus, megszállott, néha nehezen találja meg a hangot a társaival, egyenlőtlen fejlődés jellemzi

A tehetséggondozás útjai:

- elkülönítés
- gyorsítás
- gazdagítás (kiscsoportos formában, ahol több ismeretet kaphat a gyermek)

Az óvodapedagógus a tehetség kibontakoztatását segítő tulajdonságai

- türelem
- rugalmas gondolkodás
- kreativitás
- önbizalom
- következetesség
- empátia
- humorérzék
- a gyermek iránti tisztelet
- érezze kihívásnak a feladatot, amit egy tehetséges gyermek fejlesztése jelent.

VI.3. HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai beilleszkedésének és sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatás.

A sikeres iskolakezdéshez nélkülözhetetlen alapvető készségek megfelelő fejlesztésének színtere az óvoda, ahol – az agyi érési folyamatok lezárulásáig – megterhelés nélkül, játékos eszközökkel és módszerekkel hatékonyan tudunk fejleszteni.

Kiemelt jelentősége van a szülőkkel történő együttműködésnek, mely a kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg.

Tudatos óvodapedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat óvodai nevelésünk során csökkenteni tudjuk.

Az óvodapedagógusoknak és fejlesztőpedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.

Gyermekeink szociokulturális háttere színes képet mutat. A nagyon jó és az elhanyagoló környezetből egyaránt járnak hozzánk gyerekek.

Szeretetteljes, biztonságos, az egyéni különbségeket toleráló légkörben, ésszerű korlátokkal minden gyermeknek esélyt adunk saját erősségeik felismerésére és a sikerélményre.

Érzelmi fejlesztés:

Gyakran érzékenyebbek, mentálisan sérültek a szociális hátrányban szenvedő gyermekek. Fontos számukra az érzelmi biztonság megteremtése, igénylik a testkontaktust, a szeretetteljes odafordulást. Gyakori beszélgetéseket kezdeményezünk, így elmondhatják negatív élményüket is. Megértéssel, együttérzéssel hallgatva oldódik szorongásuk.

A csoportszellemet úgy alakítjuk, hogy minden gyermek más egyéni külső és belső tulajdonságokkal rendelkezik, így másságával együtt elfogadható és szerethető.

Társas együttműködés közben tanulják meg az egymás felé fordulást, egymás segítségét, vagyis az értelmes szeretetet. Tudják tolerálni társaik esetleges „rossz napjait” is.

Megkeressük a pozitívumaikat, és ezeket kiemeljük csoporttársaik előtt. Elősegítjük egyéniségük kibontakozását.

Testi fejlesztés:

Elhanyagoltság, alultápláltság esetén keressük az okokat. Segítséget nyújtunk a problémák megszüntetéséhez: ingyenes étkeztetés, helyes étkezési és higiénia szokások ismertetése, orvosi vizsgálat kérése.

A gyermekek testi fejlődésében mutatkozó rendellenességet mozgásfejlesztő tornával javítjuk, szükség esetén szakemberhez küldjük.

Értelmi fejlesztés:

Egyéni fejlesztési tervekkel és módszerekkel segítjük a differenciált fejlesztésüket.

Fejlesztjük mindazokat a készségeket, képességeket, amelyek az iskolai életbe való zökkenőmentes beilleszkedéshez, a korai kudarcélmények elkerüléséhez szükségesek.

A gyermek pozitív énképe erősödjön, kapjon egészséges önbizalmat.

VII. DIFFERENCIÁLT FEJLESZTÉS ELVEI

Alapvető pedagógiai elvünk a gyermekek életkorához és egyéni fejlettségéhez igazodó differenciált fejlesztés. Erre fokozottan oda kell figyelnünk.

Feladataink:

- A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság fenntartása, kielégítése.
- A kreativitás előtérbe helyezése.
- A kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása.
- Szeretetteljes, egyénre szabott bánásmód a képességek, készségek fejlesztése során.
- Nyugodt, biztonságos környezet kialakítása.
- Változatos, élményszerző alkalmak biztosítása az önálló tapasztalat és ismeretszerzésre.
- Az ismeretek tapasztalati úton történő megszerztetése.
- A környező világ sokoldalú felfedeztetése.
- Sokféle beszédhelyzet teremtése.
- Anyanyelvi játékok szervezése.
- Komplex tevékenységek biztosítása a gyermek tapasztalataira és élményvilágára támaszkodva.

A differenciált fejlesztésre irányuló tevékenységeink:

1. Játékba integrált egyéni fejlesztés csoporton belül, az elmaradott területekre, képességekre irányuló játékos, fejlesztő feladatokkal.
2. Speciális fejlesztés a beszédproblémákkal küzdő és a sajátos nevelési igényű gyermekek részére logopédus, gyógypedagógus segítségével.
3. Kiemelkedő teljesítményt nyújtó gyermekek tehetséggondozása. (Alapfokú Művészeti Iskola)
4. A fejlesztés szükségességét és a gyermekek fejlődését a gyerekek egyéni fejlesztési lapján rögzítjük.

Célunk, olyan képességek és készségek kialakítása, amelyek alkalmassá teszik a gyermekeket az iskolára és az életre.

Fakultatív foglalkozásaink: vallásoktatás, néptánc ovi, mozogj velem csoport

Tanulmányi kirándulások (pl. az erdő évszakonkénti megfigyelése, őszi, téli, tavaszi kirándulások), mese-, és bábelőadások.

Újabb szülői igények teljesítésére is nyitottak vagyunk, amennyiben az a gyermek érdekeivel és a lehetőségekkel összeegyeztethetőek.

VIII. GYERMEKVÉDELEM

Minden óvodapedagógus gyermekvédelmi munkát végez az óvodai csoportban. Az

intézményvezető koordinálja a gyermekvédelmi munkát. A házirendben meghatároztuk azokat a védő-óvó eljárásokat, amelyeket a gyermeknek az intézményben való tartózkodás során be kell tartaniuk.

Célunk:

- A prevenció, a gyermek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve segítségnyújtás.
- Együttműködés a családokkal, különböző szakemberekkel.
- Olyan feltételek megteremtése, ahol minden gyermek biztonságban és jól érzi magát, képességeit és tehetségét a lehető legjobban ki tudja bontakoztatni.

Feladataink:

- Már a beiratkozáskor és családlátogatáskor tájékozódni az otthoni körülményekről (anyagi helyzet, családtagok száma, lakáskörülmények).
- A nevelési év elején feltárni azokat a körülményeket, amelyek a gyermek helyzetét hátrányosan befolyásolják, veszélyeztetik.
- Tapintatos, egyéni kapcsolattartás a szülőkkel.
- Tájékoztatás arról, hogy kihez fordulhatnak esetleges problémájukkal.
- Fokozottabb odafigyelés a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermekekre, és napközbeni ellátásuk biztosítása az óvodában.
- Folyamatos kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal.

X. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD KAPCSOLATA

X.1 A SZÜLŐ, A GYERMEK, AZ ÓVODAPEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

Célja: Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését.

Feladata:

- Kezdeményezzük a kapcsolatteremtés, együttműködés legmegfelelőbb módját.
- Óvodapedagógusok segítőtársai legyenek a szülőknek gyermekük nevelésében.
- Megismertetjük a szülővel az óvoda nevelési koncepcióját, ismerjük az egyes családok nevelési szokásait, értékrendjét, tapintatosan befolyásoljuk az életmód jó szokásainak alakítását.
- Megkönnyítjük a beszoktatást, biztosítjuk az anyás beszoktatás lehetőségét.
- Lehetőséget adunk a szülőknek, hogy betekintsenek az óvoda napi életébe, képet kapjanak gyermekük közösségben elfoglalt helyéről, magatartásáról, fejlődéséről.
 - Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családi hangulat kialakításával – a felnőtt és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A kapcsolattartás formái:

- Beiratkozás az első személyes kapcsolat felvétele.
- Családlátogatás (családi szokások megismerése, anamnézis felvétele).
- Anyás beszoktatás (szülői igény szerint).
- Egyéni beszélgetések (napi kapcsolat).
- Fogadóóra (egyéni beszélgetések előzetes időpont egyeztetés után).
- Hirdetőfalon tájékoztatás.
- Nyíltnap.
- Közös program (sportprogram, gyermeknap, kirándulás, vetélkedők, ügyességi játékok)
- Közös ünnepségek (Anyák napja, Évzáró).
- Munkadélutánok (ünnepek előkészítése)

X.2. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

- A meglévő kapcsolattartási formák fenntartásában minőségi változtatásra törekszünk.
- Az egyenrangú, őszinte, nyitott kapcsolat hatékonyabbá tétele.
- Nevelési elveink és a családok igényeinek optimalizálása, közelítése.
- Igényünk a kölcsönös elismerés és bizalom fokozása.
- Elvárjuk, hogy a szülők éljenek felkínált kapcsolattartási formák lehetőségével.

X.3. AZ ÓVODA EGYÉB KAPCSOLATAI

Iskola

Az intézményes nevelés második lépcsőfoka a kisiskoláskor, amely napjainkban kiemelt figyelmet kap az óvodából iskolába történő átmenetet érintve.

Az iskolák alsós nevelői bemutatják intézményüket a leendő első osztályosok szüleinek. Az iskolákban szervezett nyílt napokra, és rendezvényekre rendszeresen ellátogatnak a nagycsoportosok.

Fenntartó

Folyamatosság, rendszeresség és kölcsönösség jellemzi a kapcsolatot, amely biztosítja az óvodánk zavartalan jó színvonalon való működését.

Pedagógiai Szakszolgálat

Pszichológiai, fejlesztőpedagógiai és logopédiai segítséget nyújt. Segít megállapítani az iskolaérettséget, mérésekkel, fejlesztési javaslatokkal támogatja a gyermekek nevelését.

Külső szakember, logopédus, fejlesztőpedagógus munkájával segíti az óvodapedagógus fejlesztőmunkáját.

Művelődési ház

A szervezett programokon részt veszünk.

Külhoni kapcsolat

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda nyitott a külhoni magyar óvodákkal való együttműködésre, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn

BOLDOG ÓVODA PROGRAM

A program célja:

A pozitív pszichológia eredményeire építve adjunk ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez kidolgozott Boldogságóra programmal. Arrat örekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élményben gazdag feladatai, játékai, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet.

Óvodánk csatlakozott a „Boldog óvoda” programhoz.

Kiemelt feladatunk a 3-6 éves gyermekekben a boldogságra való képesség erősítésére, kibontakoztatására. Pozitív énkép kialakítása, a feladatok, játékok segítségével a szeretet, magabiztosság, egymásra való odafigyelés, önmagunk és társaik tiszteletének erősítése. A szeretetteljes, vidám légkör hozzájárul a gyermekek pozitív pszichés fejlődéséhez, ezáltal kihat egészségükre, szomatikus fejlődésükre egyaránt. A Boldogságóra Program 10 egymásra épülő témából áll, s ezek fokozatosan tárják a csoport, gyermekek elé a boldogság sokféle lehetőségeit, területeit, az arra való törekvés feltételeit.

Boldogóráink tematikája a következők:

- A hála gyakorlása
- Az optimizmus gyakorlása
- Társas kapcsolatok ápolása
- Jó cselekedetek gyakorlása
- Elköteleződés egy cél mellett
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömek élvezete
- A megbocsátás gyakorlása
- Testmozgás
- Fenntarthatóság

A boldogságórák előnyei:

- Fejleszti a gyermekek problémamegoldó képességeit
- Szélesíti a gyermekek látókörét és gondolkodásmódját
- Testi, szellemi és társas erőforrásokat épít
- Ellensúlyozza a negatív érzelmeket
- Óvja a gyermekek mentális egészségét
- Csökkenti az agressziót a gyermekközösségben
- Javulnak a gyermekek tanulási eredményei (Szerzők: Bagdi Bella, prof. dr. Bagdy

XI. ÓVODÁNK ÉRTÉKELÉSI ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

Az ellenőrzés, értékelés alapjának, és segítőeszközének, az óvoda szakmai dokumentumait tekintjük.

Szakmai dokumentumaink egymásra épültség szerint:

- ☐

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja
- ☐

Óvodánk helyi nevelési programja
- ☐

Az óvoda pedagógiai, éves munkaterve
- ☐

A gyermekcsoportok éves nevelési fejlesztési programjai
- ☐

Az egyéni fejlődés-fejlesztés dokumentumai

A csoportok fejlesztési programját csoport naplóban tervezzük.

Követelmény az, hogy tartalmazza:

- ☐ A gyermekcsoport **szokás és szabály rendszerét** (hetirend, napirend, együttélés és együttműködés szabályai, érintkezési szokások, eszközök használata, helye).

Tervezésének időkeretét az első tanévnyitó értekezleten dönti el a nevelőtestület.

- ☐ **Eseménytervet** és szervezési feladatokat (ünnepek, kirándulások, események, rendezvények szervezési feladatai, határideje...stb.).

- ☐ **Tevékenységi tervet**

(Műveltség tartalmak közvetítésének célja, feladata, eszközei, tevékenységei)

Időkerete: 2 heti tervezés, azonban az aktuális téma függvényében eltérő lehet.

Az **óvónő munkáját** elsősorban az óvónő **önmaga** ellenőrzi, értékeli, a gyermek fejlődése tükrében. Ebben a munkájában **segíti őt az óvodavezető, ellenőrzései során.** A nevelőmunka hatékonyságát, minőségét elemző, értékelő látogatásait, ellenőrzési terve tartalmazza.

Az óvodavezető ellenőrzésének feladata: figyelemmel kíséri, hogy az óvónők közül kit, hogyan segíthet a fejlődésben, kinek mit ajánlhat a kibontakozáshoz.

A program ellenőrzése, értékelése:

A program ellenőrzésében és értékelésében az óvodavezető irányításával, az egész nevelőtestület részt vesz.

Az értékelés alapja: a programban tervezett „A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére” című programelemek összevetése a gyermekek tényleges fejlettségi szintjeivel.

Fejlesztő munkánk teljes tartalma a DIFFERENCIÁLÁSON alapul

Vezérelvünk: Minden gyermek önmagához való fejlesztése, az egyéni szükségletek kielégítése minden területen.

A differenciálás gyakorlati megvalósítása:

- Sokoldalú, komplex, tudatos tervező munkánkkal biztosítjuk az egyenletes fejlődést, a prevenciót.
- A lemaradásokat, részképesség hiányokat rendszeresen kiszűrjük, és tudatos egyéni fejlesztési stratégiát dolgozunk ki korrekációs céllal.
- Az átlagosnál fejlettebb szinten teljesítő gyermekek számára egyénre szabott tehetséggondozást biztosítunk. (Az adott területen több feladat, mélyebb tartalom adása, eszközök, lehetőségek állandó biztosítása.)
- Különös figyelmet szentelünk a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak csökkentésére.

A fejlődés várható jellemzői

- Érdeklődése, kíváncsisága eléri azt a szintet, hogy önként és örömmel vesz részt a tanulásban.
- Képes saját motiváltságából kiinduló erőfeszítésre is.
- Betartja az eredményes tanuláshoz szükséges szokásokat.
- Ismeretei birtokában képes elemi következtetésekre, ok-okozati összefüggések felfogására,
- Képes a látott és hallott információk összekapcsolására.
- Képes relációkat észrevenni, relációs szókincse gazdag.
- Képes szándékosan figyelni. Figyelmének tartalmi és terjedelmi szintje, megosztása, koncentrációja képessé teszi a feladatok egyre eredményesebb elvégzésére.
- Már felfedezhető nála a szándékos bevézés és felidézés.

- Feladattudata, kitartása, munkatempója és értelmi képességeinek szintje alkalmasá teszik az iskolai élet megkezdésére.

XII. 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek gyerek és fokozott allergiás betegséggel élő gyermekek ellátása ellátásának speciális eljárásrendje

Intézményünkben a szülő kérelme alapján biztosítjuk az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek ellátását. A székhely óvodában és a telephely óvodában is a megfelelő továbbképzést végzett közalkalmazottak biztosítják az ellátást.

Az ellátáshoz szükséges tanúsítvány az Oktatási Hivatal által szervezett továbbképzésen szerezhető meg. A képzés során a feladatra kijelölt dolgozók a szükséges elméleti ismereteken túl elsajátították a vércukorszint mérését és az inzulin beadásának módját. A gyermek/ek ellátását szakorvosi előírás szerint végzik.

A gyermek szakszerű ellátásán túl a szülő a 328/2011. kormányrendelet alapján igényelheti a diétás étrend biztosítását. A diétás étkezés a szülő írásbeli nyilatkozata alapján az intézménybe bevitt, vagy a szülő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról
- a gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével
- diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint
- az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása
- az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása
- megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása
- kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel

A cukorbeteg gyermek napi rutinjának része a rendszeres vércukorszint mérés, valamint az étkezések, az inzulin és a tevékenységek beosztása. Ezért minden esetben biztosítjuk:

- a vércukorszint ellenőrzését bármikor
- a hipoglikémia kezelését azonnali cukorbevitellel
- a szükséges inzulin beadását bármikor
- a szükséges szénhidrátmennyiség elfogyasztását
- a gyermek az étkezéseit a megfelelő időpontban fogyaszthassa el, és legyen rá

elég ideje

- bármikor, korlátozások nélkül ihasson vizet és használhassa a mosdót
- teljeskörűen részt vehessen a testnevelés foglalkozásokon és egyéb elfoglaltságokban, kirándulásokon.

A cukorbetegség sikeres menedzseléséhez együtt kell működnie a gyermeknek, a szülőknek/törvényes képviselőnek, a gyermeket gondozó egészségügyi szakembereknek és az intézmény minden dolgozójának.

A program részeként szükséges továbbá:

- megállapodni a vészhelyzeti eljárásokban, tervet készíteni a szülőkkel és a gyermeket ellátó egészségügyi dolgozókkal (kommunikáció módja, elérhetőségek biztosítása)
- meg kell állapodni az intézményben kijelölt (tanúsítványt szerzett) dolgozóval, hogy mit kell tennie
- egyéni cselekvési tervet kell készíteni a magas és az alacsony vércukorszinttel járó epizódok kezelésére, beleértve a megfelelő ellátást, a szükséges ételeket és az inzulinbeadást.
- dokumentálni kell a gyermek által használt inzulin típusát és mennyiségét és azt, hogy mikor kell beadni

Szülő/törvényes képviselő feladata:

- gondoskodik az eszközökről és az inzulinról, amelyek szükségesek a gyermek ellátásához
- megadja a vészhelyzeti elérhetőségeket, amelyeket váratlan helyzetekben használni lehet
- megadja a gyermek étkezési rendjét
- jelzi az óvodának, ha változik az ellátási terv
- megtanítja a gyermeknek, hogy szóljon bármelyik dolgozónak, ha rosszul érzi magát
- gondoskodik arról, hogy a gyermeknél mindig legyen kéznél (öltözőszekrényben, vagy a csoportban dolgozó felnőttnek átadva) gyorsan felszívódó szénhidrát arra az esetre, ha leesne a vércukorszintje

Az intézmény feladata:

- egyeztet a szülőkkel/törvényes képviselővel az ellátási tervvel kapcsolatban
- egyeztet a gyermek napirendjéről

- megállapodik arról, hogy milyen esetben kell értesíteni a szülőt/törv. képviselőt
- gondoskodik a gyermek állandó felügyeletéről
- A szakorvos által igazolt ételallergiás, diétás étkezést igénylő gyermek számára az állapotának megfelelő étrend külön kezelése és tálalása.
- Súlyos allergiás sokk kialakulásának kezelésére szolgáló EpiPen injekció hozzáférhető helyen való tárolása és szakszerű alkalmazása.

Eljárás diabéteszes gyermek esetleges rosszulléte esetén

Diabéteszes rosszullét felléphet, ha:

1. a vércukorszint hirtelen leesik (hipoglikémia)

Jellemző tünetek: hideg verejték, sápadtság, remegés, fejfájás, szédülés, homályos látás, gyengeség, fáradtság, éhségérzet, szapora pulzus, izgatott állapot, hányinger, tudatzavar, szorongás, ingerlékenység.

Okai lehetnek: ha a beteg az inzulin beadása után nem étkezett, későn étkezett, túl sok inzulin van a szervezetben, túl kevés szénhidrátot fogyasztott, kimerítő testmozgást végzett, rossz helyre, pl. izomba kapta az inzulint, ahonnan gyorsabban szívódik fel.

Kezelése:

- meg kell mérni a gyermek vércukorszintjét
- gondoskodni kell róla, hogy fogyasszon valamilyen gyorsan felszívódó szénhidrátot tartalmazó élelmiszert
- 15 perc elteltével újra meg kell mérni a vércukorszintet
- amennyiben továbbra is alacsony a vércukorszintje, meg kell ismételni a kezelést (4-5 szem szőlőcukor, 1-2 dl gyümölcslé, vagy más cukros ital)
- értesíteni kell a szülőket, hogy a gyermeknek leesett a vércukorszintje, amíg az óvodában volt
- eszméletvesztés esetén azonnal orvosi segítséget kell kérni és értesíteni kell a gyermek családját
- a gyermek felügyeletét a hipoglikémiás epizód teljes időtartama alatt biztosítani kell!
- tilos az eszméletlen gyermeket etetni vagy itatni!

Hipoglikémiás enyhe tünetek esetén szőlőcukor juttatása a szervezetbe, erősebb tünet esetén Glukagon injekció alkalmazása (Az injekció csak akkor alkalmazható, ha azt szakorvos előírja,

a szülő rendelkezésre bocsájtja. Az injekció szakszerű tárolása az intézmény feladata.)

2. ha magas vércukorszint (hiperglikémia):

Tünetek: erős szomjúság, gyakori vizelés, ingerlékenység, hasfájás

Mi okozza: túl kevés a szervezetben az inzulin, túl sok szénhidrátot fogyasztott a gyermek, betegség (pl. megfázás, influenza), egyéb stressz, szorongás (pl. családi problémák)

Teendők magas vércukorszint esetén:

- igyon sok folyadékot, nehogy kiszáradjon, majd meg kell mérni a vércukorszintjét
- kb. 1 óra múlva meg kell ismételni a mérést
- ha a vércukorszintje nagyon magas (15mmol/l feletti), értesíteni kell a gyermek szüleit ill. a védőnőt, akik további orvosi segítséget kérhetnek
- extrém magas vércukorszint esetén mentőt kell hívni!

Amennyiben a magas vércukorszint több napon keresztül előfordul, értesíteni kell a szülőket és a gyermek kezelőorvosát.

3. a vércukorszint hirtelen felmegy (ketoacidózis)

Jellemző tünetek: acetonszagú lehelet, hányás, kipirult arc, beesett szem, száraz, lepedékes nyelv, szapora légzés. Ez a folyamat nem egyik pillanatról a másikra következik be, tehát, ha az elején beavatkozunk, a beteg nem kerül súlyos állapotba.

Legfontosabb feladat, hogy a tüneteket észleljük, felismerjük. A tünetek észlelését követően első feladat a gyermek eltávolítása a gyermekcsoportból, a vércukorszint mérése és az eredménynek megfelelő eljárás.

A ketoacidózis megelőzése a normális inzulin-cukor bevitelével lehetséges. Minden esetben kapja meg a gyermek az inzulinját és tartsuk be az előírt diétát. Az inzulin szakszerű tárolása az intézmény feladata, előírás szerinti adagolását továbbképzésen részt vett szakember végezheti.

Testmozgással kapcsolatos tudnivalók:

- a testmozgás időtartama és intenzitása befolyásolja a vércukorszintet
- a vércukorszint leesésének elkerülése érdekében szükség lehet arra, hogy a gyermek sportolás előtt, alatt és után egyen valamit
- sportolás előtt ellenőrizni kell a vércukorszintjét
- a testmozgás kiemelt szerepet játszik a cukorbetegség kezelésében, néhány

feltétel betartása mellett azonban a gyermek minden óvodai tevékenységben részt vehet

Legitimációs záradék

A Tiszagyulaháza Aprajafalva Óvoda Szülői Munkaközösségének képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program módosítása során véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Tiszagyulaháza, 2025.hó.....nap

.....

SZMK tag

A Tiszagyulaháza Aprajafalva Óvoda módosított Pedagógiai Programját az intézmény nevelőtestülete megtárgyalta és elfogadta.

Tiszagyulaháza, 2025.hó.....nap

.....

jegyzőkönyvvezető

.....

jegyzőkönyv hitelesítő

A Tiszagyulaháza Aprajafalva Óvoda módosított Pedagógiai Programját az intézmény vezetője jóváhagyta.

Tiszagyulaháza, 2025.....hó.....nap

.....

intézményvezető